«دنیای اقتصاد» به شما قدرت پیش بینی می دهد

دنیای اقتصاد

روزنامه صبح ایران

دوشنبه ۲۴ آبان ماه ۱۳۹۵
۱۴ صفر ۱۴۳۷
۱۴ نوامبر ۲۰۱۶
شماره ۳۹۱۱
۸ صفحه - رایگان

ضمیمه هفتگی استان‌های خراسان ۱۶۰

توزیع همزمان در مشهد، بجنورد، بیرجند و شهرستان‌های تابعه

نوین زعفران
saffron@novinsaffron.com
novinsaffronco
novinsaffronco
0912 33 11 700

«دنیای اقتصاد» تغییر رفتار سیستم بانکی نسبت به واحدهای تولیدی بدهکار خراسان رضوی را بررسی می کند؛

دگردیسی بانک‌ها در قبال تولید

دنیای اقتصاد، گروه اقتصاد- تملیک واحدهای تولیدی یکی از راهکارهایی است که بانک‌ها برای وصول مطالبات خود از تولیدکنندگان انتخاب می‌کنند اما با توجه به وضعیت اقتصادی ویژه و بحرانی موجود و نیز تعمیق رکود، تملیک واحد تولیدی باید آخرین راهکار پیش روی بانک باشد و این همان نکته‌ای است که به ویژه در ماه‌های اخیر بارها مورد تأکید مسئولان قضایی خراسان رضوی نیز بوده است.

همین صفحه

گلایه‌های حمید طیبی از فضای کسب‌وکار متفاوت خراسان؛

سرمایه‌گذاران در حال فرار هستند

صفحه ۳

سرمقاله

نقش کشاورزی در توسعه اقتصادی

حسین محمدی*

بررسی روند توسعه اقتصادی در نقاط مختلف جهان در طول زمان حاکی از آن است که کشورهای توسعه یافته، با تکیه بر مزیت‌های نسبی توانسته‌اند از ظرفیت‌های داخلی اقتصادی و نیز فرصت‌های موجود در عرصه بین‌المللی به بهترین شکل استفاده کرده و مسیر رشد، توسعه، افزایش درآمد سرانه و بهبود سایر شاخص‌های توسعه‌یافتگی را به طور همزمان دنبال کنند.

صفحه ۵

یادداشت‌ها

یادآوری چند نکته در حاشیه نمایشگاه کتاب استانی
■ یوسف بینا* صفحه ۴

از اقتصاد آب بی‌تعارف سخن بگوییم
■ محمد فشائی* صفحه ۶

میرزا جواد تهرانی؛ مروج بزرگ مکتب تفکیک
■ رضا سلیمان نوری* صفحه ۸

«دنیای اقتصاد» به بهانه برگزاری هجدهمین نمایشگاه ناشران کتاب ایران در نیشابور بررسی می کند؛

اختلاف نظر مسئولان و اهالی کتاب

صفحه ۴

■ «دنیای اقتصاد» بررسی می کند؛

وضعیت اورژانسی صنایع غذایی

صفحه ۵

■ از ابتدای سال جاری صورت گرفت؛

ورود ۲۳۰ میلیون دلار سرمایه خارجی به خراسان رضوی

صفحه ۲

■ استاندار و رئیس سازمان صنعت خراسان رضوی در حاشیه جلسه ستاد تسهیل مطرح کردند:

ارجاع محور غرب مشهد به شهرداری و گلایه از بانک‌ها

صفحه ۶

■ بهمن ماه امسال صورت می گیرد؛

افتتاح اولین مرکز مهارت آموزی معلولان در مشهد

صفحه ۶

«دنیای اقتصاد» تغییر رفتار سیستم بانکی نسبت به واحدهای تولیدی بدهکار خراسان رضوی را بررسی می کند؛

دگردیسی بانک‌ها در قبال تولید

دنیای اقتصاد، فاطمه رافع- تملیک واحدهای تولیدی یکی از راهکارهایی است که بانک‌ها برای وصول مطالبات خود از تولیدکنندگان انتخاب می‌کنند اما با توجه به وضعیت اقتصادی ویژه و بحرانی موجود و نیز تعمیق رکود، تملیک واحد تولیدی باید آخرین راهکار پیش روی بانک باشد و این همان نکته‌ای است که به ویژه در ماه‌های اخیر بارها مورد تأکید مسئولان قضایی خراسان رضوی نیز بوده است.

آمار ارائه شده از سوی مسئولان استانی و نیز بخش خصوصی مبین این نکته است که با اقدامات انجام شده توسط دستگاه قضایی و پیگیری، هماهنگی و همکاری سایر مسئولان مربوطه، اندکی از سخت‌گیری‌های سیستم بانکی استان نسبت به بخش تولید کاسته شده و بانک‌ها نیز به این نتیجه رسیده‌اند که همراهی با تولید به نفع خودشان هم هست و حالا حاصل این همراهی‌های شاید بی‌سابقه، کند شدن روند تملیک واحدهای تولیدی بدهکار توسط بانک‌ها و نیز تلاش برای تعیین تکلیف واحدهای تملیک شده و در نتیجه بازگرداندن آن‌ها به چرخه تولید است.

ادامه در صفحه ۸

پدیده شاندیز ۳ وزیر را به صحن علنی مجلس کشاند

دنیای اقتصاد- عضو کمیسیون حقوقی و قضایی مجلس شورای اسلامی گفت: موضوعات مربوط به وضعیت پروژه پدیده شاندیز سه وزیر را به صحن علنی مجلس کشاند.

به گزارش تسنیم، جلیل رحیمی جهان‌آبادی اظهار کرد: وزیر دادگستری برای پاسخگویی به پرسش‌های نمایندگان در مورد پروژه پدیده شاندیز به کمیسیون حقوقی و قضایی مجلس شورای اسلامی آمد اما پاسخ‌های وی نمایندگان را قانع نکرد و به همین علت برنامه طرح سؤال از وی در صحن علنی مجلس در دستور کار قرار گرفته است.

وی ادامه داد: البته وزیر کشور و وزیر اقتصاد نیز برای طرح سؤال فراخوانده شده‌اند تا در مورد وضعیت پروژه پدیده توضیحاتی را به نمایندگان ارائه دهند.

عضو کمیسیون حقوقی و قضایی مجلس شورای اسلامی عنوان کرد: استاندار خراسان رضوی و سایر مسئولان استانی در تلاش برای تعیین تکلیف پدیده بوده و امید می‌رود با همکاری سایر مسئولان این تلاش‌ها نتیجه داشته باشد.

رحیمی تأکید کرد: مطالبه مردم بعد از گذشت مدت زمان طولانی در پدیده و تعیین تکلیف شدن آن مشکلات زیادی را به وجود آورده و امید می‌رود در این بخش تمام نهادها با هم همکاری لازم داشته باشند، تا نتیجه‌ای مثبت حاصل شود.

معاون دادستان مشهد اعلام کرد:

دستگیری یکی از مدیران سابق شرکت پدیده در مشهد

دنیای اقتصاد- معاون دادستان مشهد گفت: مدیر حقوقی سابق شرکت پدیده شاندیز دستگیر و روز جمعه روانه زندان شد.

به گزارش ایرنا، قاضی حسن حیدری افزود: این فرد به اتهام مشارکت در کلاهبرداری به مبلغ ۱۴ هزار میلیارد ریال از طریق فروش اوراق موسوم به سهام و با وثیقه ۴۲ هزار میلیارد ریال دستگیر و روز جمعه پس از تفهیم اتهام روانه زندان شد.

حیدری با بیان اینکه تاکنون ۲۲ نفر از متهمان پرونده شرکت پدیده دستگیر شده‌اند، اظهار کرد: پرونده تمامی افرادی که تاکنون دستگیر شده‌اند در حال رسیدگی است و تلاش می‌شود حقوق مردم به بهترین شکل ممکن در نظر گرفته شود. شرکت گردشگری و تفریحی پدیده شاندیز دی ماه سال ۱۳۹۳ به دنبال حکم دادستان عمومی انقلاب مشهد با تعطیلی و پلمب دفاتر فروش مواجه شد. سهامداران این شرکت در این مدت برای رسیدن به حق و حقوق خود تجمع‌های بسیاری را در مشهد برگزار کرده‌اند و در ماههای اخیر هیات مدیره جدید برای شرکت پدیده تعیین شد و رفع مشکلات و چالش‌های این شرکت در این قالب دنبال می‌شود.

فرش مشهد
فرش مشهد، فرش برتر
www.MASHADCARPET.com

خبر

عضو هیات رئیسه انجمن مدیران صنایع خراسان رضوی:

تزریق پول در صورت اصلاح ساختار بانکی به رشد صنعت کمک می‌کند

ایرنا- عضو هیات رئیسه انجمن مدیران صنایع خراسان رضوی گفت: تزریق پول وقتی به رشد صنعت کمک می‌کند که ساختار بانکی هم اصلاح شود.

حسین متین‌راد افزود: تزریق و پرداخت پول به شکل تسهیلاتی که در ستاد رونق تولید پرداخت می‌شود به رشد صنعت کمک نمی‌کند. وی اظهار کرد: علت این امر آن است که بانکهای کشور معوقات پرداخت نشده از جانب واحدهای تولیدی دارند و خود نیز بنگاه داری اقتصادی می‌کنند و از طرف دیگر اجرای مصوباتی که جنبه دستوری دارد خیلی موفق نیست. وی گفت: اعلام شده است که تا چند روز پیش بانکهای خراسان رضوی، ۲ هزار و ۶۰۰ میلیارد ریال تسهیلات رونق تولید به صنایع استان پرداخت کرده‌اند اما در عمل بانکها ابتدا معوقات خود را از این مبلغ کسر کرده و مابقی آن را به واحدهای تولیدی می‌کنند. متین‌راد افزود: حتی اگر بپذیریم که ۲ هزار و ۶۰۰ میلیارد ریال به صورت کامل پرداخت شده باید بدانیم که قرار بود بین هفت هزار و ۵۰۰ تا هشت هزار میلیارد ریال از ابتدا تا انتهای امسال به صنایع استان پرداخت شود در حالی که هم اکنون تا پایان سال چهار ماه بیشتر باقی نمانده است و از این مبلغ، فقط ۳۰ درصد پرداخت شده است که به طور طبیعی اثر زیاد بر رونق تولید ندارد. این فعال اقتصادی اظهار کرد: برای ارزیابی رونق تولید ۲ شاخصه وجود دارد یکی اینکه رونق تولید باید در اشتغال نمود داشته باشد و دیگر اینکه تولید هم باید افزایش یابد. تسهیلات رونق تولید به آن دسته از تسهیلات بانکی گفته می‌شود که برای رونق تولید و راه‌اندازی مجدد واحدهای کوچک و متوسط تولیدی بخش صنعت و کشاورزی با اشتغال تا ۱۰۰نفر پرداخت می‌شود و واحدهای تولیدی برای دریافت این تسهیلات باید در سامانه مجازی بهین‌یاب، به نشانی اینترنتی www.behinyab.ir ثبت‌نام کنند.

ضرورت اصلاح الگوی مصرف انرژی در مراکز اقامتی خراسان رضوی

دنیای اقتصاد- معاون امور بازرگانی و توسعه تجارت سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی بر لزوم اصلاح الگوی مصرف انرژی در هتل‌ها، هتل آپارتمان‌ها و سایر مراکز اقامتی استان با توجه به سیاست‌های اقتصاد مقاومتی تاکید کرد.

علی غفوری‌مقدم در نخستین همایش و دوره آموزشی ارتقای کارایی موتورخانه هتل و هتل آپارتمان‌های خراسان رضوی گفت: با توجه به اهمیت اجرای سیاست‌های ابلاغی اقتصاد مقاومتی بویژه در زمینه اصلاح الگوی مصرف و جایگاه مشهد مقدس در پذیرایی سالانه از بیش از ۲۵ میلیون زائر و مسافر و رتبه استان در تعداد مراکز اقامتی، توجه به اصلاح الگوی مصرف انرژی از جایگاه و اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. وی گفت: توجه به اصلاح الگوی مصرف و کاهش مصرف انرژی در مراکز اقامتی،کاهش هزینه تمام شده خدمات، کاهش مصرف گاز و کاهش تولید گازهای گلخانه‌ای را به دنبال خواهد داشت. غفوری‌مقدم تصریح کرد: استفاده از افراد متخصص، نگهداری اصولی موتورخانه‌ها، بازسازی و نوسازی به موقع تجهیزات تاسیساتی و استفاده از تکنولوژی و فناوری روز، از جمله راهکارهای کاهش مصرف انرژی موتورخانه‌هاست. معاون امور بازرگانی و توسعه تجارت سازمان صنعت، معدن و تجارت استان خاطرنشان کرد: ظرفیت بالای صنعت خراسان رضوی در تولید تجهیزات تاسیساتی، زمینه انجام این امر را در استان به خوبی فراهم می‌کند.

عشایر خراسان شمالی ۸ هزار تن محصولات دامی تولید کردند

مهر- مدیرکل امور عشایری خراسان شمالی گفت: در نیمه نخست امسال عشایر خراسان شمالی هشت هزار تن انواع محصولات دامی شامل گوشت قرمز، پشم، روغن و شیر تولید کردند.

جلیل رمضانی اظهار کرد: طی نیمه نخست امسال عشایر خراسان شمالی سه هزار و ۵۰۰ تن گوشت قرمز و سه هزار و ۶۰۰ تن شیر تولید کردند که این محصولات دامی نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۱۲ درصد افزایش داشته است. وی افزود: همچنین در این مدت ۷۰۰ تن پشم، ۳۰۰ تن روغن و هفت هزار مترمربع صنایع‌دستی توسط خانوار عشایر خراسان شمالی تولید شده است. مدیرکل امور عشایری استان شرایط مناسب جوی، تزریق تسهیلات توانمندسازی، پرواربندی و کمک خرید علوفه به خانوارهای عشایر را از دلایل افزایش تولید محصولات عشایر خراسان شمالی عنوان کرد. رمضانی با اشاره به اینکه در حال حاضر بیش از پنج هزار خانوار عشایر در استان وجود دارد، تصریح کرد: به دلیل پراکندگی عشایر در نقاط مختلف برای ساماندهی و خدمات‌دهی در حوزه‌های مختلف همچون مسائل بهداشتی، آب‌رسانی و غیره نیازمند حمایت تمام دستگاه‌های متولی هستیم.

از ابتدای سال جاری صورت گرفت؛

ورود ۲۳۰ میلیون دلار سرمایه خارجی به خراسان رضوی

تا پایان مهر گذشته ۱۹۷۵ شرکت توسط اتباع خارجی در خراسان رضوی ثبت شد

دنیای اقتصاد- مدیرکل امور اقتصادی و دارایی خراسان رضوی از ورود ۲۳۰ میلیون دلار سرمایه‌گذاری خارجی به استان از ابتدای سال جاری خبر داد.

به گزارش ایرنا، سیدمهدی رمضانی روند ورود سرمایه به خراسان رضوی را مطلوب دانست و با اشاره به سه شیوه سرمایه‌گذاری خارجی، اظهار کرد: تا پایان مهر گذشته ۱۹۷۵ شرکت توسط اتباع خارجی در خراسان رضوی ثبت شد که میزان سرمایه برآوردی وارده توسط این تعداد ۵۹۳ میلیون دلار است.

مدیرکل امور اقتصادی و دارایی خراسان رضوی ادامه داد: ۴۷۷ شرکت از این تعداد با سرمایه‌گذاری ۱۴۳ میلیون دلار مربوط به هفت ماهه ابتدای امسال است. وی با بیان اینکه ۸۰ درصد این شرکت‌ها در طول دوره فعالیت دولت یازدهم به ثبت رسیده‌اند، خاطرنشان کرد: بخش دوم سرمایه‌گذاران نیز از فعالان اقتصادی و سرمایه‌دارانی هستند که اقدام به ثبت شرکت کرده و با اخذ مجوز از دستگاه‌های اجرایی مرتبط با طرح، مشغول به فعالیت می‌شوند.

رمضانی: در هفت ماهه امسال ۱۴۰ میلیون دلار سرمایه‌گذاری خارجی خراسان رضوی به تصویب هیات پذیرش سرمایه‌گذاری خارجی کشور رسیده است؛ رقم مصوب سال گذشته ۱۹ میلیون دلار بود لذا حجم سرمایه‌گذاری امسال بیش از هفت برابر کل سال گذشته است

رمضانی با اشاره به اینکه این سرمایه‌گذاران با توجه به اختیاری بودن اخذ مجوز سرمایه‌گذاری خارجی و بهره‌مندی از مزایای این قانون و گاهی به علت ورود سرمایه از مجاری غیرقانونی سرمایه‌گذاری، اقدام به اخذ مجوز سرمایه‌گذاری خارجی نمی‌کنند.

وی به این نکته هم اشاره کرد که تعداد این پروژه‌ها تا پایان مهر امسال ۱۸ مورد است که در مجموع ۵۰۱ میلیون دلار سرمایه به خراسان رضوی وارد کرده‌اند افزود: سه پروژه از این تعداد با رقم ۲۱ میلیون دلار از ابتدای امسال شکل گرفته است.

مدیرکل امور اقتصادی و دارایی خراسان رضوی تصریح کرد: دسته سوم سرمایه‌گذاران هستند که علاوه بر اخذ مجوز از دستگاه اجرایی ذیربط، مجوز سرمایه‌گذاری خارجی از سازمان سرمایه‌گذاری و کمک‌های اقتصادی و فنی دریافت کرده‌اند.

رمضانی با بیان اینکه سرمایه‌گذاری این شرکت‌ها تحت پوشش قانون تشویق و حمایت از سرمایه‌گذاری خارجی قرار گرفته است، عنوان کرد: تعداد طرح‌های اجرا شده در این قالب ۱۵۴ مورد است و در مجموع از این طرق ۵۴۲ میلیون دلار سرمایه تا پایان مهر ماه ۱۳۹۵ به خراسان رضوی وارد شده است.

وی با اشاره به اینکه البته رقم تعهدات در این پروژه‌ها ۵۰۴ میلیون دلار است که معادل رقم سرمایه مصوب استان است، خاطرنشان کرد: سرمایه وارده هفت ماه گذشته از امسال در اینگونه پروژه‌ها حدود ۶۶ میلیون دلار است.

■ افزایش ۷ برابری سرمایه‌گذاری خارجی مصوب

مدیرکل امور اقتصادی و دارایی خراسان رضوی ادامه داد: ۳۰ درصد از مجوزها و ۴۰ درصد رقم سرمایه خارجی مصوب خراسان رضوی در این حالت در طول فعالیت دولت یازدهم شکل گرفته است.

رمضانی با بیان اینکه تنها در هفت ماهه امسال ۱۴۰ میلیون دلار سرمایه‌گذاری خارجی خراسان رضوی به تصویب هیات پذیرش سرمایه‌گذاری خارجی کشور رسیده است، اظهار کرد: رقم مصوب سال گذشته ۱۹ میلیون دلار بود لذا حجم سرمایه‌گذاری امسال بیش از هفت برابر کل سال گذشته است. وی به مصوبه سال ۱۳۸۹ هیات دولت در خصوص تشکیل مراکز خدمات سرمایه‌گذاری در استان‌ها نیز اشاره و تصریح کرد: رسیدگی به مشکلات، شکایات، انجام هماهنگی لازم در اخذ مجوزها از طریق نمایندگان تام‌الاختیار دستگاه‌های اجرایی، صدور ویزا، پروانه کار و اقامت، شناسایی و معرفی فرصت‌های سرمایه‌گذاری و کمک به برقراری ارتباط بین سرمایه‌گذاران و سرمایه‌پذیران از مهمترین وظایف مرکز استانی خدمات سرمایه‌گذاری است.

■ تفویض اختیارت مربوط به سرمایه‌گذاران خارجی به مشهد

مدیرکل امور اقتصادی و دارایی خراسان رضوی یکی از مهم‌ترین اقدامات انجام شده در مرکز خدمات سرمایه‌گذاری استان را پیگیری جهت تفویض انجام امور مربوط به سرمایه‌گذاران خارجی از تهران به مشهد ذکر و خاطرنشان کرد: کاهش زمان صدور نامه‌ها از سه هفته به یک روز از اقدامات مهم این مرکز در مشهد است. رمضانی یادآور شد: خراسان رضوی تنها استانی است که امور مربوط به نیروی انتظامی، اداره کار، وزارت امور خارجه، ثبت شرکت و سایر امور را در مرکز خدمات سرمایه‌گذاری استان و بدون مراجعه به پایتخت انجام می‌دهد.

رمضانی: یکی از مهم‌ترین اقدامات انجام شده در مرکز خدمات سرمایه‌گذاری استان پیگیری جهت تفویض انجام امور مربوط به سرمایه‌گذاران خارجی از تهران به مشهد است؛ همچنین کاهش زمان صدور نامه‌ها از سه هفته به یک روز از دیگر اقدامات مهم این مرکز در مشهد است

وی راه‌اندازی موقت سامانه پنجره واحد، شفاف شدن فرایند صدور مجوزها، برگزاری ۴۰ کارگاه آموزشی به منظور آشنایی فعالان اقتصادی با قوانین سرمایه‌گذاری، فعال‌سازی سایت جامع مرکز به سه زبان را از دیگر اقدامات مرکز خدمات سرمایه‌گذاری خراسان رضوی در مشهد ذکر کرد.

محرومیت بخشی از صنایع سبزوار از تسهیلات بانکی؛

رونق صنعت در انتظار همکاری بانک‌هاست

دنیای اقتصاد- رونق بخش صنعت سبزوار در انتظار همکاری بانک‌ها با صنعتگران در ارائه تسهیلات است.

به گزارش ایرنا، دولت یازدهم در راستای رونق اقتصادی، تحقق سیاست‌های اقتصاد مقاومتی و فعال شدن ۱۲ هزار واحد تولیدی کوچک، متوسط و طرح صنعتی در کشور ۱۶۰ هزار میلیارد ریال تسهیلات اختصاص داده است که با اختصاص این مبلغ مقرر شد واحدهای مزبور تا پایان سال جاری به بهره‌برداری رسیده یا به ظرفیت کامل برسند. در همین راستا ستاد اقتصاد مقاومتی در استان‌ها تشکیل شد و براساس آیین‌نامه‌های اجرایی دولت سازمان تامین اجتماعی نیز موظف شد احکام اجرایی خود در زمینه واحدهای صنعتی را به مدت یک سال متوقف کند.

سازمان امور مالیاتی نیز مکلف شد بدهی قبلی سرمایه‌گذاران را به صورت پلکانی تنظیم کند و طی یک هفته برای سرمایه‌گذارانی که قصد اخذ تسهیلات جدید دارند، تسویه حساب مالیاتی صادر کند. سرمایه‌گذاران واحدهای تولیدی کوچک و متوسط که بدهی معوقه داشته باشند با این مصوبه می‌توانند از تسهیلات جدید بانک ها استفاده کنند.

اما با وجود این قوانین هنوز بخش مهمی از صنایع در سبزوار از این تسهیلات محروم هستند؛ ۲۴۰ واحد صنعتی بزرگ، کوچک و متوسط فعال با ظرفیت اشتغال ۶ هزار نفر در این شهرستان فعال هستند که از این تعداد ۱۰۵ واحد مربوط به صنایع قطعه‌سازی با ظرفیت اشتغال یک هزار نفر است. ۳۵۰ واحد صنعتی شهرستان سبزوار در سامانه بهین‌یاب ثبت‌نام کرده‌اند که از این تعداد ۱۵ واحد صنعتی مشمول دریافت تسهیلات شده و از این تعداد نیز فقط یک واحد صنعتی موفق به دریافت این تسهیلات شده است.

■ اقدامات دولت برای رونق بخشیدن به صنعت، واقعی است

عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی گفت: سخنان دولت برای رونق بخش صنعت نمایشی نیست و اقدامات واقعی انجام می دهد. رمضانعلی سبحانی‌فر افزود: سهم عمده ای از مشکلات بخش صنعت مربوط به سیاست‌های نادرست گذشته است و دولت یازدهم با اختصاص ۱۶۰ هزار میلیارد ریال به این بخش اقدام مهمی برای رونق و افزایش اشتغال فراهم کرده است. وی به مصوبات بانک مرکزی در زمینه کاهش کارمزد تسهیلات پرداخت شده به صنعتگران اشاره و عنوان کرد: بر اساس این مصوبه سود کارمزد پرداخت این تسهیلات ۱۸ درصد است که ۶ درصد آن توسط دولت و مابقی توسط فرد متقاضی پرداخت می‌شود.

۲۴۰ واحد صنعتی بزرگ، کوچک و متوسط با ظرفیت اشتغال ٦ هزار نفر در شهرستان سبزوار فعال هستند

سبحانی: سازمان بیمه تامین اجتماعی، سازمان امور مالیاتی و بانک‌ها بر اساس قانون موظف به همکاری با بخش صنعت در زمینه پرداخت تسهیلات هستند و مسئولان شهرستان موظفند در صورت تعلل هر کدام از آنها برخوردهای لازم را انجام دهند

سبحانی‌فر گفت: سازمان بیمه تامین اجتماعی، سازمان امور مالیاتی و بانک‌ها بر اساس قانون موظف به همکاری با بخش صنعت در زمینه پرداخت تسهیلات هستند و مسئولان شهرستان موظفند در صورت تعلل هرکدام از آنها برخوردهای لازم را انجام دهند.

■ قدرت اجرایی کارگروه‌های شهرستانی اقتصاد مقاومتی افزایش یابد

رئیس خانه صنعت، معدن و تجارت سبزوار نیز در این‌باره گفت: قدرت اجرایی کارگروه‌های شهرستانی اقتصاد مقاومتی و رفع موانع تولید در شهرستان باید افزایش یابد.

حسن محرابی افزود: بخشی از مشکلات واحدهای صنعتی در زمینه دریافت تسهیلات از بانک ها در این شهرستان با دخالت فرمانداری و مسئول کارگروه ستاد اقتصاد مقاومتی شهرستان قابل رفع است. وی اظهار کرد: بانک های عامل در شهرستان باید شرایط صنعتگران بومی را در نظر بگیرند و بر این اساس اقدام به دریافت ضمانت نامه های مورد نیاز کنند. محرابی گفت: دولت با ارائه تسهیلات برای خروج بخش صنعت از رکود و احیای واحدهای نیمه تعطیل تلاش می کند اما بانک ها با تعلل در اجرای بخشنامه های بانک مرکزی و قوانین مجلس شورای اسلامی و عمل به قوانین داخلی خود به جای کمک به دولت، به صنعتگران آسیب می زنند. رئیس خانه صنعت، معدن و تجارت سبزوار ادامه داد: فرمانداری می‌تواند اداره بیمه تامین اجتماعی و امورمالیاتی شهرستان را مکلف کند تا به صنعتگران متقاضی دریافت این تسهیلات توجه بیشتری داشته باشند.

■ اختصاص ۸۵ میلیارد ریال تسهیلات به بخش صنعت سبزوار

رئیس اداره صنعت، معدن و تجارت سبزوار گفت: ۸۵ میلیارد ریال تسهیلات از محل اعتبارات ستاد رفع موانع تولید استان به بخش صنعت این شهرستان اختصاص یافت.

علی امید بخش افزود: ۳۵۰ پرونده در سامانه بهین یاب به ثبت رسید که از این میزان ۳۲۰ پرونده مورد بررسی قرار گرفت. وی ادامه داد: در مجموع ۶۲ پرونده برای دریافت تسهیلات به بانک های شهرستان معرفی شد که از این تعداد ۳۵ پرونده در حال عقد قرارداد می باشد و به ۱۵ طرح صنعتی نیز تسهیلات اختصاص یافته است.

وی گفت: بخش مهمی از مشکلات صنعتگران برای دریافت تسهیلات، نداشتن ضمانت های لازم است.

■ تشکیل کارگروه شهرستانی بانک‌ها در فرمانداری سبزوار

معاون برنامه‌ریزی فرماندار سبزوار نیز گفت: در راستای تعامل و افزایش ارتباط بانک ها با بخش صنعت، کارگروه شهرستانی 'بانک ها' در فرمانداری این شهرستان تشکیل می شود.

حسن پارسی‌پور افزود: بانک ها در زمینه اجرای مصوبات بانک مرکزی تعلل می کنند و این موضوع مهمترین مشکل صنعتگران شهرستان برای دریافت تسهیلات در گردش است. وی اظهار کرد: صنعتگران شهرستان در بخش دریافت تسهیلات درگردش تا سقف سه میلیارد ریال مشکلی ندارند، اما برای دریافت تسهیلات بیشتر با مشکلات بسیار مواجه هستند.

استاندار خراسان رضوی خبر داد:

تخصیص اعتبار ۴۸۲ پروژه در استان

دنیای اقتصاد -استاندار خراسان رضوی از تخصیص اعتبار ۴۸۲ پروژه عمرانی این استان خبر داد.

به گزارش مهر، علیرضا رشیدیان در جلسه شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان که در استانداری خراسان رضوی برگزار شد، با بیان اینکه با وجود همه مشکلات و تنگناهای اعتباری بسیاری از مشکلات را حل کردیم، اظهار کرد: برای تعداد ۴۸۲ پروژه عمرانی تخصیص اعتبارات ۱۰۰ درصد است، همچنین ۲۹ پروژه عمرانی ارجاع شده از کارگروه تخصصی امور زیربنایی خراسان رضوی نیز به تصویب شورای برنامه‌ریزی رسید.

رشیدیان با بیان اینکه مدیران دستگاه‌های اجرایی و فرمانداران استان وظیفه پیگیری و اجرای مصوبات ستاد تسهیل و رفع موانع تولید و نیز ستاد اقتصاد مقاومتی استان را به عهده دارند، افزود: هیچ عذری از هیچ دستگاهی برای عدم پیگیری و انجام این مصوبات پذیرفته نمی‌شود.

استاندار خراسان رضوی از کاهش نرخ بیکاری خراسان رضوی در تابستان سال جاری به ۱۲،۵ درصد خبر داد و تصریح کرد: در این زمینه عملکرد تمامی دستگاه‌ها، بانک‌ها و بخش خصوصی شایسته تقدیر است. وی ادامه داد: پیگیری و اجرای مصوبات ستادهای فوق از سوی فرمانداران و مدیران دستگاه‌ها برای تحقق تکمیل پروژه‌های عمرانی ضرورت دارد.

رشیدیان تاکید کرد: با توجه به محدود بودن زمان استفاده از اسناد خزانه اسلامی برای پرداخت مطالبات و دیون دولت به پیمانکاران پروژه‌های عمرانی که تا پایان آبان ماه تعیین شده است، خواستار اقدام سریع دستگاه‌های اجرایی هستیم.

وی با اشاره به اینکه تلاش تمامی دستگاه‌ها در اقدام به موقع منجر به امکان تامین و پرداخت بخشی از مطالبات سال‌های گذشته نیز می‌شود، عنوان کرد: این امکان فرصت مناسبی برای خراسان رضوی محسوب می‌شود تا از آن برای بدهی‌های دولت بهره ببرد و طرح‌های عمرانی را به سرانجام برساند. استاندار خراسان رضوی عملکرد و اقدام شهرستان‌ها را در تدوین و تکمیل اسناد توسعه مناطق ضروری تلقی و اظهار کرد: اسناد از جمله سندهای زیربنایی و راهبردی برای توسعه هر شهرستان هستند، به همین دلیل فرمانداران و شوراهای برنامه ریزی باید برای تکمیل و ارسال آن‌ها به سرعت اقدام کنند.

وی از اسناد تکمیلی و ارسالی ۱۶ فرمانداری خراسان رضوی خبر داد و گفت: در این خصوص بقیه شهرستان‌ها نیز باید از نظرات و توان فرهیختگان و صاحب نظران خود برای تدوین این اسناد کمک گرفته و در تکمیل سند اقدام کنند. رشیدیان در رابطه با تصویب برخی از پروژه‌های عمرانی گفت: موافقت برای احداث دو نیروگاه بادی و یک نیروگاه خورشیدی، دو طرح هادی روستایی، واگذاری زمین برای تولید محصولات بتنی مسلح، راه‌اندازی موسسه خیریه مدد کاری در نیشابور، ساخت مجتمع بین راهی درجه چهار در محور کلات و سنگان، پایانه ی خصوصی در دولت آباد و طرح جامع منطقه نمونه گردشگری پیشکوه تربت حیدریه از جمله این پروژه‌ها هستند.

گلایه‌های حمید طیبی از فضای کسب‌وکار متفاوت خراسان:

سرمایه‌گذاران در حال فرار هستند

وقتی فرار سرمایه از داخل کشور را شاهد هستیم امکان ورود سرمایه خارجی وجود ندارد

عکس: حسین کوه‌زاد/ اتاق بازرگانی مشهد

در بحث صنایع محور غرب مشهد با وجود برگزاری جلسات متعدد، مطلقا به هیچ نتیجه‌ای نرسیدیم

دنیای اقتصاد، زهرا صفدری- در ادامه گفت‌وگوهای هفتگی با چهره‌های فعال اقتصادی خراسان رضوی به سراغ حمید طیبی، عضو فعلی هیات نمایندگان اتاق بازرگانی ایران و خراسان رضوی و نایب رئیس هیأت رئیسه انجمن مدیران صنایع خراسان رضوی رفتیم، کسی که به گفته خودش بیش از ۳۸ سال از ورود به فعالیت صنعتی‌اش می‌گذرد و در ابتدا کارش را در حوزه صنایع غذایی آغاز کرده اما پس از آن به صنایع دیگری مثل تولید ظروف بسته‌بندی، پخش مواد غذایی، سرمایه‌گذاری در صنایع سلولزی، برق، الکترونیک، مسکن و... وارد شده و با این همه خودش را تولیدکننده و کشاورز می‌داند.

طیبی دل پر دردی از وضعیت کنونی اقتصاد کشور دارد و معتقد است این وضعیت تنها حاصل عملکرد دولت تدبیر و امید نیست اما این دولت می‌توانست با اعمال چند سیاست، عملکرد بهتری در این حوزه از خود به جای بگذارد. به اعتقاد او فعالیت اقتصادی در مشهد و خراسان رضوی بسیار سخت‌تر از دیگر استانهای کشور است و فشارهای زیادی روی دوش تولیدکنندگان و فعالان اقتصادی بخش خصوصی این استان وجود دارد.

سوالاتمان را از اتاق بازرگانی به عنوان مهمترین تشکل بخش خصوصی شروع می‌کنیم؛ ریاست دوباره آقای شافعی در اتاق ایران، چه معایب و فرصت‌های احتمالی برای استان و اتاق مشهد دارد؟

به نظر من حضور آقای شافعی در جایگاه ریاست اتاق ایران، فرصت مغتنمی برای اتاق مشهد است که باید استفاده کرد و بخشی از مشکلاتی که برای تولیدکنندگان و یا تجار خاص مشهد به وجود آمده را از طریق وی رایزنی و حل کنیم. امروز در همه جای کشور رکود و بیکاری وجود دارد اما در استان ما بیشتر است که در این زمینه دو دلیل وجود دارد؛ نخست اینکه با توجه به مسائل سیاسی که پیش آمد، برخی از کشورهای عربی اجازه سفر به ایران را به شهروندان خود نمی‌دهند و در نتیجه سیاحت و گردشگری استان ما تحت تاثیر قرار گرفت و این موضوع در کسب‌وکار بخش‌های مربوط به حوزه گردشگری اثرگذار بود. از طرفی عمده فعالیت شرکت‌های پدیده و یا موسسات مالی و اعتباری ثامن‌الحجج و میزان و.. در استان خراسان و به خصوص شهر مشهد بود و پول زیادی از مردم در این شرکت‌ها و موسسات بلاتکلیف است و تا زمانی که این پول آزاد نشود، نمی‌تواند در تولید و تجارت مورد استفاده قرار بگیرد. حضور شافعی در اتاق ایران شاید در بهبود این وضعیت کمک کند و با رایزنی‌هایی که از سوی او با بانک مرکزی، وزارت امور دارایی و اقتصاد در کنار پیگیری‌های استاندار خراسان رضوی، صورت می‌گیرد امیدواریم این مشکلات زودتر حل شود.

برخی معتقدند آقای شافعی با ریاست دوباره اتاق ایران، فرصتی برای رسیدگی به امور اتاق مشهد ندارد، نظر شما در این‌باره چیست؟

برخی‌ها معتقدند می‌توانیم از وجود شافعی در مشهد هم استفاده کنیم اما با توجه به ضیق وقت وی، کارهایش را بین هیات رئیسه یا هیات نمایندگان اتاق تقسیم کنیم و عده‌ای هم معتقدند لازم است رئیس جدیدی انتخاب شود. من نمی‌توانم در مورد اینکه کدام راه بهتر است، اظهار نظر کنم و همه اعضا باید در این مورد به اتفاق نظر برسند اما معتقدم برای اداره اتاق هر کدام از این راه‌ها که انجام شود، مناسب است. برای هیچ مساله‌ای تنها یک راه حل وجود ندارد و راه‌های زیادی هست و نمی‌دانم کاندیدایی برای ریاست اتاق مشهد هست یا خیر و شاید کاندیدای احتمالی فردی قوی نباشد و در آن صورت ریاست شافعی بهتر است اما با حضور فردی قوی که کارها را خوب پیش ببرد، موافقم.

عملکرد هیات نمایندگان و هیات رئیسه اتاق بازرگانی استان در دو سال اخیر چگونه بوده است؟

در مجموع فعالیت‌های اتاق استان برای این دوره مطلوب ارزیابی می‌شود البته باید توجه داشته باشیم که اتاق مورد مشورت قوه‌مجریه قرار می‌گیرد و تصمیماتی که ما می‌گیریم ضامن اجرایی ندارد؛ بلکه گرفتاری‌ها و مشکلات موجود را به قوه‌مجریه، قوه‌قضاییه و یا قوه‌مقننه انتقال داده و برای رفع آنها پیشنهاداتی می‌دهیم و اینکه مورد توجه قرار گیرد و به آن توجه شود، موضوعی جداست.

در حال حاضر کمیسیون‌های اتاق مشهد به خوبی فعالیت می‌کنند و بودجه اتاق را با حضور شافعی در تهران مناسب ارزیابی می‌کنم. ما می‌توانیم بخشی از کارهای تحقیقاتی و مطالعاتی خود را به خوبی انجام دهیم و برای رفع بن‌بست‌ها و چالش‌ها پیشنهادات خوبی را با کمک دانشگاهیان و افراد خبره‌ای که با پوست و گوشت خود مشکلات را لمس می‌کنند، دسته‌بندی کنیم و با یک نتیجه‌گیری مناسب به قوای سه‌گانه منتقل کنیم.

اینکه هروقت کسر بودجه داریم روی این بخش فشار بیاوریم این سیاست خوبی نیست. دولت یازدهم همان کاری را می‌کند که دولت‌های نهم و دهم و قبل از آن انجام دادند، باید در این زمینه تجدیدنظر شود

در سال‌جاری به شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی اهمیت خاصی داده شده و جلسات این شورا بار دیگر برگزار شد، به نظر شما تصمیمات این شورا در خراسان رضوی تاکنون خروجی مثبتی داشته است؟

به نظر من این شورا نتایجی به دنبال داشته، اینکه مشکلات و گرفتاری‌های بخش خصوصی دسته‌بندی شده، با اولویت در شورا عنوان می‌شود و برخی با دستور وزیر و اصلاح آیین‌نامه عملی می‌شود، مطلوب است اما برخی از این مشکلات احتیاج به وضع قوانین دارد و باید به مجلس شورای اسلامی برود و موافقت لازم حاصل شود که زمان زیادی می‌برد و نمی‌توان گفت همه به نتیجه می‌رسد.

در حال حاضر موضوع مالیات یکی از بزرگترین مشکلات ماست اما ممکن است مدیرکل امور مالیاتی استان معتقد باشد که مالیات اضافه‌ای از بخش خصوصی گرفته نمی‌شود و حتی با رأفت در این زمینه برخورد می‌شود و باید مالیات بیشتری گرفته شود. مسأله‌ای که هست این است که مقداری فرار مالیاتی از سوی برخی از مودیانی که شناخته شده نیستند صورت می‌گیرد و دولت هم با کمبود منابع روبروست و فشار را روی مودیان شناخته شده بیشتر می‌کند.

با توجه به اینکه از عمر دولت یازدهم چند ماه باقی مانده، سیاست‌های اقتصادی این دولت و عملکرد وزیر صنعت را در یکی از مهمترین وزارتخانه‌های اقتصادی چطور ارزیابی می‌کنید؟

تا جایی که نسبت به نعمت‌زاده شناخت دارم او همیشه یک مدیر تولیدکننده بوده است و انتقادی که از وی وجود دارد از سوی بخش بازرگانی وارد می‌شود. شاید به وزیر نتوانم اشکال بگیرم اما فکر می‌کنم نحوه ادغام وزارت بازرگانی و وزارت صنعت و معدن را می‌توان اشکال دانست. شاید ما نتوانستیم انتظاراتی که از این ادغام داشتیم برآورده کنیم و اگر وزیری با دیدگاه‌های تجاری وارد این وزارتخانه بشود، بخش صنعت مغفول می‌ماند و اگر وزیر فردی صنعتی باشد، ممکن است نتواند در بخش تجارت به خوبی تصمیم‌گیری کند.

اما به نظرم دولت یازدهم در بخش اقتصاد توفیق نسبی داشته و می‌توانست موفق تر باشد، نباید از تحریم‌ها و وضعیتی که از دولت نهم و دهم باقی مانده بود غافل شویم. بخش زیادی از وقت دولت تدبیر و امید صرف ماجرای برجام شد و از طرفی سایه برخی از تصمیماتی که دولت نهم و دهم برای کشور گرفته بود، بر سر کشور سنگینی می‌کرد و اینها را درک می‌کنم اما معتقدم دولت یازدهم بهتر می‌توانست عمل کند.

نعمت‌زاده تاکنون به برخی از صنایع توجه بیشتری داشته، مثلا صنعت خودرو همیشه مورد نظر او بوده و بیشترین رشد را در این ایام صنعت خودرو داشته، این درحالیست که صنایع کوچک زیادی داریم که اشتغال زیادی به دنبال دارند اما ممکن است در کوتاه‌مدت در رشد صنعتی کشور خیلی تاثیرگذار نباشند. مطمئنم به کارخانه‌های بزرگی مثل فولاد، پتروشیمی و خودرو توجه نسبی شده اما از صنایع دیگر تا حدودی غفلت شده و اگر همانطور که به آنها رسیدگی می‌شد به این صنایع هم توجه می‌شد، معضلات ما امروز خیلی کمتر بود.

غیر از برجام، مسائل بانکی، مشکلات مالیاتی، کاهش قدرت خرید شدید، یکسان‌بودن نرخ ارز و همه اینها را باید مدنظر داشت که در برخی از آنها دولت تصمیم‌گیرنده است و در برخی‌ها کشور. اگر تصمیم‌گیری در بعضی از این مشکلات به نتیجه برسد، ممکن است به دلیل شیطنت‌ها و دشمنی‌ها علیه نظام، باز هم مشکلات حل نشود. لازم است به موضوع همه‌جانبه نگاه کنیم اما به شخصه به عنوان یک فعال اقتصادی از دولت تدبیر و امید انتظار بیشتری داشتم و معتقدم باید برای خروج از رکود کاری کند. چون رکود بلای خانمان‌سوزی است که هم اشتغال و هم درآمد خانوارهای کارگر و کارفرما را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد. رکود تولید ثروت ملی ما را محدود کرده و باید از آن خارج شویم. دولت و مجلس باید در این زمینه تلاش کنند و قوه‌قضاییه هم اطمینان از سرمایه‌گذاری را برای سرمایه‌گذار ایجاد کند و حمایت قانون را نشان دهد و سرمایه‌های مشروع و قانونی به مشروعیت شناخته شود.

به نظر شما دولت تدبیر و امید در مدت زمان باقیمانده می‌تواند کاری برای کاهش رکود در کشور انجام دهد؟

در این راستا تصمیمات اقتصادی خلق‌الساعه جواب خوبی نمی‌دهد، زمان این دولت خیلی کم است اما مهم این است که در جهت حل این مسائل گام بردارد. دولت یازدهم باید در جهت یکسان‌سازی نرخ ارز قدم بردارد و در این راستا باید قیمت ارز منصفانه شود، زیرا در حال حاضر نرخ ارز صادرات و تولیدکنندگان داخلی را تحت تاثیر قرار داده، چون نمی‌توانند با تولیدکننده خارجی رقابت کنند و این موضوع در کالایی مثل برنج به خوبی مشهود است که با وجود تعرفه‌گذاری، باز هم برنج پاکستانی و هندی ۶۰ تا ۷۰ درصد قیمت برنج ایرانی را دارد و به همین دلیل مصرف‌کننده به سوی آنها می‌رود و قاچاق هم در این وضعیت زیاد می‌شود.

از طرفی معتقدم دولت باید بدهی‌اش را به بخش بانکی خیلی زودتر از آنچه اتفاق افتاد، می‌پرداخت. از ۴۵ هزار میلیارد تومان افزایش سرمایه بانکها که مصوب شد، ۳۰ هزار میلیارد تومان تهاتر شد و تنها ۱۵ هزار میلیارد تومان باقی مانده که از این مقدار هم ۱۰ هزار میلیارد تومان به بخش مسکن تعلق می‌گیرد. با توجه به اینکه بیش از ۲۳۰ صنعت مربوط به بخش مسکن است این مبلغ باعث می‌شود که هم مسکن ارزان‌قیمت به عنوان یکی از سیاست‌های دولت محقق شود و هم صنایع وابسته به بخش مسکن مثل آلومینیوم، شیشه و ... بار دیگر راه بیافتد و یکی از بزرگترین رکودها را هم شاید این صنایع داشتند و دوره رکود مسکن طولانی شده است و فکر می‌کنم با این سیاست‌گذاری از سوی دولت یازدهم در سال ۹۶ به تدریج از وضعیت رکود مسکن خارج شویم.

فکر می کنید در سال ۹۶ اوضاع بهتر شود؟

در مجموع سال ۹۶ را بهتر و ۹۷ را بهتر از آن برای اقتصاد ارزیابی می‌کنم، به خصوص اگر دولتمردان ما سیاست‌های درستی را در پیش بگیرند که پایین آوردن نرخ بهره، ارزان‌تر تمام شدن قیمت تولید، منطقی شدن قیمت ارز به جای دستکاری تعرفه‌ها و تشویق سرمایه‌گذاری از جمله این سیاست‌هاست. باید با بخش مولد جامعه برخورد بهتری صورت بگیرد، اینکه هروقت کسر بودجه داریم روی این بخش فشار بیاوریم این سیاست خوبی نیست. دولت یازدهم همان کاری را می‌کند که دولت‌های نهم و دهم و قبل از آن انجام دادند، باید در این زمینه تجدیدنظر شود زیرا با این وضعیت دلالی و سوددهی بازدهی بیشتری داشته و نمی‌توان سرمایه‌گذاران را به سمت کارهای مولد سوق داد.

به محدودیت‌های سرمایه‌گذاران داخلی اشاره کردید، با توجه به ورود هیات‌های تجاری خارجی به ایران و خراسان رضوی پس از برجام، آیا این محدودیت‌ها و مشکلات شامل حال سرمایه‌گذاران خارجی هم می‌شود؟

در سال‌جاری حدود ۴٫۷ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری خارجی صورت گرفته و پیش‌بینی می‌شود تا پایان امسال ۸ میلیارد دلار سرمایه خارجی جذب شود که احتمالا در بخش نفت و گاز صورت می‌گیرد. به طور کلی بخش‌های غیرشفاف امکان سرمایه‌گذاری خارجی ندارد زیرا خارجی‌ها به دنبال شفافیت هستند و لازم است صنایعی که مالیات نمی‌دهند شناسایی شوند و مالیات را پرداخت کنند. چون اینکه عده‌ای مالیات بدهند و عده‌ای ندهند، رقابتی ناسالم است. نمی‌شود تولید برای یک نفر در ایران گران تمام شود و همان کالا با ارز ارزان‌قیمت از خارج کشور وارد شود و بازار را در دست بگیرد. دولت ما اول باید افراد داخل کشور را متقاعد کند که بخش تولید سودآور است و بعد نوبت خارجی‌ها برسد. وقتی از داخل کشور فرار سرمایه را شاهد هستیم امکان ورود سرمایه خارجی وجود ندارد و این نشان می‌دهد فضای کسب‌وکار مناسب نیست.

از فضای حاکم بر محیط کسب‌وکار گفتید، قانون بهبود محیط کسب‌وکار چقدر عملیاتی و اجرایی شده و به نظر شما آیا توانسته موفق باشد؟

امروز از بهبود فضای کسب‌وکار صحبت می‌شود اما هنوز فضای مناسبی را مشاهده نمی‌کنیم، قوانین خوبی در این بخش تصویب شده اما بسیاری از آنها اجرا نشده و منتظریم دولت اجرایی کند و معتقدم به قانون امروز نباید بسنده کرد و دائم باید آن را به‌روزرسانی و در صورت لزوم اصلاح کنند. این قانون خوبی است اما می‌توانست بهتر از این و کاراتر باشد. دنیا به شدت در حال تغییر است و قوانین ما هم باید به‌روز و کارا باشد و برای عقب نماندن از دنیا به ویژه در بخش اقتصاد این کار لازم است. امیدوارم مجلس از اقتصاددان‌های خوبی که در کشور داریم بهره بگیرد و راه را برای ارائه دیدگاه‌ها و نظرات مختلف باز بگذارد تا قوانین پخته‌تری از مجلس خارج شود که مشکلات را حل کند.

به مجلس اشاره کردید، مجلس دهم آرایش متفاوتی نسبت به مجلس نهم دارد و نماینده‌های جدیدی وارد کار شده‌اند، چقدر امیدوارید قوانین اقتصادی که در این مجلس وضع می‌شود بهتر از مجلس نهم باشد و دولت را در راستای اقداماتی که لازم است انجام دهد یاری کند؟

من به طور کلی مجلس دهم را بیشتر می‌پسندم و موافق این نیستم که صد در صد مجلس اصلاح‌طلب یا اصولگرا باشد زیرا نظرات متضاد و دیدگاه‌های مختلف وقتی در مقابل هم قرار بگیرند خیلی مفیدتر است و به این مجلس خیلی امیدوارم. فقط بهتر بود تعداد بیشتری اقتصاددان در این مجلس داشتیم زیرا تاکید رهبری را هم در اهمیت اقتصاد در نام‌گذاری سالهای اخیر می‌بینیم.

اقتصاد بخش مهمی از جامعه است و حتی در این سالها تغذیه مردم را تحت‌تاثیر قرار داده زیرا قدرت خریدشان کاهش یافته و وقتی مردم تغذیه خوبی نداشته باشند و در این بخش صرفه‌جویی کنند کشور آسیب می‌بیند و این واقعیتی است که باید بپذیریم. وقتی قشر جوان ما تغذیه مطلوبی نداشته باشد در آموزش، بهداشت و... اثرگذار است. در نتیجه باید توجه بیشتری به مسائل اقتصادی صورت بگیرد، در حالی‌که هم مجلس و هم دولت‌ها دغدغه سیاسی بیشتری دارند.

تعامل مسئولان استانی با فعالان اقتصادی در این دولت را چگونه ارزیابی می کنید، آیا تاکنون از این تعامل راضی بوده‌اید؟

نباید فراموش کنیم که برخی از مشکلات باید در حد ملی حل شود و استان فقط می‌تواند آنها را به مرکز منعکس کند اما در مجموع فضای کسب‌وکار در استان خراسان رضوی نسبت به بسیاری از استان‌ها عقب است و اگر من بخواهم کار جدید تولیدی انجام دهم به دنبال استانی دیگر مثل اصفهان، کرمان و آذربایجان که از همه جهات فضایی بهتر از خراسان دارند، می‌روم.

چرا محدودیت‌ها در استان خراسان برای فعالان اقتصادی بیشتر از دیگر استان‌هاست؟

قوانین مالیاتی برای کل کشور است اما سوال اینجاست که چرا فشار مالیاتی باید در خراسان بیشتر باشد درحالی‌که حدود ۱۵ تا ۲۰ هزار میلیارد تومان از سرمایه مردم این استان در شرکت پدیده و موسسات مالی و اعتباری غیرمجاز قفل شده است و لازم است مسئولان سعه‌صدر بیشتری داشته باشند. در زمینه ساخت‌وسازها هم معتقدم شهرداری و شورای شهر خیلی بهتر می‌توانستند عمل کنند. زیرا اگر کار یک یا دو سرمایه‌گذار را متوقف کنند، بقیه سرمایه‌گذاران هم وحشت می‌کنند و کسی برای سرمایه‌گذاری در این شهر اقدام نمی‌کند و این اتفاقی است که در این استان می‌افتد و همه در حال فرار هستند. لازم است با توجه به آنچه در کشور می‌گذرد تصمیم‌گیری‌ها صورت بگیرد و بخشی‌نگری نشود.

در دنیا وقتی کشوری دچار رکود می‌شود، بهره‌های بانکی و مالیات آن کشور کاهش می‌یابد و سیاست‌های انبساطی در پیش گرفته می‌شود اما در کشور ما این موضوع برعکس است و مالیات بیشتر می‌شود. کاهش سودهای بانکی تاکنون وجود خارجی نداشته و با قوانینی که وضع شده رکود طولانی‌تر می‌شود

به شهرداری مشهد اشاره کردید، به نظر شما تعامل شهرداری با فعالان اقتصادی و سرمایه‌گذاران مطلوب نیست؟

به نظر من این تعامل اصلا خوب نیست و به طور مثال در موضوع صنایع محور غرب مشهد که قدمتی بیش از ۴۰ سال دارد، شهرداری صنعتی که پشتش خمیده شده را می‌شکنند. دولت و قانون می‌گوید که باید کاربری مناسبی به اراضی این صنایع بدهید تا با فروش زمین بتوانند سالنها و وسایل تولید را به جایی مناسب انتقال دهند اما شهرداری هیچ کاری نمی‌کند و به دنبال منافع خود و گرفتن پول از این صنایع است. در حالی‌که وقتی این صنایع ایجاد شدند فاصله‌ای ۱۰ تا ۲۰ کیلومتری از شهر داشتند و به مرور زمان شهر بزرگ شده و آنها را بلعیده و اینها در محدوده شهری قرار گرفتند. شهرداری کاربری نامناسبی روی این زمین‌ها گذاشته و به طور مثال حاشیه جاده سنتو را مسکونی اعلام کرده اما کسی حاضر نیست در آن منطقه ساخت‌وساز مسکونی انجام دهد. متاسفانه با کاربری مسکونی اراضی حاشیه جاده سنتو، هیچکس نمی‌تواند کاری انجام دهد و صاحبان صنایع برای تغییر کاربری باید بخش بزرگی از سرمایه خود را به شهرداری بدهند و به همین دلیل بهتر است شهرداری به ما بگوید زمین‌تان را بدهید و بروید دنبال کارتان!

در موضوع صنایع محور غرب مشهد که قدمتی بیش از ۴۰ سال دارد، شهرداری صنعتی که پشتش خمیده شده را می‌شکند

از صنایع محور غرب گفتید، مشکلات واحد های صنعتی این حوزه به کجا رسید؟

ما در بحث صنایع محور غرب مشهد با وجود برگزاری جلسات متعدد، مطلقا به هیچ نتیجه‌ای نرسیدیم. جلساتی برگزار و تصمیماتی گرفته شد اما بدون دعوت نمایندگانی از بخش صنعت و ابلاغیه‌ای برای پرداخت حقوق شهرداری ارائه شده که به نظر من با این‌کار صنایع آن بخش از بین خواهد رفت. در ابتدا بحث این بود که صنایع غیرآلاینده می‌توانند به کار خود ادامه دهند و شهرداری نباید مشکلی ایجاد کند اما الان شهرداری می‌گوید شما داخل شهر هستید و باید عوارض ورود به محدوده آن هم با کاربری مسکونی را بدهید در حالی‌که همه واحدهای آن منطقه صنعتی است و در آن فضا نمی‌توان واحد مسکونی ایجاد کرد.

فضای کسب‌وکار در استان خراسان رضوی نسبت به بسیاری از استان‌ها عقب است و اگر من بخواهم کار جدید تولیدی انجام دهم به دنبال استانی دیگر مثل اصفهان، کرمان و آذربایجان که از همه جهات فضایی بهتر از خراسان دارند، می‌روم

حالا سوال اینجاست که با این وضعیت چطور می‌توان به دنبال صنعت رفت و آیا کسی در این وضعیت صنعتگر می‌شود؟ اگر هر جای دیگری از شهر سرمایه‌گذاری می‌کردیم الان سرمایه‌مان ۱۰۰ برابر می‌شد ولی امروز همه درگیر بانک و قرض و بدهی و مشکلات تولیدی هستیم. قیمت بالای ریال از یک طرف و تعرفه‌هایی که اروپا و دیگر کشورها برای ما می‌گذارند هم نفس تولیدکننده را گرفته است.

باید فکری به حال تولید کشور شود و برای توزیع عادلانه، باید ابتدا ثروت تولید شود. تولید ثروت فقط از راه کارآفرینی، تولید، تجارت و ارائه خدمات درست و اساسی میسر است و امکان ندارد بدون برنامه کشوری از نظر اقتصادی موفق باشیم، باید برنامه‌ریزی کنیم و به آنها پایبند باشیم و با گرفتن تصمیمات خلق‌الساعه به یکباره قیمت‌ها را با چالش مواجه نکنیم.

خراسان جنوبی

بانوان در حوزه صنایع دستی در خراسان جنوبی حرف نخست را می‌زنند

تسنیم- استاندار خراسان جنوبی با اشاره به اینکه بانوان در حوزه صنایع دستی حرف نخست را می‌زنند، گفت: بانوان تقریباً بخش عمده‌ای از فعالیت‌های حوزه دامداری و کشاورزی را بر عهده دارند.

علی‌اکبر پرویزی در همایش توانمندسازی زنان با رویکرد اقتصاد مقاومتی اظهار کرد: با برگزاری همایش توانمندسازی زنان امیدواریم موضوعات پیگیری شود و شاهد توسعه کار و توسعه و اشتغال بانوان در استان باشیم. وی با بیان اینکه این همایش اقدام بزرگی است افزود: تاکنون در حوزه روستایی تلاش‌هایی شده است و صندوق خرد زنان روستایی که جزو صندوق‌های تعاون است در استان شکل گرفته و ما نیز مبلغی به این تعاونی‌ها کمک می‌کنیم تا توفیقاتی در اشتغال به وجود آید.

استاندار خراسان جنوبی با اشاره به اینکه مجموعه اقتصاد کشور صدها شغل را در بردارد، بیان کرد: بخش عمده‌ای از مشاغل کشور شغل‌های کوچک و بنگاه‌های کوچک اقتصادی هستند.

پرویزی تصریح کرد: تقریبا در تمام کشور بانوان در حوزه‌های کشاورزی، دامداری و صنایع دستی و حوزه‌های مختلف اداری و اجرایی حضور دارند اما در حوزه‌های اجرایی ما نتوانستیم به خوبی از ظرفیت بانوان استفاده کنیم.

---

۳۰ هزار تن زغال‌سنگ حرارتی از معدن کال‌شور به چین صادر شد

ایرنا- رئیس اداره صنعت، معدن و تجارت طبس گفت: در هفته جاری ۳۰ هزار تن زغال‌سنگ حرارتی از معدن کال‌شور این شهرستان از توابع خراسان جنوبی به چین صادر شده است.

مرتضی جلالی‌فرد افزود: با سرمایه‌گذاری شرکت چینی در چشم‌انداز دو ساله پیش‌بینی می‌شود، روزانه پنج هزار تن زغال‌سنگ حرارتی به این کشور صادر شود. وی ادامه داد: پروانه بهره‌برداری معدن زغال‌سنگ کالشور طبس، ۱۰۰ هزار تن در سال است.

وی بیان کرد: حمل زغال‌سنگ در حال حاضر با کامیون انجام می‌شود، هماهنگی‌ها و نشست‌های متعددی با اداره کل راه آهن شرق کشور مستقر در طبس انجام شد که در حال طراحی ایستگاه بارگیری در ایستگاه «ریزو» برای حمل زغال‌سنگ هستند.

جلالی‌فرد، یادآور شد: با احداث این ایستگاه، زغال‌سنگ حرارتی از طبس تا بندرعباس با راه آهن حمل خواهد شد و پس از آن با کشتی به مقصد چین ارسال می‌شود. وی ادامه داد: معدن یادشده در ۱۱۰ کیلومتری غرب طبس قرار دارد و در حوزه زغال حرارتی مزینو واقع شده است. شهرستان طبس دارای شش ناحیه اصلی پروده، مزینو، نایبند، آبدوغی، کلشانه و کالشور است و ناحیه زغال‌دار کالشور در بلوک زمین شناسی «کلمرد» طبس قرار دارد.

رئیس اداره صنعت، معدن و تجارت طبس با بیان اینکه زغال‌سنگ‌های طبس شامل دو نوع کک شو و حرارتی است، افزود: بیشترین استفاده زغال کک شو مربوط به ذوب آهن اصفهان است و زغال حرارتی عمدتا به چین و ترکیه صادر می‌شود.

جلالی‌فرد اظهار کرد: طی دو سال گذشته در معدن زغال‌سنگ کالشور مراحل آماده‌سازی انجام می‌شد و در بخش واردات ماشین‌آلات ۴۵ دستگاه کامیون دامپتراک و هفت دستگاه لودر، بولدوزر و دریل واگن از چین وارد شد. وی افزود: این شهرستان دارای چهار کارخانه زغالشویی است که سه کارخانه در حال بهره برداری و یک کارخانه در حال ساخت است.

وی ادامه داد: با تکمیل آخرین کارخانه زغالشویی ظرفیت کارخانه های زغالشویی سالانه به حدود سه میلیون تن خواهد رسید.

رئیس اداره صنعت، معدن و تجارت طبس با بیان اینکه ذخایر زغال‌سنگ شهرستان، ۷۶ درصد ذخایر زغال‌سنگ کشور را شامل می شود، افزود: ذخیره معدنی پروانه‌های بهره‌برداری صادر شده بیش از ۸۶۰ میلیون تن و ذخیره زمین شناسی شهرستان بیش از پنج میلیارد تن است.

وی افزود: سالانه ۱٫۷ میلیون تن زغال‌سنگ از حوزه معادن زغال‌سنگ شهرستان طبس استخراج می‌شود و بیش از چهار هزار نفر در حوزه معادن زغال‌سنگ منطقه مشغول به کار هستند.

اختصاص ۲۹ میلیارد ریال تسهیلات اشتغال‌زایی به کمیته امداد بیرجند

مهر- سرپرست کمیته امداد منطقه دو شهرستان بیرجند از اختصاص ۲۹ میلیارد ریال تسهیلات اشتغال‌زایی به کمیته امداد شهرستان در سال‌جاری خبر داد و گفت: روند پرداخت تسهیلات از سوی بانکها کند است.

عبدالرحیم لطفی با اشاره به اینکه سال گذشته ده درصد مددجویان استان از تحت حمایت کمیته خارج شده‌اند، افزود: تسهیلات اشتغال‌زایی از سوی کمیته امداد به ۸۰ درصد افراد تحت حمایت و ۲۰ درصد افراد نیازمند غیر مددجو اعطا می‌شود.

سرپرست کمیته امداد منطقه دو شهرستان بیرجند با بیان اینکه پرداخت تسهیلات از سوی بانکهای خصوصی با مشکلاتی روبه‌رو است، گفت: سهمیه تسهیلات قرض‌الحسنه بانکی کمیته امداد امام خمینی (ره) در سال ۹۵ دو میلیارد و ۹۰۰ میلیون تومان است.

وی ادامه داد: از این مبلغ یک میلیارد و ۵۰۰ میلیون تومان سهم کمیته امداد منطقه یک شهرستان بیرجند و یک میلیارد و ۴۰۰ میلیون تومان سهمیه کمیته امداد منطقه دو شهرستان بیرجند بوده است.

لطفی با اشاره به اینکه تاکنون ۲۰ طرح به بانکها معرفی شده است، تصریح کرد: از این تعداد تنها تسهیلات برای هفت طرح از سوی بانکها پرداخت شده است. وی با بیان اینکه تعداد ۵۹۸ طرح تحت نظارت بدون بیمه تامین اجتماعی در کمیته امداد منطقه دو شهرستان بیرجند وجود دارد، گفت: تعداد ۱۴۱ طرح نیز تحت نظارت دارای بیمه تامین اجتماعی هستند.

یادداشت

یادآوری چند نکته در حاشیه نمایشگاه کتاب استانی

یوسف بینا*

نمایشگاه کتاب استان خراسان‌رضوی امسال در شهر نیشابور برگزار شد. از چندی پیش که شهر نیشابور به‌عنوان «پایتخت کتاب ایران» انتخاب شد، قرار بود نمایشگاه سالانه کتاب استان در این شهر برگزار شود. در این‌که نمایشگاه‌های بزرگ کتاب در شهرهایی غیر از تهران و غیر از مراکز استان‌ها نیز باید برگزار شود و همچنین برکات پرشمار این‌گونه اقدامات فرهنگی تردیدی نیست، اما به‌نظر می‌رسد که یادآوری چند نکته به مسئولان محترم فرهنگی استان که برگزارکننده چنین نمایشگاه‌هایی هستند، لازم است.

نخست این‌که باید بدانیم وقتی می‌گوییم نمایشگاه‌های کتاب را باید به همه شهرها و شهرستان‌ها ببریم و بدین‌وسیله فعالیت‌های فرهنگی حوزه کتاب و کتاب‌خوانی را در جای‌جای کشور گسترش دهیم، به این معنا نیست که نمایشگاه کتاب استانی را در شهر نیشابور ببریم و مردم شهر مشهد با حدود سه‌ونیم‌میلیون نفر جمعیت را از داشتن نمایشگاه کتاب سالانه محروم کنیم.

وقتی گفته می‌شود امسال نمایشگاه استانی کتاب در شهری غیر مشهد برگزار خواهد شد، طبیعتا همه خوشحال خواهند شد و تایید خواهند کرد که همه امکانات فرهنگی نباید به مراکز استان‌ها محدود شود و مردم نیشابور و شهرهای دیگر استان نیز حق دارند که نمایشگاهی در حد و اندازه‌های ملی در شهرشان داشته باشند و از مزایای این گردهمایی بزرگ کتاب‌محور بهره ببرند. اما وقتی می‌بینیم که این اقدام باعث می‌شود مردم شهر مشهد از داشتن چنین گردهمایی ضروری و بزرگی محروم می‌شوند، می‌فهمیم که یک جای کار اشکال دارد.

روشن است که مسئولان استانی می‌توانستند نمایشگاه سالانه کتاب مشهد را برگزار کنند و در روزهای بعد از نمایشگاه مشهد، این نمایشگاه را با برنامه‌ریزی منسجمی در چند شهر بزرگ دیگر استان نیز برگزار کنند یا دست‌کم هر سال یک شهر را برگزینند تا این شهر علاوه بر مشهد میزبان نمایشگاه سالانه کتاب باشد.

دومین نکته‌ای که لازم است یادآوری شود این است که نمایشگاه سالانه کتاب فقط یک رویداد منحصر به اجتماع ناشران و کتاب‌فروشان و در نتیجه یک ویژه‌بازار کتاب‌فروشی نیست، بلکه یک رویداد فرهنگی و اتفاقی است که می‌تواند و البته باید در چند روز مشخص در سال محلی را پیش‌بینی کند که نویسندگان، شاعران، کتاب‌خوان‌های حرفه‌ای، ناشران، کتاب‌فروشان، دانشجویان، دانش‌آموزان و جمعی از مردم علاقه‌مند را با محوریت «کتاب» در آن اجتماع کنند و بدین ترتیب یک اجتماع بزرگ سالانه که کاملا فرهنگی است شکل بگیرد.

طبیعی است که وقتی چنین نگاهی به نمایشگاه استانی کتاب داشته باشیم، نمی‌توانیم اجتماع عظیم اهالی کتاب در شهر مشهد را از چنین امکانی محروم کنیم و به بهانه گسترش فرهنگ کتاب و کتاب‌خوانی، نمایشگاه را به شهر دیگری ببریم؛ بلکه باید این نمایشگاه را در شهر مشهد و بعد از آن در نیشابور و سبزوار و کاشمر و گناباد و... برگزار کنیم.

با این حال، چنان‌که در بیشتر نمایشگاه‌های کتاب سالانه‌ای که در استان خراسان‌رضوی مشاهده کرده‌ایم، چنین ظرفیت اصلی و مهمی فراموش شده است و نمایشگاه‌های کتاب بیشتر شبیه یک بازار بزرگ هستند همانند بازارهایی که روزهای پایان سال برای فروش لباس در محل نمایشگاه‌های دائمی مشهد برگزار می‌شود.

نکته دیگر این است که به‌نظر می‌رسد مسئولان فرهنگی استان درباره محتوای نمایشگاه حساسیت چندانی ندارند و گواه این مدعا کیفیت رو به افول نمایشگاه‌های استانی کتاب در سال‌های اخیر است. می‌دانیم که صرف برگزاری نمایشگاه دردی از جامعه نیازمند به کتاب ایران دوا نخواهد کرد، بلکه کیفیت و تازگی کتاب‌ها و سطح ناشرانی که در یک نمایشگاه کتاب شرکت می‌کنند اهمیت بسیار زیادی دارد.

این کیفیت رو به افول که از سال‌ها پیش در سراشیبی تندی قرار گرفته بود، در نمایشگاه کتاب امسال نیز که در شهر نیشابور برگزار شد، درخور توجه بود. نه‌تنها شمار زیادی از ناشران برجسته و مطرح و صاحب‌نام که بهترین کتاب‌ها را منتشر می‌کنند به این نمایشگاه نیامده بودند، بلکه همان تعداد کمی از ناشران صاحب‌نام که در این نمایشگاه شرکت کرده بودند، هیچ کدام از کتاب‌های تازه‌منتشرشده و باکیفیت خود به نمایشگاه نیاورده بودند و پیشخوان این ناشران پر از کتاب‌های کم‌ارزش و تکراری قدیمی و مانده در انبار بود. وقتی از برخی از آن‌ها می‌پرسیدیم که چرا کتاب‌های تازه خود را نیاورده‌اید، کمی جا و نامناسب‌بودن امکانات و... را بهانه می‌کردند و البته بهانه به‌جایی بود. وقتی نمایشگاه کتاب را با برنامه‌ریزی نامناسب و امکانات محدود برگزار می‌کنند، شاید ناشران حق داشته باشند که در همان حد به نمایشگاه توجه نشان بدهند. موید این مطلب اختصاص‌دادن یک غرفه به سه ناشر صاحب‌نام و همچنین غرفه‌های بسیار زیاد به ناشرانی که در نظر جامعه کتاب‌خوان محلی از اعراب ندارند و نیز برگزاری نمایشگاه استانی کتاب در یک اردوگاه دانش‌آموزی کیلومترها خارج از شهر نیشابور بود.

در پایان باید یادآوری کنیم که مردم شهر مشهد مثل مردم دیگر شهرهای استان خراسان‌رضوی می‌خواهند نمایشگاه سالانه کتاب داشته باشند و در این جشن بزرگ سالانه کتاب که در واقع باید ویترین فعالیت‌های فرهنگی مرتبط با کتاب در یک سال اخیر باشد، شرکت کنند. روشن است که این موضوع ناقض اهمیت برگزاری نمایشگاه کتاب در شهرستان‌های دیگر استان نیست. همچنین بهتر است به ارتقای کیفیت نمایشگاه کتاب به‌نوعی بیندیشیم تا این گمان ایجاد نشود که برگزاری نمایشگاه سالانه کتاب در استان یک تکلیف اداری و انجام آن به هر نحوی نیز رفع این تکلیف تلقی شده است.

* دکتری ادبیات و مدرس دانشگاه

«دنیای اقتصاد» به بهانه برگزاری هجدهمین نمایشگاه ناشران کتاب ایران در نیشابور بررسی می‌کند؛

اختلاف نظر مسئولان و اهالی کتاب

دنیای اقتصاد، ضحی زردکانلو- پس از حرف و حدیث‌ها و نظرات موافق و مخالف بسیار پیرو محل برگزاری هجدهمین نمایشگاه ناشران کتاب ایران در استان، این نمایشگاه از ۱۶ تا ۲۱ آبان ماه سال جاری در نیشابور برگزار شد. فارغ از اهمیت مکان برگزاری نمایشگاه کتاب، موضوع مورد بحث در این گزارش چرایی نقش فراموش شده نمایشگاه کتاب به‌عنوان یک محفل فرهنگی سالیانه است، از زمانی که پای اغذیه فروشی‌ها، خرازی‌ها و ... به نمایشگاه‌های کتاب باز شد، از زمانی‌که عدم حضور پرشور مخاطبان جدی کتاب و عدم استقبال جمعی ناشران مطرح و نام آشنای کشور را در نمایشگاه کتاب شهرستان‌ها شاهد بودیم و یاشاید از آن زمان که به‌دلیل به‌روز نبودن و جامع نبودن نمایشگاه کتاب در شهرستان‌ها مخاطب به‌جز درصدی تخفیف، توفیری بین نمایشگاه کتاب و کتابفروشی‌های شهر مشاهده نکرد. برای رسیدن به پاسخ مسائل مزبور با رئیس تعاونی ناشران استان خراسان رضوی و یکی از قدیمی‌ترین کتابفروشان شهر مشهد گفت‌وگو و در پایان نظر مسئولان مربوطه را منعکس می‌کنیم.

عکس: حسین حسین‌زاده/ایسنا

۱۰۰ درصد عناوین کتابی که در فروشگاههای کتاب سراسر شهر مشهد عرضه می‌شود از عناوین کتاب نمایشگاه کتاب بیشتر و تخصصی‌تر است

■ **باید بنا بر شرایط، نمایشگاه کتاب در شهرستان‌ها نیز برگزار شود**

رئیس تعاونی ناشران استان خراسان رضوی در گفت‌وگو با دنیای اقتصاد با بیان اینکه تمام شهرهای استان ما خاستگاه فرهنگی دارند و انتقادی براینکه نمایشگاه کتاب در این شهرها برگزار شود وجود ندارد، می‌گوید: باید بنا بر شرایط و و آنچه شرایط اجازه می دهد، نمایشگاه کتاب در شهرستان‌ها نیز برگزار شود.

نصیرزاده: علی‌رغم اینکه در دهه ۷۰ صنعت نشر به لحاظ موضوع، عناوین و تکنولوژی قوی نبود ولی به مراتب نمایشگاه کتاب پربارتر و هدفمندتر برگزار می‌شد. به نظر می‌رسد تنها راه‌حل، شکل‌گیری اراده تغییر است

مهدی نصیرزاده تصریح می‌کند اما انتقادات به نحوه برگزاری نمایشگاه کتاب در سطح کشور وارد است. ۲۰ سال پیش شاید برگزاری این نوع از نمایشگاه جایز بود اما اینکه ما اکنون مانند گذشته این روند را بدون هیچ تغییرات فرهنگی و اجتماعی تکرار کنیم از کارکرد اصلی نمایشگاه دور می‌شویم. وی تکرار، عدم تنوع و در نظر نگرفتن مقتضیات زمان را انتقادات وارد بر نمایشگاه‌های کتاب می‌داند و می‌گوید: این ایراد در تمامی حوزه‌ها وجود دارد اما در حوزه کتاب محسوس‌تر است.

رجب زاده: شاید کتاب‌فروش نتواند تمام عناوین کتاب یک ناشر یا تازه‌های نشر هر ناشری را در ویترینش داشته باشد لذا نمایشگاه باید فرصتی برای جبران این موضوع باشد و کتاب‌های جدید را ارائه کند که متاسفانه این اتفاق نمی‌افتد

■ **بیش از حد به سمت تصدی گری دولتی رفته‌ایم**

رئیس تعاونی ناشران استان، هم اداره ارشاد، هم مردم و هم ناشران را در این اتفاق ناخوشایند سهیم می‌داند و می‌گوید: مگر ناشر بنگاه اقتصادی نیست چرا نباید کتاب‌هایش را در نمایشگاه عرضه کند؟ کتابی که یک سال از تاریخ انتشارش بگذرد کتاب قدیمی محسوب می‌شود، ناشر دغدغه تجدید چاپ کتابش را دارد و این از نظر بعد تبلیغاتی، فرهنگی و اقتصادی به نفع اوست. وی تصریح می‌کند: نقش اداره ارشاد ومردم چیست؟ ما بیش از حد به سمت تصدی‌گری دولتی رفته‌ایم، به نظر می‌رسد نظام اداری نظام چابکی نیست، شاید مشوق‌های لازم که در بخش خصوصی هست در بخش دولتی وجود ندارد لذا اقتضای سازمان و نهاد، گرایش به رخوت، سستی و بی انگیزگی می‌شود.

نصیرزاده با بیان اینکه باید تصدی گری دولتی را آسیب‌شناسی کرد و دید چه صدماتی را وارد می‌کند، ادامه می‌دهد: بخش خصوصی هم چون زیرساخت‌های لازم برایش فراهم نشده به تنهایی نمی‌تواند موثر باشد. اما مجموعه بخش خصوص و دولتی به صورت تعاملی می‌توانند در این راستا گام بردارند، ضرورتها را درک کنند و کار جمعی انجام دهند.

■ **رونق نمایشگاه کتاب در دهه ۷۰**

رئیس تعاونی ناشران استان به دنیای اقتصاد می‌گوید: بخاطر دارم اوایل دهه ۷۰ ناشران نقش پررنگی در نمایشگاه‌های کتاب داشتند اما به‌خاطر تکرار مکررات و عدم آسیب شناسی، ما هر دوره شاهد ریزش مخاطب حرفه‌ای بوده‌ایم، وقتی مخاطب حرفه‌ای ریزش کند استقبال ناشران هم کمتر می‌شود و اسیر یک دور باطل می‌شویم. وی تصریح می‌کند: علی‌رغم اینکه در دهه ۷۰ صنعت نشر به لحاظ موضوع، عناوین و تکنولوژی قوی نبود ولی به مراتب نمایشگاه کتاب پربارتر و هدفمندتر برگزار می‌شد. به نظر می‌رسد تنها راه‌حل، شکل‌گیری اراده تغییر است و این موضوع صرفا مربوط به مشهد نیست تقریبا مسئله کلی در سطح کشور است.

■ **تفاوت نمایشگاه کتاب در پایتخت و شهرستان‌ها برای ناشران چیست؟**

نصیرزاده شرکت در نمایشگاه کتاب برای ناشران را به لحاظ جنبه اقتصادی مهم می‌داند و می‌گوید: ناشران برای فروختن و دیده شدن به نمایشگاه می‌آیند، وقتی این اتفاق کمرنگ شود دچار بی انگیزگی خواهند شد. در نمایشگاه تهران شاید اگر فروش هم نباشد اما ناشران دیده می‌شوند ولی در شهرستانها این اتفاق نمی‌افتد و این اختلاف فاحش برگزاری نمایشگاه در پایتخت و شهرستانها است.

■ **به‌نسبت هزینه‌ها نفعی عاید فرهنگ و صنعت نشر نمی‌شود**

رئیس تعاونی ناشران استان با بیان اینکه باید در ساختار نمایشگاه کتاب تغییرات اساسی ایجاد کنیم می‌گوید: همیشه تغییر کار مشکلی است اما باید یک جایی از این دور باطل خارج شویم، ما داریم هزینه می‌کنیم اما به نسبت آن هزینه نفعی عاید فرهنگ و صنعت نشر کشور نمی‌شود، اگر بناست این هزینه‌ها منتج به اتفاقات خوبی شود باید تغییرات کلی و ماهیتی در این رویداد فرهنگی اتفاق بیفتد، تا شاید به دورانی که بین مخاطب و عرضه کننده آشتی برقرار بود بازگردیم و حداقل شادابی و طراوت را به نمایشگاه کتاب برگردانیم. وی خاطرنشان می‌کند: اگر اوضاع بر همین پاشنه بچرخد سال به سال نمایشگاه به نسبت قبل هم کاهش مخاطب و هم کاهش عرضه آثار را به خود خواهد دید.

■ **مساله اصلی محل برگزاری نمایشگاه کتاب نیست**

یکی از کتاب‌فروشان باسابقه مشهد در گفت‌وگو با دنیای اقتصاد پیرامون برگزاری نمایشگاه کتاب در نیشابور می‌گوید: باید دید سال‌های قبل که نمایشگاه کتاب در مشهد برگزار می‌شد چه اتفاق بهتری می‌افتاد که امسال در نیشابور نیافتده است؟ یا ناشرانی که در نمایشگاه کتاب مشهد شرکت می‌کردند آیا ناشران جدی تهران بودند و هرسال با تمام قوا شرکت می‌کردند؟

علی رجب زاده ادامه می‌دهد: بجز ۱۰ تا ۱۵ درصد از ناشرانی که همیشه بصورت جدی درنمایشگاه کتاب مشهد شرکت می‌کنند، هرساله روال اینگونه است که ناشران به دلایل متعددی از جمله بعد مسافت امتیاز خود را به نمایندگی‌ها واگذار می‌کنند و نمایندگان هم کارشان را به‌درستی انجام نمی‌دهند و هرنوع کتابی را در آن غرفه عرضه می‌کنند که این یکی از معضلات نمایشگاه کتاب است و هرساله در مشهد نیز شاهدش بودیم. وی با اشاره به طرح تخفیفی که از سوی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برای کتاب‌فروشان ارائه شده و بر مبنای آن مردم می‌توانند با ۲۰ درصد تخفیف کتاب مورد نظرشان را تهیه کنند از این طرح به عنوان یک اتفاق نیک یاد می‌کند و می‌گوید: ۱۰۰ درصد عناوین کتابی که در فروشگاههای کتاب سراسر شهر مشهد عرضه می‌شود از عناوین کتاب نمایشگاه کتاب بیشتر و تخصصی‌تر است.

رجب زاده تصریح می‌کند: این طرح تخفیف کتاب امسال نیز همزمان با شروع هفته کتاب در مشهد اجرا می‌شود و تمام کتاب فروشی‌هایی که در این طرح ثبت نام کنند می‌توانند کتاب بزرگسالان را با ۲۰ درصد و کتاب کودک و نوجوان را با ۲۵ درصد تخفیف در بازار کتاب عرضه کنند.

■ **یکی از معضلات بازار کتاب نبود ویترین کتاب است**

این فروشنده کتاب با انتقاد از تعداد بیشتر ناشران از کتاب‌فروشان در کشور ادامه می‌دهد: یکی از معضلات بازار کتاب نبود ویترین کتاب است که شاید یکی از دلایل بروز این مشکل برگزاری نمایشگاه کتاب بدین نحوی است که شاهدش هستیم. در یک برهه زمانی کوتاه مردم پولی را در نمایشگاه هزینه‌می‌کنند که‌از یک‌طرف هیچ‌تضمینی‌مبنی‌براینکه‌موفق شوند کتابی را که می‌خواهند تهیه کنند وجود ندارد و از طرفی دیگر ما کتاب‌فروشان نیز ویترین‌هایمان را از دست می‌دهیم.

■ **در نمایشگاه کتاب باید تمامی آثار جدید ارائه شوند**

رجب زاده با اشاره به موازی‌کاری نمایشگاه کتاب با کتاب‌فروشی‌ها می‌گوید: یک نمایشگاه کتاب استاندارد نمایشگاهی به روز است، وقتی نمایشگاهی برگزار و غرفه‌ای واگذار می‌شود نباید کتاب‌های متفرقه در غرفه‌ها همان کتاب‌هایی باشند که در کتاب‌فروشی‌ها هم هست.

وی ادامه می‌دهد: شاید کتاب‌فروش نتواند تمام عناوین کتاب یک ناشر یا تازه‌های نشر هر ناشری را در ویترینش داشته باشد لذا نمایشگاه باید فرصتی برای جبران این موضوع باشد و کتاب‌های جدید را ارائه کند اما متاسفانه این اتفاق نمی‌افتد و نظارتی هم در این باره صورت نمی‌گیرد.

■ **استقبالی فراتر از انتظار مسئولان**

معاون فرهنگی و مطبوعاتی اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان خراسان رضوی، با بیان اینکه استقبال از نمایشگاه کتاب نیشابور بیش از تصور ما بود، به دنیای اقتصاد می‌گوید: از ساعات اولیه هر روز که نمایشگاه دایر می‌شد مردم حضور پررنگی در نمایشگاه داشتند که عمدتا مردم نیشابور بودند اما طبیعتا عده‌ای هم از شهرهای دیگر آمدند اما استقبال به گونه‌ای بود که برای ناشران و برگزار کنندگان رضایت بخش باشد.

یوسف امینی در خصوص استقبال ناشران نیز تصریح می‌کند: ناشران بیش از ظرفیتی که پیش‌بینی شده بود از این نمایشگاه استقبال کردند، وی با اشاره به دو روز ملی خیام و عطار که هرساله در نیشابور برگزار می‌شود، می‌گوید: بدین واسطه تقریبا ناشران و مردم با ظرفیت فرهنگی این شهر آشنا هستند و بیش از انتظار ما از این نمایشگاه استقبال کردند. امینی از حضور مجموعا ۲۲۰ ناشر و عرضه ۲۰هزار عنوان کتاب در نمایشگاه خبر می‌دهد و می‌گوید در بخش فروش هم به نسبت آمار رضایت بخشی حاصل شده است.

■ **ناشران کتاب‌های چهار سال اخیرشان را درنمایشگاه عرضه‌می‌کنند**

این مقام مسئول در پاسخ به این سوال دنیای اقتصاد که آیا نظارتی مبنی بر تازگی آثار ارائه شده ناشران در نمایشگاه وجود داشته یا خیر؟ با بیان اینکه ناشران کتاب‌های چهار سال اخیرشان را درنمایشگاه عرضه می‌کنند می‌گوید: چون ثبت نام ناشران از طریق سایت خانه کتاب انجام می‌گیرد، این سایت تا لیست کتاب‌های ناشران را تایید نکند از آنان ثبت نام به‌عمل نمی‌آورد لذا این اصل که ناشران آثار جدیدشان را به معرض نمایش بگذارند کاملا رعایت شده. وی با بیان اینکه هیچ نمایشگاهی این گونه نیست که همه ناشران صد درصد رضایتشان حاصل شود ادامه می‌دهد: این امر یک موضوع نسبی است. یک ناشر با ۲۰۰ عنوان کتاب در نمایشگاه شرکت کرده و ناشری با ۱۰ عنوان، ولی در بخش اجرایی در نیشابور با کاهش هزینه مواجه بودیم. محل اسکان با ۵۰درصد تخفیف و غرفه ها کاملا رایگان در اختیار ناشران قرار گرفت.

■ **قطعا سال آینده نمایشگاه کتاب مشهد را خواهیم داشت**

امینی با بیان این موضوع که ظرفیت فرهنگی شهرستان‌های استان خراسان بسیار بالاست و برگزاری نمایشگاه کتاب در هریک از شهرستان‌های استان خراسان اتفاق مبارک و خوبی است خاطرنشان می‌کند: ما می‌توانیم هرسال علاوه بر مشهد در شهرهای دیگر هم نمایشگاه کتاب داشته باشیم. امسال نیز استثنائا چون نیشابور پایتخت کتاب ایران بود این نمایشگاه فقط در این شهر برگزار شد. اما در سال‌های آینده اگر شهرهای دیگر ظرفیت‌های لازم را فراهم کنند نمایشگاه کتاب را علاوه بر مشهد در آن شهرستان‌ها هم برگزار خواهیم کرد اما قطعا نمایشگاه کتاب مشهد را سال آینده خواهیم داشت.

امینی: در سال‌های آینده اگر شهرهای دیگر ظرفیت‌های لازم را فراهم کنند نمایشگاه کتاب را علاوه بر مشهد در آن شهرستان‌ها هم برگزار خواهیم کرد اما قطعا نمایشگاه کتاب مشهد را سال آینده خواهیم داشت

■ **نمره ۲۰ مدیرکل ارشاد به نمایشگاه کتاب**

مدیرکل فرهنگ وارشاداسلامی خراسان رضوی در گفت‌وگویی اظهار می‌کند: به‌عنوان کسی که بسیاری از نمایشگاه‌های کشور را رفته‌ام، نمایشگاه کتاب نیشابور را در سطح بالا و به‌مراتب بالاتر از بسیاری از مراکز استان دیدم، من به نمایشگاه کتاب نیشابورنمره بیست می‌دهم. سیدسعید سرابی ادامه می‌دهد: شهرستان نیشابورهمواره فعالیت‌های خوبی را انجام داده و میزبانی‌های خاص و ویژه‌ای را داشته است که نشان می‌دهد این شهرستان توانایی برگزاری مناسب این نمایشگاه را دارد. سرابی خاطرنشان می‌کند: از همین رو در نیشابور فعالیت خوبی در زمینه آمادگی میزبانی از نمایشگاه کتاب انجام شد که خوشبختانه با توجه به آمادگی این شهرستان و وجود زیرساخت‌های خوب آن بنا شد که هفته کتاب برای اولین بار از تهران به نیشابور منتقل شود.

سرابی: در نیشابور فعالیت خوبی در زمینه آمادگی میزبانی از نمایشگاه کتاب انجام شد که خوشبختانه با توجه به آمادگی این شهرستان و وجود زیرساخت‌های خوب آن بنا شد که برگزاری مراسم ملی هفته کتاب برای اولین بار از تهران به نیشابور منتقل شود

دبیرشورای فرهنگ عمومی خراسان رضوی عنوان می‌کند: جایگاه فرهنگ وارسته استان خراسان و نیشابور به‌گونه‌ای است که نسبت به دیگر شهرهای کشور جایگاه بالاتر و برتری دارد، در این رقابت شاخص فرهنگی و کتاب‌خوانی نیز مورد بررسی قرار گرفت که نیشابور توانست خوش بدرخشد.

عکس هفته

عکس: محسن اسماعیل زاده/ایسنا

فصل برداشت زعفران

تربت حیدریه در استان خراسان رضوی با بیش از ۸ هزار هکتار زمین کشت زعفران به‌عنوان یکی از بزرگ‌ترین تولیدکننده‌های این محصول در جهان به شمار می‌رود. هرساله با شروع فصل برداشت ۴۴ تن زعفران خشک از این منطقه برداشت و علاوه بر مصرف داخلی به ۴۵ کشور دنیا صادر می‌شود.

کتاب‌خوان‌ها

عشق روی پیاده رو

کتاب «عشق روی پیاده رو» مجموعه داستانی است به قلم مصطفی مستور که توسط نشر چشمه روانه بازار کتاب شده و به چاپ پانزدهم رسیده است.

این کتاب مفهوم عشق را در دو ساحت متفاوت و متمایز بررسی می‌کند. عشق از سویی همواره تجربه و مفهومی استعلایی شمرده شده که ثابت است و با حقیقتی فرا انسانی نسبت دارد. این گونه خوانش، از نوشته‌های افلاطون شروع شده و همچنان ادامه دارد. اما در برابر، نگاهی به عشق وجود دارد که از همان افلاطون تا به امروز، عشق را پدیده‌ای انسانی، فرهنگی و از همه مهم‌تر «متنی» می‌داند. به این تعبیر، عشق درون زبان (یا به گفته ژاک لکان، «نظم نمادین») فهمیده، تکثیر و تجربه می‌شود. در اینجا، نگارنده تنش بین این دو نگاه را در مجموعه داستان‌های کوتاه عشق روی پیاده‌رو بررسی و تحلیل می‌کند.

در بخشی از این کتاب می‌خوانیم: «یک روز فروغ پرسید: کی ازدواج می‌کنیم؟ گفتم: اگر ازدواج کردیم دیگر به جای تو باید به قبض‌های آب و برق و تلفن و قسط‌های عقب افتاده بانک و تعمیر کولر آبی و بخاری و آبگرمکن و اجاره‌نامه و شغل دوم و سوم و دویدن دنبال یک لقمه نان از کله سحر تا بوق سگ و گرسنگی و جیب های خالی و خستگی و کسالت و تکرار و تکرار و تکرار و مرگ فکر کنم و تو به جای عشق باید دنبال آشپزی و خیاطی و جارو و شستن و خرید و میهمانی و نق و نوق بچه و ماشین لباس شویی و جارو برقی و اتو و فریزر و فریزر و فریزر باشی. هر دومان یخ می‌زنیم...»

«دنیای اقتصاد» بررسی می‌کند؛

وضعیت اورژانسی صنایع غذایی

به اعتقاد کارشناسان تعمیق رکود و بحران اقتصادی، صنعت غذای کشور را در وضعیت اورژانسی قرار داده است

دنیای اقتصاد، فاطمه رافع- صنایع غذایی به دلایل بسیار از جمله افزایش تولید و امنیت غذایی، تأمین نیازهای معیشتی افراد جامعه، کاهش ضایعات، ایجاد فرصت‌های شغلی، افزایش ارزش افزوده، ظرفیت افزایش صادرات، جلوگیری از صدور مواد اولیه کشاورزی به صورت خام و ... اهمیت و نقش قابل ملاحظه‌ای در توسعه بخش کشاورزی و نیز رشد و توسعه اقتصاد کشور بر عهده دارند و شناسایی نقاط قوت و ضعف، فرصت‌ها و مشکلات موجود در مسیر توسعه صنایع غذایی می‌تواند چشم‌انداز روشن‌تری برای اقتصاد کشور ترسیم کند.

در حال حاضر حدود ۱۱ هزار و ۲۰۰ واحد صنایع غذایی در کشور فعالیت می‌کنند که حجم صادرات محصولات آن‌ها حدود دو میلیارد و ۵۰۰ میلیون یورو است و توان جذب حدود ۹۰ میلیون تن ماده خام را دارند و با این اوصاف صنایع غذایی را می‌توان یکی از ارکان مهم تولید کشور و به ویژه صادرات غیرنفتی دانست.

با لغو تحریم‌ها، امکان حضور ایران در بازارهای جهانی فراهم شده و در این میان صنایع غذایی می‌توانند در مسیر افزایش تولید صادرات‌محور گام بردارند و زمینه‌ساز کاهش اتکا و وابستگی اقتصاد کشور به درآمدهای نفتی باشند؛ البته نباید این را هم فراموش کرد که صنایع غذایی کشور از مشکلات عدیده‌ای رنج می‌برند که کمبود نقدینگی، فرسودگی تجهیزات در این صنایع، بالا بودن قیمت تمام‌شده محصولات، فعالیت واحدهای زیرزمینی، حمایت‌های اندک، فشار دستگاه‌های پول‌ستان و ... برخی از این مشکلات است.

■ **فشار دستگاه‌های پول‌ستان**

دبیر انجمن همگن صنایع غذایی خراسان رضوی در این باره به «دنیای اقتصاد» می‌گوید: صنایع غذایی به ویژه در استان ما بیشترین تعداد اشتغال و ارزش افزوده را دارد و در کشور هم به همین صورت است زیرا بیشتر به مواد اولیه تولید داخل وابسته است و از این رو نقش مهمی در توسعه اقتصاد کشور دارد به ویژه اینکه در سال‌های گذشته شرایط آب و هوایی مناسبی داشته‌ایم و اقلیم و آب و هوای مناسب برای کشت محصولات مختلف فراهم بوده است و صنایع غذایی نیز با فراوری این محصولات باعث افزایش ارزش افزوده و کاهش ضایعات می‌شود بنابراین صنایع غذایی در توسعه اقتصاد نقش مهم و غیرقابل انکاری دارد.

سعید کافی با اشاره به اینکه به طور مستقیم حدود ۸۶ هزار نفر در صنایع غذایی استان شاغل هستند، خاطرنشان می‌کند: البته این آمار ممکن است نوسان اندکی داشته باشد و امیدواریم روند تعطیل شدن واحدها و مشکلات ناشی از رکود اقتصاد به کاهش تعداد واحدهای فعال صنایع غذایی در استان منجر نشود؛ همچنین حدود ۸۴۰ واحد صنعتی در استان در حوزه صنعت غذا فعالیت می‌کنند و صنایع غذایی بیشترین آمار را به لحاظ تعداد واحدها در گروه‌های صنعت به خود اختصاص داده است.

وی در خصوص مشکلات این صنایع این طور اظهار می‌کند: در تمام دنیا در دوران رکود و بحران اقتصادی، دولت سعی می‌کند به کمک صنایع بیاید و ثبات ایجاد کند اما در حالی که صنعت ما چندین سال است که در وضعیت اورژانسی قرار دارد و تعمیق رکودها نیز هر روز وضعیت را حادتر می‌کند، با این حال فشار دستگاه‌های پول‌ستان مانند دارایی، تأمین اجتماعی، بانک‌ها و ... نیز بیشتر می‌شود.

■ **فعالیت جزیره‌ای دستگاه‌های دولتی**

دبیر انجمن همگن صنایع غذایی خراسان رضوی صنایع غذایی را به یک بیمار رو به مرگ تشبیه می‌کند که قدرت تحمل فشارها را ندارد و می‌افزاید: از دو سال قبل اعلام کردیم برای بهبود وضعیت این صنعت، سیاست‌های اقتصادی پیشنهادی تشکل‌های بخش خصوصی در خراسان رضوی به صورت پایلوت اجرا شود برای مثال به

کافی: در تمام دنیا در دوران رکود و بحران اقتصادی دولت سعی می‌کند به کمک صنایع بیاید و ثبات ایجاد کند اما در حالی که صنعت ما چندین سال است که در وضعیت اورژانسی قرار دارد و تعمیق رکودها نیز هر روز وضعیت را حادتر می‌کند، با این حال فشار دستگاه‌های پول‌ستان مانند دارایی، تأمین اجتماعی، بانک‌ها و ... نیز بیشتر می‌شود

واحدهایی که ظرف سال گذشته ظرفیت اشتغال خود را کاهش نداده‌اند، یارانه، تسهیلات و ... تعلق گیرد یا از مالیات معاف شوند.

کافی با تأکید بر اینکه بدون تردید هر ریالی که دولت برای کمک به صنعت هزینه کند، ۱۰ ریال عایدی خواهد داشت، تصریح می‌کند: اما متأسفانه این تفکر وجود ندارد و دستگاه‌های مربوطه که اغلب به صورت جزیره‌ای فعالیت می‌کنند، به فکر خودشان هستند؛ در شرایط رکود اقتصادی و با وجود رشد اقتصادی منفی، رقم مالیات تعیین شده برای واحدهای صنعتی در سال‌های گذشته روند افزایشی داشته است؛ در حالی که دولت در چنین شرایطی باید سیاست حمایتی داشته باشد اما حاضر نیست از منافع خود برای مدت موقتی تا رسیدن به ثبات اقتصادی بگذرد.

مظاهری: متأسفانه صنایع غذایی در کشور ما متولی ندارد؛ به دلیل ارزش افزوده صنایع غذایی افراد مختلف در این بخش سرمایه‌گذاری کرده‌اند و این سرمایه‌گذاری‌ها به جزیره‌های کوچکی تبدیل شده‌اند که در آن‌ها علم و عمل واقعی نبوده؛ کیفیت پایین محصولات صنایع غذایی هم از دانش‌محور نبودن صنایع غذایی نشأت می‌گیرد

وی با بیان اینکه در چنین شرایط حادی که فقط نفس صنعت می‌آید و می‌رود، باید به آن اکسیژن داد نه اینکه راه تنفسی آن را بست!، عنوان می‌کند: با ادامه روند فعلی آینده خوبی در انتظار ما نیست.

■ **کاهش کیفیت تولید ناشی از سیاست‌های اشتباه دولت**

دبیر انجمن همگن صنایع غذایی خراسان رضوی در خصوص برخی انتقادات مبنی بر کیفیت پایین محصولات صنایع غذایی، اینطور می‌گوید: افزایش هزینه‌های تولید و فشارهای وارد شده بر صنایع غذایی در حالی است که فروش محصولات تولیدی شده یا تغییری نداشته یا اینکه افت داشته است؛ در چنین شرایطی تولیدکننده چاره‌ای غیر از کاهش کیفیت محصولات تولیدی به منظور پایین آوردن هزینه تمام شده تولید ندارد.

کافی دلیل عمده کاهش کیفیت محصولات صنایع غذایی را در سیاست‌های اشتباه دولت و دستگاه‌های نظارتی می‌داند و اظهار می‌کند: مشکلات اقتصادی به صورت زنجیروار به هم متصل هستند؛ فشارهای دولت باعث شده واحدهای رسمی دارای برند، تعطیل شوند و در نتیجه تقاضای مردم به وسیله تولیدکننده زیرپله‌ای پاسخ داده می‌شود برای مثال در خصوص تولید و عرضه لبنیات سنتی نظارت درستی انجام نمی‌شود و این محصولات در بسیاری از موارد با قیمت بالاتر و کیفیت پایین‌تر عرضه می‌شود؛ این مسائل نتیجه سیاست‌های نادرست است و دولت باید از سیاست‌های نادرست دست بردارد و از بخش تولید حمایت واقعی داشته باشد؛ دستگاه‌های نظارتی باید در تصمیم‌گیری‌ها با بخش خصوصی مشارکت داشته باشند و بخشی از کارها را به تشکل‌های خصوصی واگذار کند.

■ **افزایش تعداد واحدهای تعطیل**

دبیر انجمن همگن صنایع غذایی خراسان رضوی در خصوص آمار تعطیلی واحدهای صنایع غذایی، خاطرنشان می‌کند: این آمار شناور است و نمی‌توان آمار داد زیرا هر روز به تعداد این واحدها اضافه می‌شود.

کافی با بیان اینکه وضعیت ما در صنایع غذایی رو به بهبود نیست، تصریح می‌کند: **قرار بود دولت در طرح پرداخت تسهیلات رونق تولید پنج درصد یارانه پرداخت کند اما با توجه به کاهش چهار درصدی نرخ سود توسط بانک‌ها، این امر به فراموشی سپرده شد؛ در خصوص کاهش نرخ سود تسهیلات صحبت از متضرر شدن سیستم بانکی می‌شود اما کسی به فکر تولیدکننده‌ای که سال‌ها ضرر کرده و سود او را سیستم بانکی خورده، نیست**

وی ادامه می‌دهد: بخش عمده‌ای از سود واحدهای تولیدی که با بانک‌ها کار می‌کنند، سهم بانک‌ها شده و سود بانک‌ها بسیار بیشتر از تولیدکننده‌ای است که تمام ریسک کار را متحمل می‌شود؛ بگذارید یک بار هم بانک‌ها ضرر کنند و دولت نیز هزینه‌ها و ریخت‌وپاش‌های خود را کم کند تا بتواند از بخش تولید حمایت کند؛ بهره بانکی باید به کمتر از ۱۰ درصد کاهش یابد و فشارها نیز باید کم شود تا صنعت بتواند نفس بکشد؛ اما متأسفانه به این مسائل توجهی نمی‌شود و سر صنعت غذا را هر روز بیشتر زیر آب فرو می‌برند.

دبیر انجمن همگن صنایع غذایی خراسان رضوی با اشاره به اینکه با کاهش فشارهای وارد شده بر بخش تولید، بیش از ۵۰ درصد مشکلات این بخش مرتفع خواهد شد، عنوان می‌کند: بازارهای صادراتی ما روزبه‌روز در حال از دست رفتن است؛ تا مدتی پیش صحبت از تحریم‌های خارجی بود اما امروز تحریم‌های داخلی به بخش تولید و صنعت غذا فشار می‌آورد؛ با تمام مشکلات موجود که کار رقابت، تولید و ادامه فعالیت را برای تولیدکنندگان دشوار کرده است، دولت باید فشارهای اضافه را کم کند اما در عوض سنگ بانک‌ها را به سینه می‌زند؟ بانک نباید بنگاه‌داری کند.

■ **جای خالی متولی**

اگرچه تولیدکنندگان عرصه صنایع غذایی از مشکلاتی همچون سیاست‌های اشتباه دولت، فشار دستگاه‌های پول‌ستان، بالا بودن نرخ سود بانکی و ... سخن می‌گویند اما برخی از کارشناسان جای خالی علم و دانش را در صنایع غذایی مشکل عمده این صنایع می‌دانند و بر دانش‌محور شدن آن‌ها تأکید دارند.

عضو هیأت علمی دانشگاه فردوسی مشهد در این باره به «دنیای اقتصاد» می‌گوید: صنایع غذایی اصلی‌ترین نیاز سبد خانوارهاست و با توجه به افزایش جمعیت و تنوع مصرف نقش بدیهی در توسعه اقتصاد دارد.

مصطفی مظاهری با بیان اینکه مصرف تضمین‌شده باعث افزایش ارزش افزوده صنایع غذایی خواهد شد، خاطرنشان می‌کند: به دلیل افزایش روزافزون مصرف غذا شاید صنایع غذایی بتواند یکی از قطب‌های اول توسعه هر کشور باشد زیرا هر صنعت را مصرف محصول آن توسعه می‌دهد.

وی با اشاره به اینکه ارزش افزوده صنایع غذایی به دلیل افزایش مصرف حتی می‌تواند از پزشکی و داروسازی هم بیشتر باشد، تصریح می‌کند: متأسفانه صنایع غذایی در کشور ما متولی ندارد.

■ **سرمایه‌گذاری‌های جزیره‌ای**

این عضو هیأت علمی دانشگاه فردوسی مشهد ادامه می‌دهد: به دلیل ارزش افزوده صنایع غذایی افراد مختلف در این بخش سرمایه‌گذاری کرده‌اند و این سرمایه‌گذاری‌ها به جزیره‌های کوچکی تبدیل شده‌اند که در آن‌ها علم و عمل واقعی نبوده و در نتیجه ارزش افزوده واقعی نداشته‌اند؛ تنها راهکار این است که متولی صنایع غذایی با دانشگاه‌ها ارتباط برقرار کند و به صورت همگرا نقشه راهی برای توسعه صنایع غذایی تدوین کنند که در گروه صنایع غذایی دانشگاه فردوسی مشهد این اقدام در حال انجام است.

مظاهری تأکید می‌کند: باید دانشگاه‌ها متولی صنعت غذا شوند و با اجرای طرح‌های تحقیق و توسعه، صنعت غذا را توسعه دهند تا شاهد افزایش ارزش افزوده واقعی در این بخش باشیم.

■ **دانش‌محور نبودن صنایع غذایی**

این عضو هیأت علمی دانشگاه فردوسی مشهد در خصوص کیفیت پایین محصولات صنایع غذایی هم اینطور عنوان می‌کند: این مشکل هم از دانش‌محور نبودن صنایع غذایی نشأت می‌گیرد؛ افراد مختلف سرمایه‌های خود را که دلیل نیاز جامعه به این بخش وارد کرده‌اند و با یک دانش وارداتی و بدون بومی‌سازی، به ارزش افزوده و سلامت جامعه ضربه زده‌اند؛ بدون تردید صنعت غذا ارزش افزوده دارد اما آنچه این ارزش افزوده را ایجاد می‌کند، علم است؛ باید از دانشگاه حمایت شود تا دانشی را در مسیر توسعه صنایع غذایی خلق کند؛ خلأ موجود در صنایع ما علم است و صنایع غذایی ما باید دانش‌بنیان شوند؛ باید در دانشگاه‌ها سیستمی برای خلق دانش به منظور انتقال نه صرفا مقاله ایجاد شود.

مظاهری معتقد است: همان رویه‌های که در دانشگاه علوم پزشکی در حوزه دارو رخ می‌دهد و خلق علم و اجرای آن با دانشگاه است، باید در صنایع غذایی هم اتفاق بیفتد؛ باید دانشگاه هم متولی اجرا و هم متولی توسعه علم باشد و علم و عمل تلفیق شود.

■ **نبود استراتژی مشخص برای توسعه**

مدیرعامل شرکت گندم دشت مشهد(نان مزرعه) هم در گفت‌وگو با «دنیای اقتصاد» در خصوص اهمیت و نقش صنایع غذایی در توسعه اقتصاد کشور اینطور پاسخ می‌دهد: با توجه به جمعیت کشور و جوان بودن این جمعیت، یکی از حوزه‌هایی که شکوفایی و توسعه آن قطعاً به رشد و توسعه اقتصاد کشور کمک قابل توجهی خواهد کرد، صنایع غذایی است.

علی‌محمد نوری‌فر به این نکته هم اشاره می‌کند که با توجه به وضعیت آب و هوایی کشورمان، تقریباً امکان کشت همه نوع مواد اولیه صنایع غذایی وجود دارد.

وی نداشتن استراتژی مشخص برای توسعه و حتی حفظ صنایع غذایی از سوی متولیان، تعدد و موازی‌کاری سازمان‌های متولی، رکود بی‌سابقه حاکم بر بازار و ... را از مشکلات جدی صنایع غذایی بر می‌شمارد و در خصوص کیفیت محصولات صنایع غذایی، تصریح می‌کند: محصولات صنایع غذایی با کیفیت‌های متفاوتی تولید می‌شود؛ رکود بازار و رقابت‌های ناسالم و فشارهای متفاوت از سوی سازمان‌های مختلف، متاسفانه عرصه را بر تولیدکننده تنگ کرده و تولیدکننده را به سمت کاستن از کیفیت سوق داده است؛ گاهی ماشین‌آلات فرسوده نیز در جهت کاهش کیفیت عمل می‌کنند با این حال واحدهایی هم هستند که محصولاتی با کیفیت قابل قبول و بالاتر از استانداردها تولید می‌کنند.

■ **عدم حمایت از صنایع غذایی**

مدیرعامل شرکت گندم دشت مشهد در خصوص حمایت از صنایع غذایی نیز عنوان می‌کند: متاسفانه صنایع غذایی به طور عام از حمایت قابل توجهی برخوردار نیستند یا بهتر بتوان گفت اصلا از تولید داخل حمایتی وجود ندارد و گاهی سیاست‌های متناقض و بر ضد تولید داخلی هم اتخاذ می‌شود.

نوری‌فر معتقد است: داشتن استراتژی مشخص و شفاف در توسعه صنعت غذا، کمک در حفظ واحدهایی که با مشکلات فعلی بازار مواجه هستند، کاهش موازی‌کاری و جلوگیری از اتخاذ تصمیمات متناقض و بخشی‌نگری و سطحی‌نگری، اختصاص تسهیلات کم‌بهره برای تأمین جریان نقدینگی و ... از راهکارهای بهبود وضعیت صنایع غذایی است.

■ **کمبود نقدینگی شدید**

دبیر خانه صنعت، معدن و تجارت چناران هم صنعت غذا را صنعت مادر می‌خواند و اظهار می‌کند: صنایع غذایی به دلیل اینکه نیاز عامه مردم را برطرف می‌کند، صنعت مادر محسوب می‌شود؛ صنایع غذایی امروزه در تمام دنیا نقش قابل توجهی حتی برای حوزه سیاسی دارد.

علی دهقان‌زاده ادامه می‌دهد: کشورهای مختلف توجه ویژه‌ای به حوزه صنایع غذایی دارند و حتی در برخی کشورها این صنایع به مکان‌هایی منتقل می‌شود که حکومت به لحاظ سیاسی با مردم آن کشور مشکل دارد تا از این طریق بتواند با مخالفان برخورد کند.

وی با اشاره به اینکه صنعت غذا نیز از مشکلات کلی موجود در حوزه صنایع رنج می‌برد، عنوان می‌کند: کمبود نقدینگی در حوزه صنعت غذا به شدت محسوس است؛ علاوه بر این قیمت تمام شده محصولات بالاست و برای کاهش قیمت تمام شده باید مشکلات مربوط به بانک‌ها، دارایی و ... مدیریت شود.

■ **لزوم کاهش قیمت پایه‌های تولید در صنعت غذا**

دبیر خانه صنعت، معدن و تجارت چناران معتقد است: باید با توجه به اهمیت صنایع غذایی، در حوزه صنعت غذا تخفیفات و تسهیلات ویژه‌ای برای تولیدکنندگان در نظر گرفته شود زیرا این صنایع به صورت مستقیم با معیشت مردم سر و کار دارند.

نوری‌فر: نداشتن استراتژی مشخص برای توسعه و حتی حفظ صنایع غذایی از سوی متولیان، تعدد و موازی‌کاری سازمان‌های متولی، رکود بی‌سابقه حاکم بر بازار و ... از مشکلات جدی صنایع غذایی است؛ رکود بازار و رقابت‌های ناسالم و فشارهای متفاوت از سوی سازمان‌های مختلف، متاسفانه عرصه را بر تولیدکننده تنگ کرده و تولیدکننده را به سمت کاستن از کیفیت سوق داده است

دهقان‌زاده با تأکید بر لزوم کاهش قیمت پایه‌های تولید در صنعت غذا، خاطرنشان می‌کند: برای مثال سرانه مصرف شیر در کشور ما یک سوم سرانه جهانی است و علت آن هم قیمت بالای آن است؛ با کاهش قیمت تمام شده محصولات، مصرف‌کنندگان به راحتی می‌توانند از محصولات صنایع غذایی استفاده کنند.

وی ضمن تأیید کیفیت پایین محصولات صنایع غذایی، تصریح می‌کند: تلاش واحدهای صنعتی و مدیران حوزه صنعت غذا بر این است که از اصل کیفیت کاسته نشود اما با توجه به هزینه‌های بالای تولید، سعی می‌شود کیفیت صنایع غذایی از حد استاندارد ملی ایران بالاتر نرود (استاندارد حد متوسط و قابل قبول کیفی کالاست)؛ باید تولیدکنندگان ما در حوزه‌های مختلف به ویژه صنعت غذا بتوانند محصولات خود را با قیمت کمتری تولید کنند؛ در تمام دنیا به بخش تولید یارانه پرداخت می‌شود اما در کشور ما این طور نیست. دبیر خانه صنعت، معدن و تجارت چناران با اعتقاد بر اینکه تولید در کشور ما به جایگاه واقعی خود نرسیده است، می‌افزاید: اگر تولید در کشور ما حمایت شود، شاهد ولنگاری‌های اقتصادی نخواهیم بود؛ صنعت مولد اشتغال و اشتغال مولد امنیت است و اگر از تولید حمایت شود، بزهکاری‌ها و آسیب‌های اجتماعی نیز کاهش خواهد یافت.

دهقان‌زاده: کمبود نقدینگی در حوزه صنعت غذا به شدت محسوس و قیمت تمام شده محصولات بالاست؛ تلاش واحدهای صنعتی و مدیران حوزه صنعت غذا بر این است که از اصل کیفیت کاسته نشود اما با توجه به هزینه‌های بالای تولید، سعی می‌شود کیفیت صنایع غذایی از حد استاندارد ملی ایران بالاتر نرود

دهقان‌زاده ادامه می‌دهد: با وجود تأکیدات مقام معظم رهبری مبنی بر حمایت از تولید اما هیچ‌گاه این موضوع آنطور که مد نظر ایشان است، محقق نشده و به همین دلیل بسیاری از بازارهای خود را در آسیای میانه از دست داده‌ایم و بازارهای ما در افغانستان و عراق هم در حال از دست رفتن است.

سرمقاله

نقش کشاورزی در توسعه اقتصادی

حسین محمدی*

بررسی روند توسعه اقتصادی در نقاط مختلف جهان در طول زمان حاکی از آن است که کشورهای توسعه یافته، با تکیه بر مزیت‌های نسبی توانسته‌اند از ظرفیت‌های داخلی اقتصادی و نیز فرصت‌های موجود در عرصه بین‌المللی به بهترین شکل استفاده کرده و مسیر رشد، توسعه، افزایش درآمد سرانه و بهبود سایر شاخص‌های توسعه‌یافتگی را به طور همزمان دنبال کنند.

بررسی روند تاریخی توسعه اقتصادی کشورها نشان می‌دهد که عمده کشورهای توسعه یافته دنیای امروز، کشاورزی را به عنوان بخش زیربنایی توسعه اقتصادی خود انتخاب کرده و با استفاده از ظرفیت‌های فراوان این بخش توانسته‌اند علاوه بر تامین نهاده‌های مناسب برای رشد سایر بخش‌ها، به توسعه سایر بخش‌ها نیز دست یابند؛ بخش کشاورزی در روند رشد و توسعه اقتصادی کشورهای مختلف نقش‌های متعددی بر عهده دارد که از جمله مهم‌ترین آن‌ها می‌توان تامین مواد خام و اولیه مورد نیاز صنایع بالادستی، تامین نهاده‌هایی مانند نیروی کار، مصرف تولیدات سایر بخش‌های صنعتی از قبیل کودها و سموم شیمیایی و ماشین‌آلات کشاورزی، ارزآوری برای کشور و تامین مالی سایر بخش‌های زیربنایی را یاد کرد.

علاوه بر نقش‌های ذکر شده، سلامت و امنیت غذایی یک کشور مستقیما به تولیدات بخش کشاورزی وابسته است و هر گونه اختلالی در روند تولید این بخش می‌تواند به طور مستقیم امنیت غذایی و حتی سیاسی آن کشور را تهدید کند؛ حساسیت‌های اخیر کشورهای توسعه یافته در مورد مصرف محصولات کشاورزی و مواد غذایی سالم و ارگانیک حاکی از توجه زیاد سیاستگذاران و مصرف‌کنندگان در این کشورها به بحث تولیدات سالم در بخش کشاورزی است.

از این رو توجه به تولید سالم و اقتصادی در بخش کشاورزی و توسعه زیرساخت‌های این بخش جهت تولید بیشتر و سالم‌تر، بر اساس مزیت‌های نسبی یک کشور موضوعی است که نمی‌توان به سادگی از کنار آن گذشت و باید با یک برنامه‌ریزی اصولی و هماهنگ به سمت آن حرکت کرد.

اهمیت بخش کشاورزی در اقتصاد کشور تا آنجاست که هفت قلم از ۱۰ قلم عمده محصولات وارداتی به کشور با ارزشی در حدود ۱۵ میلیارد دلار را در سال‌های اخیر محصولات کشاورزی نظیر گندم، ذرت، برنج، کنجاله سویا و نظایر آن تشکیل داده است و اگر بخشی اندک از همین مبالغ در طول زمان صرف بهسازی و اصلاح روش‌های تولید، بهبود راندمان و کارایی مصرف آب، اصلاح بذرها و در کل تحقیقات در بخش کشاورزی و صنایع وابسته می‌شد، می‌توانست کشاورزی کشور را دگرگون کند و علاوه بر ایجاد اشتغالی پایدار و مولد، از ظرفیت‌های خدادادی کشور به نحو بهتری استفاده شود؛ برای مقایسه بد نیست به این موضوع اشاره شود که در کشوری مانند آمریکا حدود ۲۵ درصد از ارزش صادرات مربوط به محصولات بخش کشاورزی است و در عین حال بودجه تحقیقات بخش کشاورزی در این کشور رقمی بالغ بر ۳۰۰ میلیارد دلار برآورد می‌شود.

از این رو بخش کشاورزی می‌تواند در فرایند توسعه اقتصادی ایران نیز نقش بی‌نظیری داشته باشد؛ موقعیت ممتاز جغرافیایی و تنوع آب و هوایی ایران برای کاشت محصولات مختلف بخش کشاورزی، وجود نیروی کار مناسب در روستاها و مراکز تولید، وجود نیروی تحصیل کرده کافی در رشته‌های مرتبط با کشاورزی، وجود مزیت‌های نسبی خدادادی در زمینه محصولات با ارزشی از قبیل زعفران، پسته، گیاهان دارویی، محصولات صنایع غذایی و صنایع دستی مرتبط با بخش کشاورزی و نظایر آن از جمله مزیت‌های موجود بخش کشاورزی ایران است و مشکلاتی نظیر کمبود آب، مصرف بیش از حد نهاده‌های شیمیایی و تولیدات غیرارگانیک از جمله مشکلات و محدودیت‌های این بخش به شمار می‌آیند.

به گفته کارشناسان و فعالان بخش کشاورزی، مشکلات پس از تولید از جمله مسائل مربوط به بازار و بازاریابی از مهم‌ترین عوامل موجود بر سر راه رشد و توسعه بخش کشاورزی در ایران است که در برنامه‌های توسعه و برنامه‌ریزی‌های ملی و منطقه‌ای خیلی به آن توجه نشده است؛ به عنوان مثال در اسناد و گزارشات مرتبط با بحث اقتصاد مقاومتی در بخش کشاورزی به تنها مواردی که توجه نشده، مسائل بازار و بازاریابی در بخش کشاورزی است در حالی که اگر این مسائل حل شود، مشکلات مربوط به تولید و سایر مسائل نیز به طور موازی حل خواهد شد؛ توسعه صادرات محصولات کشاورزی نیز مستلزم توجه بیشتر به مسائل بازار و بازاریابی بین‌المللی محصولات کشاورزی است که کمبود متخصصان این رشته در دستگاه‌های اجرایی موجب شده است برنامه‌ریزی‌های چندانی در این خصوص برای توسعه صادرات و استفاده از مزیت‌های نسبی کشور صورت نگیرد؛ واقعیت امر آن است که عدم هماهنگی بین تولیدکنندگان و صادرکنندگان، نبود نهادهای نظارتی و کنترلی قوی در حوزه صادرات محصولات کشاورزی، نبود استانداردهای لازم سلامتی و محیط زیستی در محصولات تولید شده، عدم توجه به مسائل بازاریابی بین‌المللی برای صادرات محصولات، نبود کارشناسان قوی در حوزه بازاریابی بین‌الملل محصولات کشاورزی، نبود یا کمبود تحقیقات کاربردی در حوزه صادرات و بازاریابی محصولات کشاورزی از مهمترین مشکلاتی هستند که توسعه صادرات بخش کشاورزی ایران را با محدودیت‌های جدی مواجه کرده و توسعه این بخش را به تاخیر انداخته است. صادرات محصولات کشاورزی سابقا بیشتر بر مبنای آزمون و خطا انجام گرفته اما در دنیای امروز روش‌های علمی و کاربردی شناخته‌شده‌ای برای توسعه صادرات و توسعه بخش وجود دارد که می‌توان از آنها برای تبدیل مزیت‌های کشور به فرصت‌های رشد و توسعه بهتر استفاده کرد.

* عضو هیات علمی دانشگاه فردوسی مشهد

یادداشت

از اقتصاد آب بی‌تعارف سخن بگوییم

محمد فشائی*

طبق آمارهای سازمان خواربار جهانی (فائو) از حدود ۱۷۴ میلیون هکتار مساحت ایران، حدود ۵۱ میلیون هکتار (۲۹ درصد) مستعد کشاورزی شناخته می‌شود؛ در صورت وجود ذخایر آب سطحی و زیرزمینی کافی، حداکثر امکان کاشت ۱۵ میلیون هکتار از اراضی یاد شده در کشور وجود دارد؛ این در حالی است که علی‌رغم استمرار ۱۵ سال خشکسالی مستمر در کشور، در حال حاضر بیش از ۱۸ میلیون هکتار از اراضی مستعد زیر کشت رفته‌اند.

همچنین طی یک دهه اخیر، آب مورد نیاز ۸۲ درصد از اراضی کشاورزی جهان به صورت دیم تامین شده و حدود ۶۰ درصد غذای جهان نیز از همین اراضی استحصال شده است؛ ایران نیز در پنجمین رده سطح زیر کشت اراضی فاریاب (نیازمند آبیاری) جهان قرار دارد.

بر اساس آخرین آمارهای وزارت نیرو، بیش از ۵۰ درصد تولیدات کشاورزی در ایران به طور میانگین به منابع آب زیرزمینی وابسته است در حالی که در مناطق خشک و نیمه‌خشک کشور، این نسبت تا بیش از ۸۵ درصد نیز تجاوز می‌کند.

طی دهه‌های اخیر با توجه به افزایش جمعیت، کاهش نزولات جوی و همچنین تغییر الگوی مصرف آب، وابستگی بخش‌های مختلف از جمله کشاورزی، صنعت، شرب، بهداشت و خدمات به منابع آب زیرزمینی افزایش چشمگیری داشته است؛ بر همین اساس با توجه به فرآیند چند هزار ساله شکل‌گیری منابع آب زیرزمینی، اتکا و برداشت بیش از حد از این منابع موجب شده، نه تنها بخش تجدیدپذیر (دینامیک) منابع آب زیرزمینی به صورت سالانه مورد استفاده قرار گیرد بلکه بخش تجدیدناپذیر (استاتیک) نیز در امان نماند. به طوری که در ۶۰۹ حوضه آبریز فرعی کشور، اغلب آبخوان‌ها با کسری مخزن و بیلان منفی مواجه هستند.

در چنین شرایطی که زنگ خطر نابودی آبخوان‌های کشور به صدا در آمده است باید پس از برنامه‌ریزی برای چگونگی تامین آب آشامیدنی، بهداشتی و خدماتی مردم از منابع موجود، در خصوص اولویت‌بندی چگونگی مصرف آب باقی‌مانده سالانه نیز، با استفاده از شاخص‌های اقتصادی دست به بررسی و انتخاب زد.

اقتصاددانان بر این باورند که وقتی در یک کالا با محدودیت مواجه هستیم در این صورت در شرایط انتخاب کردن قرار خواهیم گرفت که در این میان، تحلیل‌های اقتصادی را می‌توان به عنوان یکی از موثرترین معیارها برای انتخاب کردن در شرایط کمبود در نظر داشت.

نه تنها ایران، بلکه تمام کشورها و خشکی‌های زمین که در منطقه کمربند عرض‌های میانی یعنی محدوده عرض جغرافیایی ۳۰ تا ۶۰ درجه شمالی و جنوبی قرار گرفته‌اند، نسبت به سایر خشکی‌های کره زمین، نزولات جوی کمتری در اختیار دارند. در تمام این خشکی‌ها، تامین آب مورد نیاز تا حد زیادی به آبخوان‌های زیرزمینی وابستگی پیدا کرده است.

در چنین مناطقی، استحصال و بهره‌برداری منابع آب، نیازمند صرف انرژی است چرا که در حال حاضر استخراج آب از اعماق چاه‌ها بدون صرف انرژی و سوخت امکان‌پذیر نیست.

با مروری اجمالی بر آمارهای ذکر شده، می‌توان به نقش حیاتی آب در تامین امنیت غذایی کشور پی برد.

تامین امنیت آبی در کشور با توجه به محدودیت‌هایی که در دسترسی به آب سالم و کافی ایجاد شده است در وضعیتی بسیار حساس و سرنوشت ساز قرار گرفته است؛ امروز دیگر نمی‌توان همچون پنج دهه گذشته بدون در نظر داشتن محدودیت‌های آب و خاک دست به تصمیم‌گیری و توسعه زد؛ از طرف دیگر زیاده‌روی در دولتی شدن مدیریت منابع آب، کشاورزی، منابع طبیعی و محیط زیست، شرایطی را رقم زده است که حتی در صورت صرف کردن بودجه‌های کلان نیز نمی‌توان خسارت‌های وارد شده به منابع آب و خاک کشور را با همان رویکردها و سیاست‌ها و نظام اقتصادی قبلی جبران کرد؛ در حال حاضر دیگر نمی‌توان آب را به عنوان یک نهاده دست دوم در بخش‌های مختلف در نظر گرفت که هر کجا توسعه انجام شد آب برای آن تامین شود؛ بلکه اکنون، دسترسی به آب کافی و پایدار تبدیل به اولین و مهم‌ترین محدودیت و متغیر در تصمیم‌گیری‌های کلان کشور شده است.

در شرایطی که سرانه آب تجدیدپذیر کشور طی کمتر از هفت دهه به یک هفتم مقدار اولیه خود کاهش یافته است، تخصیص بدون پشتوانه آب به هر مصرف کننده جدید، به معنای ایجاد محدودیت برای مصرف کننده‌های قبلی است چرا که در حال حاضر ظرفیت پذیرش هر گونه تخصیص جدید از منابع آب سطحی و زیرزمینی به صفر رسیده و صرفا تخصیص آب از یک بخش به بخش دیگر امکان‌پذیر است؛ این امر میسر نمی‌شود مگر در سایه توجه جدی به دو رکن کلیدی در مدیریت آب، یکی اقتصاد آب و دیگر ابعاد اجتماعی آن.

امروز ضرورت دارد ضمن تغییر این رویکرد حاکمیتی که «ابتدا برای توسعه برنامه‌ریزی می‌کنیم سپس برای تامین آب مورد نیاز آن می‌اندیشیم»؛ باید بدون هر گونه تعارف و تعللی، توجه به دو رکن اساسی «اقتصاد» و «ابعاد اجتماعی» در مدیریت منابع محدود آب را سرلوحه برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری‌های خرد و کلان کشور قرار دهیم تا در شرایط مناسب‌تری مدیریت پایدار منابع آب در کشور رقم بخورد.

***کارشناس آب و کشاورزی و دانشجوی دکترای گروه مهندسی آب دانشگاه فردوسی مشهد**

دنیای اقتصاد
سازمان آگهی‌ها
۰۵۱-۳۷۶۸۶۱۳۶
Mashhad@den.com

استاندار و رئیس سازمان صنعت خراسان رضوی در حاشیه جلسه ستاد تسهیل مطرح کردند:

ارجاع محور غرب مشهد به شهرداری و گلایه از بانک‌ها

استاندار: نرخ بیکاری خراسان رضوی در تابستان به ۱۲,۵ درصد کاهش پیدا کرده است

دنیای اقتصاد- استاندار خراسان رضوی از واحد های صنعتی محور غرب مشهد خواست تا در مهلت قانونی تعیین شده با شهرداری مشهد به توافق برسند.

علیرضا رشیدیان در حاشیه بازدید از یک واحد تولیدی در شانزدهمین جلسه ستاد تسهیل و رفع موانع تولید استان در اظهار نظری کوتاه درباره مسکونی اعلام شدن کاربری اراضی صنایع محور غرب مشهد از سوی شهرداری گفت: مهلت یک ساله واحدهای مستقر در محور غرب که وارد حریم و محدوده شهری شده‌اند تمدید شده و با توجه به ایجاد ارزش افزوده برای این دسته از اراضی و واحدهای تولیدی، مدیران آنها باید در این مهلت قانونی با شهرداری به توافق برسند و شهرداری هم باید حال صاحبان این واحدهای تولیدی را رعایت کند تا متضرر نشوند. رشیدیان در ادامه گفت: نرخ بیکاری در این استان طی تابستان امسال به ۱۲,۵ درصد کاهش یافت که این میزان ۰,۲ از متوسط نرخ بیکاری در کشور کمتر است. نرخ مشارکت اقتصادی نیز در این استان ۴۲ درصد است که از میانگین ۴۰ درصدی کشور بیشتر می باشد. به گزارش ایرنا، رشیدیان اظهار کرد: امید است تا پایان امسال ۱۰۰ هزار شغل ثابت در استان ایجاد شود و حجم جویندگان کار از میزان کنونی کاهش یابد.

مبلغ مصوب کارگروه تسهیل استان برای حمایت از تولید ۳۹۳ میلیارد تومان بوده که تاکنون میزان پرداختی به واحدها از طریق سامانه طرح رونق تولید ۲۶۷ میلیارد بوده است

وی گفت: نقطه امید برای رسیدن به این مقصود راه‌اندازی چهار واحد فولادی در شهرستان‌های خواف و نیشابور، یک واحد تولید کاغذ در نیشابور و ۲ واحد تولید شیشه در شهرستان‌های تربت جام و فریمان است که قرار است تا پایان سال‌جاری به بهره‌برداری برسند.

■ لازم الاجرا بودن مصوبات ستاد تسهیل

رشیدیان مصوبات ستاد تسهیل و رفع موانع تولید را برای تمام دستگاه های اجرایی استان لازم الاجرا دانست و افزود: طبق ابلاغ ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی کشور، تمام دستگاه ها مکلف به اجرای مصوبات ستاد تسهیل هستند. وی اظهار کرد: اجزای تشکیل دهنده قیمت کالاها نیز باید بررسی و قیمت کالاها تا حد امکان کاهش یابد تا توان رقابت با کالاهای مشابه خارجی را داشته باشند.

استاندار خراسان رضوی افزود: با توجه به اینکه این استان بزرگترین تولیدکننده زعفران در جهان است، تشکیل خوشه‌های تولیدی به ویژه در حوزه‌های زعفران و فرش نباید مورد غفلت واقع شود.

■ جایگاه سوم خراسان رضوی در میزان پرداخت تسهیلات رونق تولید

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی نیز از کسب جایگاه اول استان در پرداخت تسهیلات به واحدهای تولیدی و جایگاه سوم در مبلغ خبر داد. به گزارش ایسنا، راضیه علیرضایی با ارائه گزارشی از عملکرد ستاد تسهیل و رفع موانع تولید استان در هفت ماه اول سال، اظهارکرد: کل واحدهای ثبت‌نام شده سامانه بهین‌یاب ۲۶۶۳ مورد بوده که از این تعداد ۹۶۴ مورد در صنعت و ۱۶۹۹ مورد هم در بخش کشاورزی است.

وی ادامه داد: تعداد واحدهایی که تقاضای آن‌ها در کمیته کارشناسی کارگروه تسهیل رد شده ۱۶۳ واحد و در بخش کشاورزی تنها یک واحد بوده است.

علیرضایی با بیان اینکه تاکنون با ۲۸۴ واحد قرارداد برای دریافت تسهیلات منعقد شده است، گفت: ۱۶۸ واحد از این تعداد از حوزه صنعت و ۱۱۶ واحد از حوزه کشاورزی بوده‌اند. مبلغ مصوب کارگروه تسهیل استان برای حمایت از تولید ۳۹۳ میلیارد تومان بوده که تاکنون میزان پرداختی به واحدها از طریق سامانه طرح رونق تولید ۲۶۷ میلیارد بوده است.

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی بیان کرد: براساس گزارش ملی جایگاه ما در کشور از نظر تعداد واحدهایی که به آن کمک شده در جایگاه نخست و از نظر میزان کمک‌هایی که صورت گرفته، جایگاه سوم است. همچنین بانک‌ها نیز ۵۵۸ میلیارد تومان به صورت مستقیم به واحدها پرداخت داشته‌اند که در مجموع میزان حمایت‌ها از واحدهای تولیدی در استان ۸۲۵ میلیارد تومان است.

■ عملکرد بانک‌ها در مورد طرح‌های نیمه‌تمام قابل دفاع نیست

علیرضایی با بیان اینکه بانک‌ها در حوزه رونق تولید حمایت خوبی داشته‌اند، اظهار کرد: با این حال عملکرد بانک‌ها در مورد طرح‌های نیمه‌تمام هنوز قابل دفاع نیست. در استان صنعت خودرو و قطعه‌سازی اهمیت زیادی دارد. در حال حاضر میزان تولید خودرو در ۷ ماهه نخست امسال ۳۱ درصد رشد داشته و در قطعه‌سازی نیز رشدی به تناسب همین رقم اتفاق افتاده است.

وی با اشاره به مصوبات ستاد اقتصاد مقاومتی استان گفت: طی ۷ ماه گذشته ۴۵۶ مصوبه در این ستاد تصویب شده که این مصوبات مربوط به ۳۵۱ پرونده بوده است. از این تعداد ۱۳۷ مصوبه مربوط به بانک‌ها بوده که تاکنون ۱۳۱ مورد آن اجرا شده است.

علیرضایی ادامه داد: ۳۷ مورد از این پرونده‌ها مربوط به استانداری، فرمانداری و شهرداری بوده که ۱۴ مورد از آن اجرا شده و ۲۳ مورد آن هنوز اجرا نشده است. در حوزه صنعت و معدن هم ۳۴ مصوبه وجود داشت که ۲۰ مورد آن اجرا شده و ۱۴ مورد روی زمین مانده است. همچنین ۷ مصوبه مربوط به جهاد کشاورزی است که تنها ۲ مورد آن را انجام داده‌اند. رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی با بیان اینکه ۸۳ مورد از مصوبات به امور اقتصاد و دارایی مربوط بوده، گفت: این دستگاه‌ها تنها ۳۲ مورد آن را انجام داده‌اند. تامین اجتماعی توانسته نصف به علاوه یک مصوبات را انجام دهد. وی اضافه کرد: تعداد مصوبات منابع طبیعی ۱۱ مورد بوده که تنها ۲ مورد از این تعداد انجام شده است. آب و فاضلاب ۴ مصوبه داشته که فقط یک مورد آن را اجرا کرده است. تعداد مصوبات شرکت برق ۹ مورد بوده که ۵ مورد از آن اجرایی شده است.

مهلت یک ساله واحدهای مستقر در محور غرب که وارد حریم و محدوده شهری شده‌اند تمدید شده و با توجه به ایجاد ارزش افزوده برای این دسته از اراضی و واحدهای تولیدی، مدیران آنها باید در این مهلت قانونی با شهرداری به توافق برسند

علیرضایی افزود: شرکت شهرک‌های صنعتی ۱۱ مصوبه در ستاد اقتصاد مقاومتی استان دریافت کرد که سه مورد آن را انجام داده است. موسسات مالی اعتباری هم توانسته‌اند ۵۰ درصد مصوبات را انجام دهند. همچنین سایر دستگاه‌ها از ۴۱ مورد مصوبه ۱۹ مورد را انجام داده‌اند.

امید است تا پایان امسال ۱۰۰ هزار شغل ثابت در استان ایجاد شود و حجم جویندگان کار از میزان کنونی کاهش یابد

بهمن ماه امسال صورت می‌گیرد؛

افتتاح اولین مرکز مهارت‌آموزی معلولان در مشهد

دنیای اقتصاد، رها بخشایش- مدیرکل آموزش فنی و حرفه‌ای خراسان رضوی از افتتاح اولین مرکز دولتی مهارت‌آموزی معلولان کشور در بهمن ماه امسال در مشهد خبر داد.

افشین رحیمی طی یک نشست اظهار کرد: این مرکز که با همکاری خیران تأسیس شده و تجهیز آن بر عهده اداره کل فنی و حرفه‌ای است، در تقاطع بلوار فلاحی و مروارید واقع شده است.

■ موانع قانونی طرح استاد، شاگردی

مدیرکل آموزش فنی و حرفه‌ای خراسان رضوی در بخشی از این نشست در خصوص طرح استاد، شاگردی نیز با بیان اینکه طرح با هدف کاهش بیکاری و افزایش اشتغال پیش‌بینی شده است، به تفاهم‌نامه‌های امضا شده برای اجرای آن اشاره کرد و افزود: اما برخی مشکلات قانونی از جمله در حوزه بیمه، تأمین اجتماعی و ... مانع از اجرای کامل این طرح شده با این حال معاون اول رئیس‌جمهور و ستاد اقتصاد مقاومتی در حال پیگیری رفع موانع هستند. وی با بیان اینکه در حال حاضر اجرای این طرح برای افراد تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی(ره) و بنیاد شهید و نیز افرادی که بیمه بیکاری دریافت می‌کنند، در حال اجراست زیرا حقوق و بیمه آن‌ها توسط این سازمان‌ها پرداخت می‌شود، تصریح کرد: در این طرح افراد جویای کار برای مهارت‌آموزی به صاحبان مشاغلی معرفی می‌شوند که متقاضی شاگرد هستند.

■ اجرای طرح ملی بازدید همگانی از مراکز فنی و حرفه‌ای

مدیرکل آموزش فنی و حرفه‌ای خراسان رضوی همچنین در این نشست از اجرای طرح ملی بازدید همگانی از مراکز فنی و حرفه‌ای استان از ۲۲ تا ۲۷ آبان ماه خبر داد.

رحیمی با تأکید بر ضرورت آشنایی صاحبان مشاغل، دانش‌آموزان، دانشجویان، کارجویان و ... با مزایا و ظرفیت‌های بهره‌گیری از آموزش‌های مهارتی فنی و حرفه‌ای، عنوان کرد: علاقمندان می‌توانند برای کسب اطلاعات بیشتر در خصوص این بازدیدها به آدرس اینترنتی irantvto.ir مراجعه کنند.

■ درخشش خراسان رضوی در مسابقات ملی مهارت

مدیرکل آموزش فنی و حرفه‌ای خراسان رضوی با اشاره به کسب سه مدال طلا، دو نقره و سه دیپلم افتخار توسط تیم اعزامی استان در مسابقات ملی مهارت، عنوان کرد: این مسابقات با حضور ۴۲۶ نفر از تمام استان‌های کشور به مدت چهار روز در کرج برگزار شد و مدال‌آوران مسابقات این دوره همراه با برگزیدگان مسابقات سال قبل، در اردوی مسابقات جهانی ۲۰۱۷ که در ابوظبی برگزار خواهد شد، شرکت می‌کنند.

رحیمی در بخش دیگری از این نشست با اشاره به راه‌اندازی مرکز مهارت‌آموزی در حاشیه شهر مشهد، خاطرنشان کرد: تملک زمین برای احداث این مرکز با اعتباری بالغ بر ۱,۵ میلیارد تومان در حال انجام است.

وی ادامه داد: همچنین ایجاد مرکزی برای اشتغال ۲۰۰۰ نفر زن سرپرست خانوار نیز که حاصل تفاهم‌نامه سه جانبه فنی و حرفه‌ای، ستاد هماهنگی خیریه‌ها و نماینده یونیدو در مشهد است، در حال انجام بوده و این مرکز در حال تجهیز است.

اجرای طرح استاد شاگردی با موانع قانونی مواجه است

برخی مشکلات قانونی از جمله در حوزه بیمه، تأمین اجتماعی و ... مانع از اجرای کامل این طرح شده با این حال معاون اول رئیس‌جمهور و ستاد اقتصاد مقاومتی در حال پیگیری رفع این موانع هستند

مشاور رئیس سازمان حفاظت محیط زیست:

فقط ۳ درصد آب مصرفی برای شرب استفاده می‌شود

مشاور رئیس سازمان حفاظت محیط زیست گفت: با توجه به اینکه جمعیت کشور حدود ۸۰ میلیون نفر است، فقط سه درصد آب مصرفی در بخش شرب استفاده می‌شود و این نشان از الگوی نادرست مصرف ایرانیان است.

اسماعیل کهرم در همایش ملی محیط زیست و فضای سبز شهری که در دانشکده کشاورزی دانشگاه فردوسی مشهد برگزار شد، با اشاره به اینکه از ۲۵۰۰ سال پیش سیستم آبیاری کشور تغییر چندانی نکرده که این امر موجب مصرف ۹۳ درصد آب در بخش کشاورزی شده است، عنوان کرد: باید روش استفاده از آب شرب را تغییر دهیم و در بخش کشاورزی از تکنولوژی روز استفاده کنیم تا بحران شدیدی گریبان‌گیر مملکت نشود.

وی با بیان اینکه سازمان جنگل‌ها و مراتع و محیط زیست از مهم‌ترین سازمان‌های حیاتی کشور محسوب می‌شود، تصریح کرد: متاسفانه این دو سازمان از کمبود منابع مالی و انسانی رنج می‌برند و توجهی به نقش آنان در کشور نمی‌شود.

مشاور رئیس سازمان حفاظت محیط زیست ادامه داد: نباید در برنامه‌های این زمینه سلیقه‌ای برخورد کرد و ایجاد فضای سبز نیاز به مطالعات جامع دارد. کهرم با بیان اینکه ایران با ۲۷۰۰ کیلومتر ساحل، توان خوبی برای رونق مالی و منابع انرژی دارد، خاطرنشان کرد: بیابان‌های کشور می‌تواند سبب جذب گردشگر باشد که توجه مسئولان به آن‌ها درآمد قابل توجهی به کشور وارد می‌کند و منابع مالی حاصل از آن در راستای حفظ منابع طبیعی هزینه می‌شود.

خراسان شمالی

تأکید استاندار بر صدور مجوز اجرای بزرگراه بجنورد- جنگل گلستان

تسنیم- استاندار خراسان شمالی بر همکاری بیشتر سازمان حفاظت از محیط‌زیست در موافقت و صدور مجوزهای لازم برای اجرای بزرگراه بجنورد- جنگل گلستان و احداث پارکینگ‌های این طرح تأکید کرد.

علی‌اکبر صالحی در دیدار با مشاور رئیس سازمان حفاظت از محیط‌زیست همچنین تهیه طرح جامع مدیریت پسماند استان به‌ویژه رفع مشکلات مربوط به زباله‌های بجنورد، مدیریت پارک ملی و حیات وحش جنگل گلستان را خواستار شد. دعوت از استاندار برای ملاقات با رئیس سازمان محیط‌زیست کشور از موضوعات دیگری بود که محمدرضا صالحی استاندار و شهربانو امانی انگنه مشاور رئیس سازمان حفاظت از محیط‌زیست در گفت‌وگو با یکدیگر به آن‌ها پرداختند.

تقاضای مجتمع صنعتی فولاد اسفراین بر خارج شدن از لیست واگذاری‌ها

ایسنا- معاون تولید مجتمع صنعتی فولاد اسفراین با اشاره به اینکه این مجتمع در حال حاضر در بلاتکلیفی قرار دارد، گفت: تقاضای مجتمع صنعتی فولاد اسفراین بر خارج شدن از لیست واگذاری‌هاست.

احسان احمدی با بیان اینکه سال‌هاست موضوع خصوصی سازی این شرکت مطرح است، گفت: اگر این مجتمع به یک شرکت خصوصی قوی که توان اجرای پروژه‌ها و طرح‌های تکمیلی را داشته باشد واگذار شود خوب است اما اگر غیر از این باشد منجر به ایجاد خلل در اجرای عملیات شرکت می‌شود.

وی با بیان اینکه هم اکنون این مجتمع صنعتی با مشکلاتی همچون طلب‌های گسترده، محدودیت سرمایه در گردش و طولانی شدن طرح‌های توسعه ای مواجه است، افزود: مهمترین مصرف کننده این مجتمع، شرکت لوله گستر اسفراین است که به مجتمع صنعتی فولاد طلب بالایی دارد و البته این شرکت نیز از وزارت نفت طلبکار است.

احمدی ادامه داد: این مجتمع در حال اجرای طرح توسعه ای است که حدود هشت سال از اجرای آن می‌گذرد و علت اصلی این تاخیر اعمال شدن تحریم‌هاست. وی ریخته گری مداوم، ذوب مواد، ماشین کاری سنگین را برخی از طرح‌های توسعه ای این مجتمع بیان کرد و توضیح داد: برخی از این طرح‌ها تکمیل و آماده بهره برداری هستند و برخی از طرح‌ها نیز همچون ریخته گری مداوم در مرحله فندانسیون قرار دارد. معاون تولید مجتمع صنعتی فولاد اسفراین اظهار کرد: البته تجهیزات این خط وارد کشور شده اما تا تکمیل فندانسیون نمی‌توان تجهیزات را نصب کرد.

٤میلیارد تومان تسهیلات به عشایر خراسان شمالی پرداخت شد

مهر- مدیرکل امور عشایر خراسان شمالی از پرداخت چهار میلیارد و ۷۷۰ میلیون تومان تسهیلات به عشایر استان خبر داد.

جلیل رمضانی با بیان اینکه این تسهیلات در قالب سه طرح توانمندسازی خانواده‌های عشایر، توسعه صنایع‌دستی و کمک برای خرید علوفه در اختیار خانوار عشایر خراسان شمالی قرارگرفته است، اظهار کرد: این میزان تسهیلات از ابتدای امسال به ۶۱۴ خانوار عشایر پرداخت‌شده است.

رمضانی افزود: از این تعداد به ۳۷۹ خانوار تسهیلات توانمندسازی، ۳۵ خانوار تسهیلات توسعه صنایع‌دستی و به ۲۰۰ خانوار عشایر تسهیلات کمک خرید علوفه پرداخت‌شده است. وی با بیان اینکه این تسهیلات با کارمزد پایین و بازپرداخت بلندمدت در اختیار خانوار عشایر قرارگرفته است تصریح کرد: پرداخت تسهیلات به عشایر اقدامات حمایتی از آنان است که باهدف جبران بخشی از خسارت‌های خشک‌سالی، توسعه پرواربندی دام و توسعه صنایع‌دستی اجرا می‌شود.

مدیرکل امور عشایر استان با اشاره به اینکه در حال حاضر پنج هزار خانوار عشایر در خراسان شمالی وجود دارد، گفت: طی نیمه نخست امسال هفت هزار مترمربع صنایع‌دستی ازجمله گلیم، قالی، جاجیم، خورجین و غیره توسط عشایر استان تولیدشده است که نسبت به مدت مشابه سال گذشته دو هزار مترمربع افزایش تولید صنایع‌دستی داشته‌ایم.

حل مشکل اختصاص زمین برای ساخت محور بجنورد به جنگل گلستان

ایسنا- مدیر کل دفتر فنی استانداری خراسان‌شمالی گفت: مشکل اختصاص زمین از سوی محیط زیست برای ساخت محور بجنورد به جنگل گلستان حل شد.

یزدان عنبری با اشاره به اینکه در حوالی منطقه چمن بید باید برای ساخت دوربرگردان امر تعریض انجام می‌شد، افزود: مقداری از زمین مورد نیاز برای انجام این کار در محدوده قرق اداره کل محیط زیست قرار گرفته بود که برای ساخت این پروژه در این محل با مشکلاتی مواجه بودیم. وی مساحت زمین مورد نیاز را ۱۵ کیلومتر بیان کرد و ادامه داد: این مشکل با پی گیری‌های انجام شده حل و برای اختصاص این مساحت از زمین موافقت شفاهی از مسئولان ذی ربط گرفته شده است.

عنبری در ادامه اظهار کرد: هنوز برای ساخت این جاده باید قسمتی از زمین‌های دیگر نیز باید تملک شوند که بیشتر آن‌ها باغ و مساحت این مقدار از زمین به حدود پنج کیلومتر می‌رسید. وی با اشاره به اینکه تملک این مساحت از زمین حدود ۲۰ میلیارد ریال اعتبار نیاز دارد، بیان کرد: پیمانکار طرح بعد از تکمیل قطعات در دست ساخت باید تملک این زمین‌ها را آغاز کند. مدیرکل دفتر فنی استانداری خراسان شمالی با اشاره به اینکه طول راه محور بجنورد به جنگل گلستان ۱۳۸ کیلومتر است، توضیح داد: از این میزان تاکنون ۵۵ کیلومتر تکمیل شده است. به گفته وی این مساحت از راه در قالب پنج قطعه در سال ساخت است و بخشی از آن توسط مدیران استانی به بهره برداری رسیده است.

یادداشت

بررسی علل رایج در ریزش مو

پاییز فصل ریزش

دکتر اکبر سلطانی*

وقتی به اطراف خود نگاه کنید می بینید در همه جا مو وجود دارد در حمام؛ در لباسهایتان؛ در برس! آیا فکر می کنید در طول ماههای پاییز ریزش موی بیشتری دارید؟ محققان سوئدی در تحقیقات جدید خود متوجه شدند که در پاییز ریزش مو بیشتر است.برای آنکه دلیل این موضوع را متوجه شوید، ابتدا اطلاعاتی درباره رشد موها بدست آورید.

موی انسان‌ها به طور متوسط بین ۲ تا ۶ سال رشد می کند و بعد از آن وارد حالت استراحت می‌شود. در هر زمان از سال، ۹۰ درصد از موها در حال رشد هستند، در حالی که ۱۰ درصد باقیمانده وارد فاز استراحت می‌شوند که معمولا بین ۲ تا ۶ ماه طول می کشد. بعد از به پایان رسیدن فاز استراحت موها دیگر استحکام خود را از دست داده و شروع به ریزش می‌کنند. حال که متوجه الگوی رشد موهای خود شدید، می‌توانیم در مورد علت ریزش بیشتر موها در فصل پاییز توضیح دهیم. محققان با بررسی دقیق شیوه رویش موی زنان متوجه شدند در اوایل تابستان تعداد موهای سر که وارد فاز استراحت می‌شوند به بیشترین تعداد ممکن می‌رسند که این موها تقریبا ۱۰۰ روز بعد یعنی در فصل پاییز شروع به ریزش می‌کنند. به نظر می‌رسد این موضوع ریشه در شیوه تکامل انسان‌ها طی هزاران سال باشد. در قرن‌های گذشته، یکی از نقش‌های بسیار مهم موهای انسان محافظت از سر در برابر آفتاب سوزان تابستان بود. اما با فرا رسیدن پاییز بدن دیگر نیاز چندانی به این موها ندارد و ترجیح می‌دهد تعداد آنها را کمتر کند، پس اگر در این فصل تار موهای بیشتری را حین شانه کردن در دستان خود دیدید، خیلی نگران نباشید.

■ بررسی عوامل دیگر

ریزش موی «آندروژنیک »یا «هورمونی» یکی از شایع‌ترین علل ریزش مو است. این مساله، هم در مردان و هم در زنان مشاهده می‌شود و علائم نسبتا مشخصی دارد و از نشانه‌های آن ریزش جلوی مو و قسمت فوقانی می‌باشد. بنابراین ریزش مو در قسمت‌های دو طرف سر و در اطراف گوش معمولا جزو این دسته قرار نمی‌گیرد. در این حالت تبدیل هورمون‌های مردان در پوست بیشتر است و همچنین معمولا درآنها سابقه خانوادگی و ژنتیکی نیز وجود دارد. با شرح حال و معاینه، این بیماری به راحتی تشخیص داده می‌شود.

■ تاثیرات استرس در ریزش مو

«استرش تاثیری در ریزش موی افراد ندارد. استرس تنها در برخی افراد و نسبت به هورمون‌های تولیدی بدن آنها می‌تواند در ریزش مو تاثیر گذار باشد.»

■ علت‌های تغذیه‌ای

به ندرت ریزش مو می‌تواند ریشه در تغذیه فرد داشته باشد از جمله کمبود روی و ویتامین‌های گروه B، به خصوص افرادی که به مقدار زیادی کاهش وزن پیدا می کنند یا سوءتغذیه دارند.

■ روش‌های درمانی

در مدل ریزش موی هورمونی باید به وسیله دارو هورمون‌های مردانه یا تاثیر هورمون‌های مردانه را روی پوست سر کم کرد؛ به طور مثال برای خانم‌هایی که ریزش مو با الگوی مردانه دارند باید داروهای ضدهورمون تجویز شود. درنتیجه کاهش هورمون‌های مردانه تدریجا ریزش مو کم شده و موهای نازک جایگزین آنها می‌شوند و فراموش نکنیم که درمان به موقع در برگشت موهای ریخته شده موثر است.

■ خوددرمانی نکنید

درباره شناسایی علل تغذیه ای ریزش موی سر، همان طور که اشاره شد، این عوامل می‌توانند باعث ریزش موی سر شوند اما باید نخست علت دقیق ریزش موی سر مشخص شود. به این معنی که در مواردی ممکن است مثلا الگوی ریزش موی سر دو نفر به ظاهر شبیه به یکدیگر باشد. در همین راستا، یکی از این دو نفر بدون مراجعه به متخصص و شناسایی علت اصلی ریزش موی سر خود، از داروها، کرم‌ها، قرص ها و ...بیمار دیگر استفاده کند. این مساله نه تنها راه مناسبی برای درمان نیست بلکه باعث ایجاد عوارض جانبی نیز خواهد شد. به همین دلیل این نکته ها را به خاطر بسپاریم:

۱- بدون مراجعه به متخصص، از هیچ دارویی استفاده نکنیم.

۲ - درباره داروهای هورمونی، این نکته از اهمیت ویژه تری برخوردار است. به این ترتیب که اگر داروهای هورمونی بدون تجویز متخصص مصرف شود، عوارض جانبی نامناسبی را به دنبال خواهد داشت.

۳- درباره استفاده از داروهای مکمل درمان، مانند استفاده از داروهای مورد استفاده برای مثلا کمبود روی، ویتامین های خانواده B و ..نیز باید حتما با متخصص مشورت کرد. هر فرد به میزان مشخصی از این مکمل ها نیاز دارد.

۴- اگر مصرف دارو با عوارضی همراه بود، حتما متخصص را از این مساله آگاه کنیم.

■ این منابع یادمان باشد

دریافت برخی از منابع غذای بسیار ضروری است. این نیاز به قدری جدی است که باید به هر شکل ممکن دریافت این ترکیبات غذایی در برنامه غذایی فرد قرار گیرد.

منابع تامین ویتامین‌های گروه B: انواع گوشت‌ها به خصوص احشای داخلی مانند جگر، سبزیجات برگ سبز، غلات (به شرط آنکه غلات کامل به حساب بیایند و به همراه سبوسشان مصرف شوند)، حبوبات، مخمرها و جوانه گندم (و جوانه سایر غلات)

منابع تامین مس: این منبع درواقع با منابع دریافت پروتئین اشتراکات زیادی دارد. اما به جز منابع مشترک می‌توان به سبزیجات برگ تیره، کاکائو و قارچ نیز اشاره کرد.

منابع تامین روی: باز هم با منابع دریافت پروتئین اشتراکات زیادی دارد. مغزها و حبوبات نیزاز منابع دیگر تامین روی هستند.

منابع تامین اسیدهای چرب ضروری: اسیدهای چرب ضروری به دو دسته امگا۳ و امگا۶ تقسیم می‌شوند.

منابع دریافت امگا ۳: محصولات دریایی خصوصا ماهی چرب و روغن کبد ماهی، مغزها (به‌خصوص مغز گردو)، روغن‌ها (به ویژه روغن کانولا)، مغزها و چشم گوسفند یا سبزی‌هایی مانند سبزی خرفه.

منابع دریافت امگا ۶: روغن‌های مایع و انواع مغزها

منابع تامین دریافت ویتامین E: روغن‌ها، سبوس بسیاری از غلات، جوانه‌های مختلف؛ به عنوان مثال سمنویی که ما ایرانی‌ها در مراسم ملی‌مان استفاده می‌کنیم یک منبع بسیار خوب ویتامین E محسوب می‌شود.

* متخصص داخلی و فوق تخصص غدد

پرونده بررسی نوشابه‌های انرژی‌زا از شایعه تا حقیقت

بمب انرژی یا بمب تبلیغاتی؟

الهه میرزاده – مثل یک سوپر من یا قهرمان خارق العاده ظاهر شوید، تبلیغات گسترده و دلفریبی که شما را ترغیب می کند تا برای ساعتی با خوردن یک بطری نوشیدنی قوی، قهرمان و دست کم پر انرژی باشید. هنگام خستگی ، روز ها و شب های امتحان، بعد از رانندگی طولانی و شاید هم به عنوان یک عادت و علاقه ذایفه ای به سمت نوشابه های انرژی زا می رویم. نوشابه هایی که کم کم جایگزین نوشیدنی های اصلی می شوند فرضیه خطرناکی که این روزها بیشتر رنگ حقیقت می گیرد. اما واقعا محتوای این نوشابه ها چیست؟ این ترکیبات تا چه اندازه بر بدن ما تاثیر گذارند یا چقدر میتوانند اثار مخرب در زندگی ما داشته باشند یا برعکس مصرف مقطعی آن می تواند مفید باشد؟! تمامی این سوال ها و پرسش های دیگر درباره هر آنچه که از نوشابه های انرژی زا مطرح می شود را در ادامه این بحث دنبال خواهیم کرد. چند سالی می شود که نوشابه هایی با نام نوشابه انرژی زا وارد فروشگاه ها شده است. این نوشابه ها در مدت زمان کوتاهی طرفداران بسیار در بین دانش آموزان و ورزش کاران پیدا کرده است.نوشابه‌های انرژی‌زا در ایران با برندهای مختلفی در حال فروش و توزیع هستند، از هایپ و ردبول می توانیم به عنوان دو نمونه از قدیمی‌ترین برندهای این نوع نوشیدنی تا شرکتهای داخلی که اخیرا نسبت به تهیه و تولید آن اقدام کرده‌اند اشاره کنیم. در کشورهای مختلف دنیا (و از جمله در ایران) شرکتهای تولید کننده این نوع نوشیدنی‌ها به عنوان اسپانسر مسابقات ورزشی به خصوص مسابقات هیجان‌انگیز هستند تا بتوانند افراد بیشتری را به مصرف این نوع از نوشیدنی‌ها تشویق کنند.

■ نوشابه انرژی زا چیست؟

همان طور که از نام نوشابه انرژی زا پیداست، باید به شما انرژی مضاعف بدهد، اما دقت در اجزای تشکیل دهنده آن حقایق دیگری را هم آشکار می‌کند، با وجود آن که سازندگان این نوشابه ها مدعی هستند که آنها کاملا بی خطر هستند، اما پزشکان عقیده دیگری دارند. آنها معتقدند که این انرژی کاذب ادعا شده تنها به دلیل مقادیر بالای شکر و انواع ترکیبات محرک موجود در اجزاء تشکیل دهنده این نوشیدنی ها است و مصرف این نوشیدنی ها برای سلامت بدن بسیار مضر است.

■ ترکیبات موجود در نوشابه‌ای انرژی‌زا

نوشابه‌ها معمولاً حاوی آمیزه گوناگونی از مواد کربوهیدراتی (قندی)، ویتامین‌ها، مواد معدنی و مواد دیگری از جمله مواد محرکی مانند کافئین، اتورین (یک اسید آمینه، پیش ساز پروتئین) و گلوکورونولاکتون (یک ماده طبیعی که در بدن از تجزیه قند ساده گلوکز ایجاد می شود) هستند.

علاوه بر این داروهـای گیاهی مانند ژله سلطنتی، جین سنگ و گوارانا ممکن است در این نوشابه ها موجود باشد .

در اغلب این نوشابه‌ها مـواد به اصطلاح « تشدیدکننده انرژی» مثل کافئین، تورین و در بعضی موارد گلوکورونولاکتون برای تحریک سوخت و ساز و به دست آوردن سریع انرژی وجود دارد.

هر سه این مواد در غذاهای طبیعی و در بدن ما وجود دارند اما غلظت های آنها در این نوشابه ها بالاتر است. معمولاً در هر قوطی این نوشابه ها ۸۰ میلی گرم کافئین وجود دارد (گرچه برحسب مارک های مختلف این میزان متفاوت است)

این مقدار تقریباً معادل همان مقدار کافئینی است که یک فنجان قهوه خوری متوسط دارد و حدود ۲ برابر میزان کافئین موجود در یک فنجان چای یا قوطی نوشابه کولادار است.

منبع بیشتر کافئین این نوشابه‌ها، گوارانا، یک عصاره کافئین‌دار است که از گیاهی در آمریکا جنوبی به دست می‌آید.

تورین یک مـاده پروتئینی است که در گوشت وغذاهای دریایی وجود دارد و به ادعای تولیدکنندگان نوشابه ها می‌تواند در دفع مواد زاید و سم زدایی از بدن کمک کند. برخی از مطالعات هم نشان دهنده اثر کاهنده فشار خون تورین در مبتلایان به فشار خون بالا بوده است، اما در هر حال میزان بی خطر این ماده در حال حاضر معلوم نیست. برای گلوکورونولاکتون نیز مانند تورین نقش سم‌زدایی قائل هستند، اما تحقیقات چندانی در مورد آن انجام نشده است. مواد قندی یا کربوهیدراتی موجود در این نوشابه‌ها معمولاً به صورت مخلوطی از قندهای ساده با جذب سریع و کربوهیدرات های پیچیده تر با جذب آهسته موجود است.

■ مصرف در ایران و سایر کشورها

استفاده از ردبول در کشورهایی مثل فرانسه، نروژ و دانمارک ممنوعیت مصرف داشت که اخیرا مقامات فرانسه با حکم دادگاه دوباره مجوز مصرف ردبول را داده اند. به هر حال وقتی محصولی سود کلانی داشته باشد، افراد زیادی نسبت به تولید و فروش آن تمایل دارند ولی کماکان در نروژ و دانمارک ممنوعیت مصرف وجود دارد. لازم به ذکر است در ۱۴۳ کشور دیگر این محصول به فروش می رسد. متأسفانه در کشور ما هم نوشابه های انرژی زا در دسترس است و هر کسی در هر سنی می تواند آن را مصرف کند به غیر از مسائل مربوط به واردات، هیچ ممنوعیت قانونی برای فروش این محصولات به افراد مختلف در کشور ما وجود ندارد. بنابراین خود افراد باید نسبت به مصرف نوشابه های انرژی زا و هر نوع محصول دیگری که در بازار وجود دارد، هوشیار باشند.

■ نوشابه انرژی زا برای ورزشکاران مناسب است؟

برای بحث درباره این موضوع باید ابتدا توضیح دهیم که در حین ورزش کردن بدن ما در چه شرایطی قرار دارد :

فعالیت های ورزشی باعث افزایش حرارت بدن می شوند به نحوی که به ازای هر لیتر اکسیژن مصرفی در حین ورزش ۵ کیلو کالری انرژی تولید می شود که تنها ۱ کیلو کالری آن صرف کار مکانیکی می گردد و مابقی تبدیل به حرارت می شود.

برای کنترل این افزایش حرارت عمومی بدن مکانیسم های زیر فعال شده و به مقابله می پردازند

۱- افزایش جریان خون زیر سطح پوست

۲- تعریق و دفع آب

از سوی دیگر، در صورت عدم جبران آب از دست رفته بدن در نتیجه تعریق و عدم دریافت مایعات مناسب، کارآیی ورزشی کاهش یافته و خستگی در انتهای فعالیت های ورزشی طولانی مدت بروز می نماید. در هنگامی که میزان از دست رفتن آب بدن در هنگام انجام فعالیت های ورزشی به ۲درصد (حدود ۲ کیلوگرم در یک ورزشکار با وزن ۸۰ کیلوگرم) برسد، کارآیی ورزشی شروع به کاهش می نماید و زمانی که این دهیدراتاسیون یا کم آبی به ۵ درصد برسد، کارآیی و توانایی انجام کار فیزیکی تا ۳۰ درصد کاهش می یابد. در نتیجه انتخاب و مصرف نوشابه های ورزشی مناسب برای جبران آب والکترولیت های از دست رفته ناشی از تعریق و نیز متعادل کردن میزان مواد قندی مورد نیاز نه تنها در حین انجام فعالیت های ورزشی بلکه قبل و بعد از ورزش اهمیت دارد. در حالی که، انتخاب و مصرف نوشیدنی های انرژی زا توسط ورزشکاران پیامدهای نامطلوبی در پی خواهد داشت.

توجه داشته باشید که میزان قند در نوشابه های انرژی‌زا (۱۰ تا ۱۲ درصد) معمولاً بسیار بیشتر از میزان قند نوشابه های معمول ورزشی (۶ تا ۸ درصد) است.

گرچه قند یک منبع فوری انرژی است، اما مصرف بیش از حد آن می تواند به مشکلات دندانی و چاقی منجر شود. مصرف مقادیر زیاد قند می‌تواند جذب آب به بدن را آهسته کند و در نتیجه استفاده از این نوشابه ها را برای مصرف حین ورزش یا پس از آن نامناسب کند.

■ نوشیدنی های انرژی زا در مقابل نوشیدنی های ورزشی

– الکترولیت و املاح مورد نیاز را که در نتیجه تعریق از بدن دفع شده را جبران نمی نمایند.

– غلظت بالاتر کربوهیدرات را فراهم می آورند و در نتیجه دیرتر از دستگاه گوارش جذب می شوند و ممکن است عوارض گوارشی ایجاد نمایند.

–کافئین موجود در ترکیب نوشیدنی های انرژی زا مدر یا ادرار آور می باشد و دهیدراتاسیون را تشدید می نمایند.

– مواد محرک موجود در ترکیب نوشیدنی های انرژی زا فشار خون و ضربان قلب را افزایش می دهند، در نتیجه مصرف آنها در حین انجام فعالیت های ورزشی شدید و سنگین که فشار خون و ضربان قلب ورزشکار افزایش می یابد، خطرناک بوده و ممکن است باعث بروز عوارض قلبی- عروقی از جمله انواع بی نظمی در ضربان قلب، ایست ناگهانی قلبی و سکته های قلبی و مغزی گردد.

– کافئین و سایر مواد محرک موجود در ترکیب نوشیدنی های انرژی زا می‌توانند باعث از دست رفتن هماهنگی عضلانی شوند و توانایی بدن را در حفظ یک درجه حرارت معین دچار اختلال کنند.

– مواد محرک موجود در ترکیب نوشیدنی های انرژی زا، باعث تحریک پذیری، بی خوابی و بروز اضطراب در ورزشکاران به ویژه در هنگام شرکت در رقابت های ورزشی گردد.

– مصرف بیش از حد و طولانی مدت نوشابه های انرژی زا می تواند نوعی عادت پذیری در افراد ایجاد کند و به وابستگی روانی برای مصرف بیشتر این نوشیدنی ها منتهی گردد.

– تولید کنندگان نوشابه های انرژی زا در ترکیب محصولات خود از ترکیباتی استفاده می نمایند که روی بطری قید نمی شود و همین مسئله عدم قید ترکیبات، ممکن است به نوعی برای ورزشکاران حرفه ای خطر آفرین باشد.

– احتمال آلودگی به مواد ممنوعه خصوصاً ترکیبات محرک و در نتیجه مثبت شدن نتیجه آزمایش دوپینگ ورزشکاران حرفه ای در نتیجه مصرف نوشیدنی های انرژی زا در حین مسابقات وجود دارد.

استفاده مکرر می تواند باعث فرسودگی سیستم کنترل قند خون و در دراز مدت زمینه ساز بروز دیابت شود

■ گروه های در معرض خطر:

بررسی «کمیته علمی غذای کمیسیون اروپا» (SCF) در مورد خطر کافئین موجود در نوشابه های انرژی زا نشان می‌دهد که گرچه این نوشابه ها در مقدار متعادل برای مصرف عمومی بی خطر هستند، اما کودکان و نوجوانانی که دو قوطی یا مقدار بیشتری از این نوشابه ها مصرف می کنند ممکن است دچار تحریک پذیری و اضطراب شوند.

همچنین این کمیته توصیه کرد زنان باردار این نوشابه ها را مصرف نکنند چرا که اثرات کافئین بر روی جنین نامعلوم است.

در مجموع کودکان کم سن، افرادی که به کافئین حساسیت دارند، مبتلایان به بیماری های قلبی و زنان باردار (به خصوص در سه ماه اول حاملگی) نباید از این نوشابه‌ها استفاده کنند. شایان ذکر است در افرادی که دچار اختلالات متابولیکی و سوخت و ساز بدن هستند، مانند مبتلایان به دیابت، چربی خون و نیز کسانی که مشکلات کبدی دارند، به طور جدی باید از مصرف این نوشابه ها پرهیز شود سایر افراد هم نباید بیش از حد از این نوشابه ها استفاده کنند بخصوص وقتی می خواهند در فاصله کوتاهی از افزایش انرژی برخوردار شوند. به طور کلی در افراد سالم، مصرف آن باید در فواصل طولانی مدت باشد.

■ بیماران قلبی توجه کنند:

نوشابه های انرژی زا حاوی مقادیر بالای کافئین و تورین هستند و دریافت بیش از اندازه این مواد باعث می شود که قلب فشار بیش از اندازه ای را متحمل شود.

تورین نوعی آمینو اسید است و مصرف بیش از اندازه آن همراه با کافئین، عوارضی چون افزایش ضربان قلب، تپش قلب، افزایش فشار خون و در موارد نادر تشنج و مرگ ناگهانی را دربردارد. یکی از محققان بخش تصویربرداری قلبی دانشگاه بن آلمان در این زمینه گفته است که مصرف نوشیدنی های انرژی زا آثار سویی بر عملکرد قلب نوجوانان و بزرگسالان دارد؛ با این وجود هنوز هیچ قانونی مبنی بر عدم فروش این نوشابه ها وضع نشده است.

تحقیقات انجام شـده توسط مدیریت خدمات بهداشت روانی و سوء مصرف مواد (SAMHSA) نشان می دهد که از سال ۲۰۰۷ تا سال ۲۰۱۱، تعداد مراجعه کنندگان به بخش اورژانس بیمارستان های آمریکا به دلیل استفاده از نوشابه های انرژی زا دو برابر شده و از ۱۰ هزار نفر به ۲۱ هزار نفر رسیده است.

■ چه مواقعی از این نوشابه ها استفاده شود؟

در پاسخ به این سوال باید گفت برای مصرف تفننی نمی توان تواتر در نظر گرفت، ولی توصیه می شود مانند دیگر نوشابه های گاز دار این نوشابه ها نیز حداکثر هفته ای یکبار مصرف شود. مصرف این نوشابه ها بهتر است با وعده های غذایی فاصله داشته باشد؛ زیرا کالری غذا را بالاتر می برد.

همچنین باید در نظر داشت مصرف این نوشابه ها جایگزین میان وعده های غذایی ضروری مانند شیر، لبنیات و میوه ها نیست. از طرف دیگر توصیه می شود با شکم خالی نیز خورده نشود و باید گفت بهترین زمان مصرف این نوشابه ها ساعت ۱۰ صبح یا عصر است.

■ تاثیر بر سیستم عصبی

برخی از نوشابه هایی که حاوی کافئین یا گروه آمفتامین هاست و هوشیاری را افزایش می دهد، اگر به افراط نوشیده شود، می تواند عوارض سویی در سلسله اعصاب مرکزی ایجاد کند و سیستم سمپاتیک و خودکار بدن را تحت تاثیر قرار دهد و نیز مصرف آن در دراز مدت بر خلق وخو و رفتار افراد تاثیر بگذارد.

■ شب های امتحان

مشاهده می شود برخی دانش آمـوزان به خوردن این نوشابه ها روی آورده اند. نه تنها خـوردن این نوشابه ها بلکه اساسا رویکرد تغذیه ای دانش آموزان باید اصلاح شود.اگر به این فکر کنیم که برای درس خواندن به انرژی بیشتری نیاز است و دانش آموزان به پرخوری روی آورند یا هنگام امتحانات برای فراگیری بیشتر تغذیه خاصی مد نظر قرار گیرد تاکالری بیشتری به دست آید، تصور کاملا غلط و باور نادرستی است.

دانش آموزان یا دانشجویان باید در طول زندگی از یک الگوی صحیح غذایی برخوردار باشند و این طور نباشد که فقط در فصل امتحانات به تغذیه آنها توجه شود.در این زمینه خوردن صبحانه و مصرف مغزها و میان وعده ها نقش اساسی در فراگیری دانش آموزان و نیز تامین مواد مورد نیاز بدن دارد و باید دانست خوردن نوشیدنی های انرژی زا در افزایش فراگیری دانش آموزان هیچ تاثیری ندارد و در حال حاضر مشکلی که در سطح جامعه وجود دارد، این است که تغذیه دانش آموزان روند غلطی را طی می کند به گونه ای که آنان را در بزرگسالی با اضافه وزن روبه رو می کند.

■ نتیجه گیری:

افرادی که به دنبال کسب انرژی بیشتری هستند یا می خواهند فعالیت سنگین تری انجام دهند، مانند انجام حرکات ورزشی سنگین از نوع وزنه برداری و کشتی یا ورزش های استقامتی مانند دویدن یا فوتبال ممکن است سراغ این نوع نوشیدنی ها بروند اما در یک تحلیل ساده می توانیم بگوییم وقتی انرژی در حجم بسیار زیادی وارد بدن می شود، به افزایش قند خون در مدت کوتاهی منجر شده و در نتیجه سیستم هوشمند کنترل قند خون فعال می شود و انسولین بیشتری ترشح می گردد،ترشح یکباره انسولین باعث جذب قند توسط سلول ها می شود و افت قند رخ می دهد.

در نتیجه، مصرف نوشیدنی های انرژی زا در طول فعالیت روزمره یا فعالیت ورزشی باعث افت انرژی و قند می شود. پس می توانیم نتیجه بگیریم انتظار ما از افزایش انرژی از طریق این نوشیدنی ها یک انتظار غیر معقول و بیهوده است.

شاید مهمترین اقـدام در کشور ما اطلاع رسانی و افزایش آگاهی مردم در خصوص مضرات مصرف بی رویه این نوشابه ها باشد. در درجه اول توصیه می شود مردم از این نوع نوشابه ها استفاده نکنند و نیاز بدن به انرژی و ویتامین ها از طریق تغذیه سالم و استفاده از همه گروه های غذایی به خصوص پروتئین ها، میوه ها و سبزیجات تازه تأمین شود. به علاوه خواب کافی در تأمین انرژی، رفع خستگی و افزایش تمرکز تأثیر به سزایی دارد. در درجه ی بعد اگر افراد تمایل به مصرف نوشابه انرژی زا دارند حتما دقت کنند که سابقه ناراحتی قلبی و حساسیت به کافئین نداشته باشند.

■ با تشکر از
دکتر محمد هاشمی متخصص تغذیه

یادداشت

امگا ۳ چیست و چه خاصیتی دارد؟

سید عارف مومنی*

این روزها بیشتر از هر زمان دیگری صحبت از امگا ۳ می‌شود، اما ممکن است برخی از خانواده‌ها هنوز نسبت به نیاز تأمین امگا ۳ از طریق تغذیه مناسب اطلاعات کافی نداشته باشند.

■ امگا ۳ دقیقاً چیست؟

امگا ۳ یکی از اسیدهای چرب ضروری است که در ساختمان برخی چربی‌ها وجود دارد و ویژگی‌های خاصی دارد. این اسیدهای چرب را به این دلیل ضروری نامیده‌اند که اولاً برای ادامه حیات بدن کاملاً ضروری است و ثانیاً چون توسط خود بدن انسان قابل تولید نیست، حتماً باید از طریق رژیم غذایی با مکمل‌ها تأمین شود. در واقع بدن انسان برای برطرف کردن نیازهای خود به مواد تغذیه‌ای ازجمله اسیدهای چرب و پروتئین نیاز دارد. اسیدهای چرب از اجزای تشکیل‌دهنده چربی‌هاست که بدن قادر به تولید انواع ضروری آن نیست و باید از طریق ماده غذایی تأمین شود.

■ می گویند امگا ۳ خواص بی‌شماری دارد. این خواص چیستند؟

چربی‌ها در ساختمان سلولی بدن و به خصوص سلول‌های مغزی شرکت دارند. اسیدهای چرب امگا ۳ از این نظر نقش‌های به خصوصی را ایفا می کنند؛ تحقیقات نشان داده‌اند امگا ۳ تأثیر مثبتی در روند درمان میگرن، استرس، تنش‌های عصبی و افسردگی دارد. به طوری که اگر روزانه ۲ گرم امگا ۳ خالص به بیماران مبتلا به میگرن داده شود، در برخی موارد میگرنشان کنترل می‌شود.

■ در سایر بیماری‌ها چطور؟

مطالعه‌های اخیر نشان داده‌اند، امگا ۳ نه تنها در پیشگیری از برخی سرطان‌ها و بیماری‌های قلبی بلکه در کاهش عوارض شیمی‌درمانی نیز موثر است. مصرف امگا ۳ در بیماران مبتلا به سرطان پستان به خصوص بیمارانی که تحت شیمی‌درمانی قرار می گیرند و دچار اختلال‌های عصبی هستند و اعصاب دست و پای آن‌ها دچار گزگز و درد شدید می‌شود، مفید است. در این بیماران مصرف این اسید چرب تحمل شیمی‌درمانی را بالا می‌برد. همچنین امگا ۳ می‌تواند عوارض عصبی ناشی از دیابت را کاهش دهد. تحقیقات در زمینه تأثیر امگا ۳ بر ام‌اس در دست انجام است و نتایج موثری نیز به دست آمده. طبق بررسی‌ها، مکمل این اسید چرب، پیشرفت ام‌اس را کند می کند.

■ کدام مواد غذایی امگا ۳ دارند؟

بهترین منابع اسید چرب امگا ۳ انواع ماهی و آبزیان، تخم کدو و تخم کتان و گردو است. در واقع منبع امگا ۳ در ماهی‌هایی مانند ماهی آزاد، قزل‌آلا، تن، اسقومری و شاه‌ماهی تعریف می‌شود. در گیاهان نیز روغن‌های سویا، آفتابگردان، دانه کتان و گردو، فندق و کنجد حاوی امگا ۳ است. علاوه بر این، مواد غذایی غنی‌شده با امگا ۳ مانند برخی از نان‌ها، آب‌میوه‌ها، روغن‌ها و تخم‌مرغ مورد توصیه متخصصان تغذیه است. زیتون و روغن آن برخلاف باور عموم امگا ۳ قابل‌ملاحظه‌ای ندارد.

■ در چه شرایطی لازم است افراد از مکمل امگا ۳ استفاده کنند؟

اگر فردی در هفته ۳ تا ۴ وعده ماهی مصرف نکند، از یک سالگی به بعد برای کمک به رشد مغزی و پیشگیری از بسیاری بیماری‌ها مصرف مکمل امگا ۳ یا شربت روغن ماهی برایش لازم است. همان‌طور که می‌دانید، اسید چرب امگا ۶ در تمام روغن‌های مایع یافت می‌شود بنابراین اگر در هفته ۳ تا ۴ بار ماهی نخوریم، تعادل امگا ۳ و امگا ۶ به هم می‌ریزد.

■ هنگام مصرف مکمل امگا ۳ باید نکته‌ای را رعایت کرد تا جذب آن افزایش پیدا کند؟

دوز مکمل‌های امگا ۳ متفاوت و از ۱۰۰ میلی‌گرم تا ۹۰۰ میلی‌گرم متغیر است. بهتر است امگا ۳ را همراه با وعده غذای اصلی مصرف کرد زیرا مکمل آن نوعی روغن است و همراه غذا بهتر جذب می‌شود. البته افرادی که بعد از مصرف آن دچار ضعف در پا می‌شوند، می‌توانند مکمل را قبل از خواب مصرف کنند.

■ ماهی بخور، امگا ۳ نخور!

اگر در سبد غذایی خانوار به طور متوسط ۴-۳ بار در هفته هر بار ۱۲۰-۸۰ گرم ماهی مصرف شود افراد به هیچ‌وجه نیازی به مصرف امگا ۳ نخواهند داشت، اما اگر ماهی مصرف نمی‌شود، می‌توان از مکمل امگا ۳ استفاده کرد. مقدار مکمل مصرفی در دوز غیر درمانی یک گرم و در دوز درمانی ۳ گرم در روز است. مکمل امگا ۳ باید زیر نظر متخصص تغذیه و بعد از انجام آزمایش‌های لازم و تشخیص وضعیت اکسیداسیون بدن تجویز شود. وقتی مکمل امگا ۳ بیش از مقدار مورد نیاز مصرف شود، چون یک نوع اسید چرب است، با اسید چرب امگا ۶ که برای عملکرد بینایی و مغزی لازم است، رقابت می‌کند و میزان جذب آن را پایین می‌آورد. از سوی دیگر، وقتی امگا ۳ به طور خالص در برنامه غذایی گنجانده شود، کلسترول که برای غشای سلول‌های بدن مورد نیاز است، کاهش می‌یابد و یکپارچگی غشاهای سلولی از بین می‌رود.

در دوره‌های خاصی مثل بارداری یا شیردهی نیز مصرف مقادیر بالای امگا ۳ می‌تواند خطرساز باشد. افزایش بیش از حد امگا ۳ در بدن پاسخ‌های سیستم ایمنی را کند و واکنش‌های دفاعی مثل پاسخ به میکروب‌ها را ضعیف می‌کند. حتی می‌تواند تری‌گلیسیرید خون را به عنوان تأمین‌کننده انرژی بدن از حد طبیعی پایین‌تر آورد و فرد را دچار کمبود انرژی کند. به علاوه، اضافه دریافت آن در بدن اکسید می‌شود و بعد از اکسیداسیون به بافت‌های مختلف از جمله عروق و حتی کبد آسیب می‌رساند و می‌تواند کبد چرب ایجاد کند.

■ امگا ۳ ممنوع!

با همه خواص مفیدی که مصرف امگا ۳ دارد، اما برای برخی هم مضر است. افراد دچار اختلالات خونی، کسانی که پوستشان به راحتی دچار کوفتگی و کبودی می‌شود، کسانی که از داروهای رقیق‌کننده خون مثل آسپیرین یا وارفارین استفاده می‌کنند، افرادی که به غذاهای دریایی حساسیت دارند و افرادی که فشار خون خیلی بالا و کنترل نشده دارند، نباید امگا ۳ مصرف کنند. مصرف دوز بالای امگا ۳ سیستم ایمنی بدن را سرکوب می‌کند بنابراین کسانی که سیستم ایمنی بدنشان ضعیف است نباید از آن استفاده کنند.

* کارشناس تغذیه

زنگ خطر

چربی سوزها ممکن است که باعث کاهش توده چربی در بدن شوند اما هیچگاه نمی توانند عادات غذایی شما را پوشش دهند ازآنها در کنار یک برنامه تمرینی و رژیم غذایی فردی و دقیق استفاده کنید.

www.DONYA-E-EQTESAD.com ● Mashhad@ donya-e-eqtesad.com

روزنامه اقتصادی صبح ایران
صاحب امتیاز : دنیای اقتصاد تابان
مدیر مسئول: علیرضا بختیاری
دفتر مرکزی ویژه نامه های استانی:۴۲۷۱۰۴۵۴-۰۲۱
مدیر هنری: محمد عسگری ۴۲۷۱۰۴۵۱
نشانی: خیابان قائم مقام فراهانی،
ضلع شمال غربی میدان شعاع، پلاک۱۰۸

دنیای اقتصاد
روزنامه صبح ایران
ضمیمه هفتگی استان های خراسان
دوشنبه ۲۴ آبان ماه ۱۳۹۵/ ۱۴ صفر ۱۴۳۷/ ۱۴ نوامبر ۲۰۱۶/ شماره ۳۹۱۱

سرپرست خراسان رضوی: شهناز رمارم
دبیر ضمیمه خراسان: احسان میرزاده
نشانی: مشهد،بلوار شهید صادقی،خیابان آپادانا،شماره ۱۳
تلفن: ۳۷۶۲۵۳۵۳-۰۵۱ و ۵-۳۷۰۵۶۸۵۴-۰۵۱
نمابر:۸۹۷۸۰۲۱۷-۰۲۱ آگهی ها: ۰۹۱۲ ۴۱۹ ۸۶ ۳۵
پست الکترونیک: mashhad@den.ir
نسخه الکترونیک: www.EastEconomy.ir
سامانه ارتباطی:۳۰۰۰۲۲۴۸۰۰

خراسان ما

میرزا جوادتهرانی؛ مروج بزرگ مکتب تفکیک

رضا سلیمان نوری*

«جسدم را در قبرستان عمومی خارج شهر یا محل مباحی خارج شهر-هر کجا باشد-دفن کنند... علی ای حال جسد مرا به زودی و بدون سر و صدا و اطلاع دادن به اشخاص و مردم باید در بیابان یا قبرستان عمومی مردم دفن نمایند و به عنوان هفته و چهلم و سال مجلسی برپا نکنند.»این جملات بخشی از وصیت نامه فردی است که دوست و دشمن وی را به زهد وتقوا شناخته و می‌شناسند و بسیاری لقب«عبد صالح خدا» را برازنده‌ترین عنوان برای وی می‌دانند.درست حدس زده اید سخن از مفسر جلیل‌القدر و فقیه وارسته آیت‌الله میرزا جواد آقا تهرانی(ره) است که هر چند در پایتخت به دنیا آمده و مراحل نخستین زندگی را پشت سر گذاشته بود اما به دلیل پنجاه و شش ساله اقامت در مشهد، خراسانی شده بود.

■از تهران تا مشهد

میرزا جوادآقا سال ۱۲۸۳خورشیدی در خانواده‌ای اصیل و مذهبی، در تهران متولد شد. پدر و برادرش از تجار متدین و مورد اعتماد بازاریان بودند تا جایی که برادرش مرحوم حاج آقا رضا شاهپوری به انتخاب آیت‌الله‌العظمی بروجردی(ره) سرپرستی مسجد اعظم قم را بر عهده داشت. میرزا جواد آقا که فامیل شناسنامه‌ای‌اش حاج طرخانی بود پس از تحصیل دوره ابتدایی واخذ گواهی سیکل، برای فراگیری علوم دینی، راهی قم شد و پس از چند سال سکونت در آن شهر و گذراندن مقدمات و بخشی از دروس سطح، به نجف اشرف رفت. او در نجف، از محضر استادانی همچون آیات عظام حاج شیخ مرتضی طالقانی سیدشهاب الدین مرعشی نجفی و حاج شیخ محمدتقی آملی بهره‌های علمی و اخلاقی فراوانی برد. البته این حضور در نجف بیش از دو سال طول نکشید و با رسیدن نامه‌ای از مادر که وی را به تهران فرا می خواند، به پایتخت بازگشت و پس از ازدواج با هماهنگی مادر برای ادامه تحصیل رهسپار مشهد شد.

■در محضر استاد

میرزا جوادآقا، در این شهر و پس از پایان تحصیل سطح در محضر مرحوم آیت الله حاج شیخ هاشم قزوینی، در حوزه درس خارج فقه و اصول و معارف مرحوم آیت الله العظمی غروی اصفهانی حاضر شد و نزدیک ده سال از محضر وی مبانی اصولی مرحوم میرزای نایینی و فقه و معارف اهل بیت(ع) را فرا گرفت.سال‌های ملازمت با مرحوم آیت‌الله میرزا مهدی، دوران شکل‌گیری شخصیت علمی و اخلاقی وی بود و به همین علت، به نوعی تفکر گرایش یافت که از آن به «مکتب تفکیک» یاد می‌شود. وی مورد عنایت خاص آیت‌الله میرزا مهدی اصفهانی بود و بعد از رحلت استاد، مروج این مکتب شد و راه استاد را ادامه داد به گونه‌ای که در کتاب‌ها و درس‌های خویش، همواره به تفسیر و تبیین معارف، براساس اندیشه‌های استاد می‌پرداخت.

■اخلاق علمی

مرحوم میرزا پس از نیل به مدارج عالیه علوم متعارف حوزه و کسب کمالات معنوی و اخلاقی، حدود پنجاه سال در حوزه علمیه مشهد، به تدریس و تالیف، تفسیر و معارف و خارج فقه و اصول همت گماشت. ایشان در ایراد مطالب، بسیار مراقب بود که از احترام بزرگان علمی و دینی کاسته نشود و اهانت به آنان را گناهی کبیره می‌شمرد. در نقد آرای دیگران، به علت پرهیز از تنزل مقام ایشان، نام شخص را به میان نمی‌آورد و اگر ناخواسته بر زبانش جاری می‌شد، نخست او را به بزرگی و عظمت علمی می‌ستود و علو مقامش را متذکر می‌شد؛ سپس در نهایت ادب و تواضع، به نقد نظر وی می‌پرداخت.حرمت شاگردان حلقه درس خود را نیک پاس می‌داشت. گاه که فردی از شاگردان، پرسشی بی‌جا می‌کرد و حاضران را به خنده وا می‌داشت، برای آنکه او را از شرمندگی درآورد، سخن وی را به وجهی مقبول تعبیر و تأویل می‌کرد. آنگاه پاسخی در خور بیان می‌فرمود. چنین بود که حوزه درسش حلقه انس و محبت شده بود.

■آثار میرزا

میرزا جواد آقا تهرانی،از چاپ هیچ کدام از آثار خود بهره مادی نبرد. آنچه در چاپ کتاب هزینه کرده بود، محاسبه و قیمت کتاب را بر اساس آن تعیین می‌کرد و برای خود هیچ حق‌التالیفی در نظر نمی‌گرفت.وی در آثار خود، نیاز و اقتضای زمان را در نظر می‌گرفت و در نوشتن، همواره تابع وظیفه دینی و مسئولیت شرعی و اجتماعی بود. «آیین زندگی»،«میزان المطالب» در مباحث کلامی، «در رد نظریات کسروی»،« فلسفه بشری و اسلامی» در رد کمونیسم و ماتریالیسم و «عارف و صوفی چه می‌گوید» از جمله آثار چاپ شده ایشان است.

■خدمات اجتماعی

میرزا جوادآقا با وجود اشتغالات علمی بسیار، هرگز از توجه به مردم و مسئولیت‌های اجتماعی دور نماند. ایشان همواره به شاگردان و دوستان، رعایت تقوا و برآوردن نیاز مردم را یادآوری می‌کرد. نخستین خیریه درمانی در مشهد به نام درمانگاه خیریه بینوایان، با اشاره و کمک ایشان و جمعی از دوستان پزشک وی در سال ۱۳۳۴ تأسیس و راه اندازی شد. مرحوم میرزا که پرورده مکتب انسان ساز اسلام بود، هیچ‌گاه تنها به یک زمینه از دین و مذهب نمی‌پرداخت. او تکلیف الهی خود را افزون بر فراگیری علوم دینی، در حضور در جامعه می‌دانست. نخستین صندوق قرض الحسنه ایران در سال ۱۳۴۲، در مشهد با تأیید و همکاری این بزرگوار صورت گرفت. فروشگاه تعاونی و کتاب خانه این مؤسسه قرض الحسنه برای ارائه خدمات رفاهی و فرهنگی به مردم فعالیت چشم‌گیری دارد.

■حامی انقلاب

در طول مبارزات اسلامی ملت ایران بر ضد رژیم ستمشاهی،مرحوم میرزا جوادآقا تهرانی از پیشگامان نهضت بود. اطلاعیه‌های انقلابی او به همراه دیگر آیات عظام در مشهد و حضور پیگیر او در مراسم راهپیمایی و اعتراض‌ها و تحصن‌ها، از خاطرات فراموش نشدنی وی در روزهای انقلاب در مشهد است. او پس از پیروزی انقلاب اسلامی، همواره از بارزترین چهره‌های حامی انقلاب بود و چندین بار برای دیدن امام خمینی(ره) در فرصت‌های مختلف به تهران رفت. میرزا جوادآقا تهرانی، در راستای پشتیبانی از نظام جمهوری اسلامی، در سال‌های آخر زندگی و با همان قدّ خمیده و کمانی، چهار بار در جبهه نبرد حاضر شد و لباس بسیجی به تن کرد. ایشان روزی چهارده گلوله خمپاره به نام چهارده معصوم شلیک می‌کرد.

■وفات

سرانجام بیماری کبد که مدتی میرزا جواد آقا تهرانی را بستری کرده بود، در سحرگاه سه شنبه دوم آبان ماه ۱۳۶۸ شمسی، برابر با ۲۳ ربیع الاول ۱۴۱۰ قمری او را از پای در آورد. پیکر میرزا جواد آقا، عصر همان روز، با شکوه خاصی تا بارگاه ملکوتی حضرت علی بن موسی الرضا(ع) تشییع شد و پس از اقامهٔ نماز، طبق وصیت آن مرحوم، در بهشت رضا در کنار شهدای جنگ تحمیلی به خاک سپرده شد.مرقد این بزرگوار، فاقد سنگ قبر و مشخصات صاحب قبر است.

***کارشناس ارشد ایرانشناسی و خراسان پژوه**

«دنیای اقتصاد» تغییر رفتار سیستم بانکی نسبت به واحدهای تولیدی بدهکار خراسان رضوی را بررسی می کند؛

دگردیسی بانک‌ها در قبال تولید

ادامه از صفحه اول

■تملیک، آخرین مرحله

معاون دادستان عمومی و انقلاب مشهد در گفت‌وگو با «دنیای اقتصاد» با تأکید بر لزوم وصول مطالبات بانک‌ها، در این باره اظهار می‌کند: با این حال تملیک واحد تولیدی باید آخرین مرحله باشد. محمد بخشی‌محبی با اشاره به اینکه بررسی پرونده‌های مربوط به تملیک واحدهای تولیدی از سوی بانک‌ها در کمیسیون پنج نفره حمایت قضایی از سرمایه‌گذاری مراحل مختلفی دارد، خاطرنشان می‌کند: مشکل برخی از این پرونده‌ها در دبیرخانه رفع می‌شود و برخی از آن‌ها هم وارد چرخه رسیدگی شده و در کمیسیون مورد بررسی قرار می‌گیرند برای مثال در یکی از جلسات ۴۲ واحد تملیک شده توسط بانک‌ها اقاله شد.

بخشی‌محبی: بانک‌ها به دنبال وصول مطالبات خود به روش قانونی هستند که یکی از این روش‌ها تملیک واحد تولیدی بدهکار است اما راه دوم جلساتی است که در دادستانی و گاهی در دفاتر بانک‌ها برگزار می‌شود و به این ترتیب بانک‌ها از حالت تملیک یک درجه عدول می‌کنند و واحد تملیکی اقاله می‌شود و سند به نام مالک اصلی واحد تولیدی برمی‌گردد و دوباره فعال می‌شود

وی با بیان اینکه بانک‌ها به دنبال وصول مطالبات خود به روش قانونی هستند که یکی از این روش‌ها تملیک واحد تولیدی بدهکار است، تصریح می‌کند: اما راه دوم جلساتی است که در دادستانی و گاهی در دفاتر بانک‌ها برگزار می‌شود و به این ترتیب بانک‌ها از حالت تملیک یک درجه عدول می‌کنند و واحد تملیکی اقاله می‌شود و سند به نام مالک اصلی واحد تولیدی برمی‌گردد و دوباره فعال خواهد شد؛ در حالت اقاله واحد تولیدی بین پنج تا ۱۰ درصد بدهی خود را به بانک پرداخت و با یک تنفس چند ماهه، مابقی بدهی را به صورت اقساط بازپرداخت می‌کنند.

■همراهی بانک‌ها برای عودت واحدهای تملیک

عضو کمیسیون پنج نفره حمایت قضایی از سرمایه‌گذاری به این نکته هم اشاره می‌کند که بانک‌ها نیز از این روش استقبال کرده‌اند و می‌افزاید: این روش به نفع بانک‌ها هم هست تا مطالبات خود را وصول کند زیرا بانک‌ها معمولا توانایی اداره واحدهای تولیدی را ندارند.

بخشی‌محبی ادامه می‌دهد: بانک‌ها سرفصل‌هایی به نام «بلاتکلیف» دارند برای مثال آیا تسهیلاتی که بانک به یک واحد تولیدی مشخص پرداخت کرده، بازپرداخت شده است یا خیر؟ همراهی بانک‌ها برای عودت واحدهای تولیدی به مالکان آن‌ها تکلیف این سرفصل‌های بلاتکلیف را هم مشخص می‌کند و بانک از این طریق به مطالبات مشکوک‌الوصول خود می‌رسد.

وی در خصوص آمار تعداد واحدهای تملیک شده خراسان رضوی توسط بانک‌ها نیز عنوان می‌کند: از دبیرخانه کمیسیون خواستیم از شورای هماهنگی بانک‌ها در این خصوص استعلام بگیرد اما اعلام نتیجه زمانبر است.

مسئولان دولتی و بخش خصوصی معتقدند سخت‌گیری بانک‌ها در مقابل بخش تولید اندکی تعدیل شده است

■مصوبه بانک‌ها

استاندار خراسان رضوی هم در حاشیه بازدید از یکی از واحدهای صنعتی محور غرب مشهد، در گفت‌وگوی کوتاهی به «دنیای اقتصاد» می‌گوید: مصوبه بانک‌هاست که هیچ واحد تولیدی به دلیل بدهی بانکی تعطیل و از چرخه تولید خارج نشود.

علیرضا رشیدیان ادامه می‌دهد: حتی برخی بانک‌ها مانند سپه و ملی اعلام کرده‌اند واحدهای ضبط شده را با شرایط و قراردادهایی به صاحبان قبلی عودت می‌دهند.

■تملک ۸۵ واحد تولیدی توسط بانک‌ها

مدیرکل دفتر هماهنگی امور اقتصادی و بین‌الملل خراسان رضوی هم در این خصوص به «دنیای اقتصاد» می‌گوید: حدود سه هفته قبل فهرستی از ۸۵ واحد تولیدی استان از بانک‌ها دریافت کردیم که یا تملک شده‌اند یا در مراحل نهایی تملک قرار داشتند بنابراین بر اساس اعلام بانک‌ها کل واحدهای تولیدی تملیک شده استان در مجموع تاکنون ۸۵ واحد است.

رسولیان: حدود سه هفته قبل فهرستی از ۸۵ واحد تولیدی استان از بانک‌ها دریافت کردیم که یا تملک شده‌اند یا در مراحل نهایی تملک قرار داشتند؛ به مالکان اصلی و بخش خصوصی اعلام می‌کنیم پای کار بیایند تا تکلیف این واحدها با برگشت به مالک اصلی یا واگذاری به سرمایه‌گذار دیگری تعیین شود؛ کار شروع شده اما هنوز به مرحله نهایی نرسیده است

علی رسولیان با بیان اینکه به دستور استاندار جلسه‌ای برای تعیین تکلیف این واحدهای تملیکی برگزار شد که یا به مالک آن‌ها عودت داده شود یا به متقاضیان سرمایه‌گذاری واگذار شود، اظهار می‌کند: مشکل حدود سه واحد حل شده است و از طرفی خود بانک‌ها نیز به صورت مستقیم تعدادی از این واحدها را به مالکان اصلی برگردانده‌اند که فهرست این واحدها در حال تکمیل است.

وی ادامه می‌دهد: بعد از تکمیل این فهرست، به مالکان اصلی و بخش خصوصی اعلام می‌کنیم پای کار بیایند تا تکلیف این واحدها با برگشت به مالک اصلی یا واگذاری به سرمایه‌گذار دیگری تعیین شود؛ کار شروع شده اما هنوز به مرحله نهایی نرسیده است.

مدیرکل دفتر هماهنگی امور اقتصادی و بین‌الملل خراسان رضوی با بیان اینکه بانک‌ها نیز معذوریت‌های قانونی دارند، می‌افزاید: برای مثال اجازه دارند واحد تملیک شده را به مالک برگردانند اما برای واگذاری به شخص ثالث باید دو مرحله مزایده انجام شود که این مسائل زمان‌بر است و شرایط را سخت می‌کند؛ در حال پیگیری هستیم تا این مشکلات برطرف و کار تسریع شود. رسولیان به این نکته هم اشاره می‌کند که در مجموع هدف ما این است که واحدهای تولیدی غیرفعال از چرخه تولید خارج نشوند و شاید خیلی مهم نباشد واحد در اختیار چه کسی است

■اجرای ۹۰ درصد مصوبات بانکی ستاد تسهیل

دبیر خانه صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی هم در گفت‌وگو با «دنیای اقتصاد» با بیان اینکه واحدهای تولیدی در بحث تملیک توسط بانک‌ها به دلیل بدهی به سه دسته تقسیم می‌شوند، اظهار می‌کند: دسته اول واحدهایی است که طی دو سال گذشته توسط بانک‌ها تملیک شده‌اند؛ دسته دوم واحدهایی را تشکیل می‌دهد که در پروسه تملیک قرار گرفته‌اند اما واحد هنوز فعال است و دسته سوم واحدهایی است که به دلیل بدهی بانکی نمی‌توانند از بانک‌ها تسهیلات دریافت کنند و در مضیقه مالی قرار دارند. فیروز ابراهیمی اضافه می‌کند: با این حال خوشبختانه اکنون با توجه به آمارهای ارائه شده در جلسات ستاد تسهیل خراسان رضوی، بیشترین مصوباتی که در گروه‌های کاری ستاد تسهیل اجرایی شده، مصوبات گروه کاری بانک‌ها و تسهیلات است که حدود ۹۰ درصد مصوبات ستاد تسهیل در زمینه امور بانکی اجرا شده و این امر اتفاق مثبتی است در حالی که در گذشته معمولا به دلیل عدم تمکین بانک‌های عامل، کمترین اثرگذاری و اجرای مصوبات مربوط به گروه کاری بانک‌ها بود.

وی با اشاره به اینکه بخشنامه‌های اخیر دادستانی مشهد نیز آثار بسیار خوبی در جهت رفع مشکلاتی بانکی حوزه تولید داشته است، خاطرنشان می‌کند: آثار و برکات بخشنامه‌های دستگاه قضا در خراسان رضوی قابل توجه است و در حال حاضر تغییر مثبتی را در رفتار بانک‌ها نسبت به حوزه تولید شاهد هستیم و بانک‌ها تا حدودی تغییر رویه داده‌اند و با حوزه تولید بیشتر با مماشات و تساهل و تسامح برخورد می‌کنند.

دبیر خانه صنعت خراسان رضوی با بیان اینکه با پیگیری‌های دفتر اقتصادی استانداری، واحدهای تملیک شده توسط بانک‌ها در چرخه بازگشت به صاحبانشان قرار گرفته است، تصریح می‌کند:

ابراهیمی: حدود ۹۰ درصد مصوبات ستاد تسهیل در زمینه امور بانکی اجرا شده و این امر اتفاق مثبتی است در حالی که در گذشته معمولا به دلیل عدم تمکین بانک‌های عامل، کمترین اثرگذاری و اجرای مصوبات مربوط به گروه کاری بانک‌ها بود؛ با همکاری بانک‌ها، ورود دستگاه قضا و اراده مسئولان استانی، روند تملیک واحدهای تولیدی اندکی کند شده است

تاکنون سه جلسه در دفتر مدیرکل اقتصادی استانداری برگزار شده و بانک‌ها نیز اعلام آمادگی کرده‌اند که این واحدها را مجددا به صاحبان آن‌ها عودت دهند تا این واحدها به چرخه تولید برگردد.

ابراهیمی این مطلب را هم یادآور می‌شود: در خصوص واحدهایی که در پروسه تملیک توسط بانک‌ها هستند، اقدامات خوبی توسط کمیسیون پنج نفره حمایت قضایی از سرمایه‌گذاری انجام و در ذیل این کمیسیون، یک کارگروه پیشگیری از بحران ایجاد شده که این پرونده‌ها معمولا قبل از تملیک در این کارگروه بررسی و فرصت مجددی برای بازپرداخت بدهی‌های بانکی به واحدها داده می‌شود.

■کند شدن روند تملیک واحدهای تولیدی توسط بانک‌ها

دبیر خانه صنعت خراسان رضوی با بیان اینکه در مجموع با همکاری بانک‌ها، ورود دستگاه قضا و اراده مسئولان استانی، روند تملیک واحدهای تولیدی اندکی کند شده است، عنوان می‌کند: سال گذشته بانک‌ها تقاضای تملیک بیش از ۱۰۰ واحد تولیدی شرکت شهرک‌های صنعتی استان را به دلیل بدهی داشتند که امسال این تعداد به شدت کاهش داشته و به حدود ۲۵ واحد رسیده است.

وی ادامه می‌دهد: بانک‌ها همکاری خوبی با واحدهای تولیدی دارند و بخش خصوصی نیز این اراده را دارد که بتواند از این فرصت ایجاد شده توسط نظام بانکی برای غلبه بر وضعیت سخت موجود استفاده کند؛ در مجموع شدت مواجهه با تولید از سوی نظام بانکی کاهش بسیاری دارد و برای اولین بار مجموعه قوای سه گانه در استان در خصوص مشکلات حوزه تولید همگرایی و پیگیری جدی دارند.

جراید

■نایب رئیس مجلس: استفاده بهینه از رویداد مشهد ۲۰۱۷ ظرفیت های فرهنگی عظیمی برای کشور ایجاد می کند

روزنامه رسالت نوشت: نایب رئیس اول مجلس شورای اسلامی گفت: برگزاری موفق رویداد مشهد- ۲۰۱۷ پایتخت فرهنگ اسلامی دستاوردهایی مطلوب در عرصه جهانی به ویژه در دنیای اسلام برای ما به ارمغان خواهد آورد.

مسعود پزشکیان در این‌باره اظهار کرد: «مشهد ۲۰۱۷» یک رویداد با مشخصات بین‌المللی و فرصت خوبی برای نمایش قدرت و دستاوردهای نظام اسلامی است.

نماینده مردم تبریز در مجلس شورای اسلامی افزود: این رویداد با توجه به اهمیت و تاثیرگذاری بین‌المللی، در عرصه‌های دیپلماتیک و اقتصادی نیز برای کشور بسیار راهگشا خواهد بود. وی تصریح کرد: برای استفاده حداکثری از این رویداد، باید برای تک‌تک فعالیت‌های مذهبی، سیاسی و فرهنگی اهتمام ویژه‌ای صورت گرفته و از تمامی امکانات در جهت برگزاری هر چه موفق‌تر این رویداد بهره گرفته شود.

پزشکیان خاطرنشان کرد: استفاده بهینه از این رویداد، فرصت‌ها و ظرفیت‌های فرهنگی عظیمی را برای کشور ایجاد خواهد کرد.

■بازپس‌گیری ۱۸۰ هکتار از زمین‌های موقوفه در خراسان رضوی

روزنامه اطلاعات در مطلبی به نقل از سخنگوی شورای حفظ حقوق بیت‌المال خراسان رضوی از بازپس‌گیری ۱۸۰ هکتار از زمین‌های وقفی و انفال این استان خبر داد.

قاضی محمد بخشی محبی گفت: فردی این زمین‌های موقوفه استان قدس را از سالها پیش تصرف کرده و با نقشه‌های فرضی و تقسیم و قطعه‌بندی، آنها را می‌فروخت.

معاون دادستان مشهد افزود: ابتدای امسال بخشی از این زمین‌ها رفع تصرف شد و با تعهد فرد مذکور مهلتی برای رفع تصرف، به وی داده شد اما با عملی شدن این تعهد، با دستور مستقیم دادستان مرکز استان و سرپرست دادسرای عمومی و انقلاب ناحیه ۴ مشهد نسبت به رفع تصرف این اراضی و اعاده به وضع پیشین اقدام شد.

وی همچنین با اشاره به نقش پررنگ سمن‌های حامی محیط‌زیست گفت: براساس گزارش‌های واصله از سوی مردم و سمن‌ها این فرد همچنین با حفر چاه باعث خشک شدن قنات پایین دست شده است که ضمن بازدید میدانی از محل موضوع برای بررسی و اعمال قانون نهادهای مربوطه محول شد.

سرپرست دادسرای ناحیه ۶ مشهد اعلام کرد: مطالبه‌گری مردم و سمن‌ها موجب شده است نهادهای متولی امر زمین نسبت به انجام وظایف خود در حفاظت از اراضی ملی بیشتر دقت کنند.

به گفته وی با توجه به شکایات در این زمینه، اقدام قاطع دادسرا می‌تواند به کاهش پرونده‌های کیفری و حقوقی و احقاق حق مردم منجر شود.

قاضی بخشی محبی گفت: در ادامه این عملیات ۶ معدن غیرمجاز نیز که در ارتفاعات مشرف به مشهد مبادرت به برداشت سنگ می‌کردند پس از شناسایی و تذکر از سوی اکیپ تحت نظارت دادسرا و بررسی مستندات دستورات لازم برای پلمب آنها و اعاده وضع به حال سابق صادر شد.

وی اعلام کرد: با توجه به مشکل زیست‌محیطی ناشی از این تصرفات اداره محیط‌زیست نیز از دیگر شاکیان بود که با موضوع تخریب محیط‌زیست اعلام جرم کرده بودوی با تأکید بر لزوم پایبندی به قانون در اجرای این موارد از عملیات، گفت: کسانی که مدعی حق برای خود هستند می‌توانند با مراجعه به مراجع قضایی نسبت به طرح دعوا و احقاق حق خود اقدام کنند.

■کسب رتبه برتر کشوری توسط شرکت برق منطقه‌ای خراسان

روزنامه جمهوری اسلامی نوشت: با اعلام نتایج ارزیابی سال۱۳۹۴ از سوی شرکت توانیر، معاونت بهره‌برداری شرکت برق منطقه‌ای خراسان در ارزیابی سال گذشته از سوی شرکت توانیر به عنوان "بهره‌برداری برتر" انتخاب شد.

در لوح تقدیر ارسالی از سوی مهندس کردی مدیرعامل شرکت توانیر از راهنمایی و پشتیبانی مدیرعامل شرکت، مساعی و اهتمام مدیران وهمکاران معاونت بهره‌برداری وهمکاری سایر مدیران، کارکنان،مشاورین وپیمانکاران که در زمینه ارتقاء کیفیت و تامین برق مطمئن و پایدار، کاهش تلفات، نگهداری و تعمیرات شبکه‌های انتقال و فوق توزیع موفق به کسب عنوان "بهره‌برداری برتر" در بین شرکتهای برق منطقه‌ای در ارزیابی سال ۱۳۹۴ شرکت توانیر گردیده، تقدیر وتشکر نموده است.

اخبار کوتاه

بهره‌برداری از ۴۷۲ طرح اشتغال‌زا در خراسان رضوی تا پایان دولت یازدهم

ایرنا- استاندار خراسان رضوی اعلام کرد: ۴۷۲ طرح مختلف در بخش‌های صنعتی، کشاورزی و... با اشتغال‌زایی مطلوب تا پایان دولت یازدهم در استان به بهره‌برداری می‌رسد.

علیرضا رشیدیان با اشاره به نرخ بیکاری ۱۲,۷ درصدی در کشور، عنوان کرد: با تلاش تمام نهادها و دستگاه‌های اجرایی، همکاری مردم، تدبیر بخش خصوصی و دولتی نرخ بیکاری در این استان در تابستان ۹۵ به ۱۲,۵ درصد کاهش پیدا کرد.

تعیین سازوکار نشانه‌گذاری زعفران‌های فله در دست انجام است

تسنیم- نایب رئیس شورای ملی زعفران گفت: تعیین سازوکاری برای در نظر گرفتن کد و نشانه‌گذاری زعفران‌های فله در دستور کار قرار گرفته است.

غلامرضا میری اظهار کرد: به دنبال این هستیم که برای زعفران‌های توزیع شده در بازار کد و نشانه‌گذاری تعریف کنیم تا بتوان مجوزات مورد نظر به لحاظ سلامت را برای آنان دریافت کرد.

وی ادامه داد: این ساز و کار سبب می‌شود که در صورت بروز مشکل بتوان افراد را شناسایی و برای آن‌ها اعمال قانون کرد.

شرکت‌های فرانسوی به دنبال سرمایه‌گذاری درصنایع غذایی و کشاورزی ایران

مهر- سفیر فرانسه گفت: در زمینه حقوقی، فرانسه هیچ گونه ارزشی برای تحریم‌های اعمال شده از جانب آمریکا قائل نیست زیرا آنها تحریم‌های یک‌جانبه و فراسرزمینی هستند.

فرانسوا سنمو در دانشگاه فردوسی مشهد با بیان اینکه شرکت‌های فرانسوی به دنبال سرمایه‌گذاری در صنایع غذایی و محصولات کشاورزی ایران هستند، اظهار کرد: در زمینه افزایش همکاری‌های اقتصادی بین دو کشور فرانسه و ایران تمهیداتی انجام شده است؛ همچنین در خصوص فرودگاه مشهد نیز مذاکراتی صورت گرفته است.

۲۶۷ میلیارد تومان تسهیلات رونق تولید در خراسان رضوی پرداخت شد

تسنیم- مدیرکل دفتر هماهنگی امور اقتصادی و بین‌الملل استانداری خراسان رضوی گفت: ۲۶۷ میلیارد تومان تسهیلات رونق تولید در خراسان رضوی تاکنون پرداخت شده و مابقی در دست بررسی است.

علی رسولیان با بیان اینکه از مجموع تعداد واحدهای معرفی شده به بانک‌ها از طریق سامانه بهین‌یاب ۲۸۲ واحد تسهیلات احیای تولید را دریافت کرده‌اند، افزود: پرداخت تسهیلات در بخش احیای تولید در خراسان رضوی ادامه داشته و از مسئولان قول مساعد برای پرداخت بیش از سطح تعیین شده برای استان نیز گرفته شده است. وی با اشاره به اینکه تسهیلات احیای تولید به واحدهای راکدی که مشکل آنها نقدینگی بوده و یا پیشرفت آنها بیش از ۶۰ درصد است تعلق می‌گیرد، خاطرنشان کرد: کمیته عارضه یابی در این حوزه تشکیل شده که بتواند مشکلات واحدهای تولیدی را مورد ارزیابی قرار دهد.

۳۴ درصد بودجه شهرداری فاقد فرآیند شفاف است

دنیای اقتصاد- مدیر بهبود روش‌ها، تشکیلات و آموزش شهرداری مشهد گفت: برای ۳۴ درصد بودجه شهرداری فرآیند شفافی تعریف نشده است.

اسماعیل سقاب اصفهانی در نشستی خبری با بیان اینکه سال گذشته برای هزینه‌کرد ۵۹ درصد بودجه شهرداری مشهد فرآیند و برنامه مدون تهیه شد که این رقم امسال به حدود ۶۷ درصد افزایش یافته است، عنوان کرد: تلاش می‌شود تا پایان دوره فعلی مدیریت شهری شفاف‌سازی فرآیند و هزینه‌کرد بودجه شهرداری به بیش از ۹۰ درصد برسد زیرا به دلیل تغییرات در وظایف و خدمات شهرداری ۱۰۰ مطلق در این زمینه وجود ندارد. وی ادامه داد: همچنین ساختار جدید شهرداری مشهد با نظامات جدید تا پایان دوره فعلی مدیریت شهری تدوین خواهد شد که در این ساختار جدید، توزیع بودجه، متناسب خواهد شد.

فعالیت ۲۵ درصد شرکت‌های دانش‌بنیان در خراسان در حوزه صنایع و مهندسی شیمی

مهر- مدیر مؤسسات پارک علم و فناوری خراسان رضوی گفت: ۲۵ درصد شرکت‌های دانش‌بنیان در خراسان رضوی فعال هستند.

مهدی مظلوم‌زاده در نشست خبری با موضوع «معرفی دستاوردهای شرکت دانش‌بنیان حوزه نفت، گاز و صنایع شیمیایی»، اظهار کرد: ۲۰ تا ۲۵ درصد شرکت‌های دانش‌بنیان در خراسان رضوی در حوزه صنایع و مهندسی شیمی فعال هستند؛ به شرکت‌های دانش بنیان خراسان رضوی مبلغ ۴۵ میلیارد تومان اعتبار تسهیلات صندوق فناوری و شکوفایی کشوراختصاص یافته است که برای پرداخت این مبلغ مدت مشخصی در نظر گرفته نشده است. وی رتبه خراسان رضوی را در حوزه تجهیزات و قطعات ماشین‌سازی قابل قبول دانست و تصریح کرد: با وجود فعالیت تعدادی شرکت دانش‌بنیان که در حوزه صنایع شیمیایی در حال فعالیت هستند، اما بازهم خراسان رضوی از نظر تجهیزات این نوع صنایع با کمبود مواجه است.

۳۴ درصد آموزشگاه‌های آزاد فنی و حرفه‌ای غیرفعال هستند

ایرنا- قائم‌مقام سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای گفت: در حال حاضر ۳۴ درصد از آموزشگاه‌های آزاد فنی و حرفه‌ای سطح کشور که دارای پروانه فعالیت از این سازمان هستند، فعالیتی ندارند.

رحمت‌الله رحمتی با بیان اینکه بر این اساس از مجموع حدود ۱۲ هزار آموزشگاه آزاد دارای مجوز فعالیت حدود ۴۰۰۰ آموزشگاه فعال نیستند، افزود: به این ترتیب تنها ۸۰۰۰ آموزشگاه و حدود ۶۶ درصد از کل آموزشگاه‌های آزاد دارای مجوز در سطح کشور فعالیت موثر، قابل احصاء و در راستای اهداف دارند.